

Türk Sevgililer Günü-Bayramı “Xıdırnabi”

- Kadınların Evlenme-Doğum Dilek Bayramı

Bunlar gelecekte artırılabilecektir.

- Bu yazı şimdi nakisdir ve ehtimal 1 ay içinde daha mekemmil olacaktır. Bunlar bu yazıya artırcaktır:
- 1- Cinsellik Xıdırnabide ve Türkmenlerin Xaled Nebisi'inde ve onların Cinsel Balbaylari.
- 2- Balbaylar nedir: Şehir Yeri Balbaylari ve onun Azerbaycan Balbay'lariyle ilişkisi.

Aya Göbekli Tepede kaldırılmış daşlar Balbay mu?

- 3- Ardebil Nadiri Tepesi ve onun bir Oba-Ziggurat olması buni kanıtlamak için bu gece Ardabil'e yola çıkacam.
- Göbekli Tepedeki OBA nasıl Almanli Arkeolog eliyle dağılıtıyor. (NTV'de bir belgeselde orada yığılmış daşların eliyle ve diketle yığılmış olduğundan konuşuyor ama onları bir 11500 yıl önce DAŞ ÇÖPLÜĞÜ anlıyor. Bu arkeolog aya OBA'ni ve KURKAN'ın ne olduğun bilmiyor mu? Aya bu GÖBEKLİ TEPE OBA'lariyle Ardabil Oba-Zigurati ve Aslandüz Oba-Ziggurati (6000 yıl önce) ve Şehir Yeri Medeniyeti ve Balbay'lari(9000 yıl önce)le bir ilişkisi olabilir mi?
- Alman'li Arkeolog niye Oba'ni dağıtıyor ve niye heş TÜRK ARKEOLOG orada yoktur ve ona dur demiyor. Aya Göbekli Tepede Daş BALBAYLARI böylece kaldırma onlara hasar vermiyecek (Ağırlık- Yaşmur- Donma- Gün ve Deprem)
- 4- Şaman-türk ,Sumerde hindisi şekillerin önemi ve renklerin menası ve bunların önemi, Yağmur daşlarının şekilleri, Şaman davullarında çekilen totem şekiller, Balbay Şekilleri, Teke(geçi)-Gud be Guduz Şekli, Dağ-Gün Şekli, Gün'nın kadın gibi alkılanması, Dönerge veSvaztika Türklerde ve onun nasıl sumerde UTU'ye çevirilmesi, Gög Baş ve Mavilik nasıl islama türklerden geliyor ve onun muzayik gübbelerde işlenmesi, Türk Yurtları ve deyişik yerlerinde şamanil inanca dayanak tokuntiyli YALMA'lar ve dilek parçaları nasıl sonra mescidlerde kullanması ve...
- Esgide dekorasyon yoktur ve her şeyin ve şeklin bir menası varmış özellikle bir psikolojik ve menevi menada daşıyarmış ama şimdiki dekorasyonların onlarıyla mukayse oldukça içi boş gözüküyorlar ve çoklisi kimlikden boş bir dastan.

- 5- Xıdırnabi, Al-Nanna ve İ-Nanna'nın aynı olması. Türk-Kam ve Sumer mukaysesi

Bunlar gelecekte artırılabakdır.

1- Cinsellik Xıdırnabide ve Türkmenlerin Xaled Nebisi'inde ve onların Cinsel Balbal'ları. Bu bir tarihi Türkmen Kebristanı ki Bal-Bal'lar cinsel alet halinde erkek ve kadınları ki ayrılmıştır.

Bir kadın Kabir BAL-BAL'ı

Bir erkek Kabir Bal-Bal'ı

Bunlar gelecekte artırılabilecektir.

2- Balbaylar nedir: Şehir Yeri
Balbal'ları ve onun
Azerbaycan Balbal-
Balbay'larıyla ilişkisi.
Aya Göbekli Tepede
kaldırılmış daşlar Balbay mı?

Şehir yeri 9000-3500 yıl önceye gibi
Bal-Bal'ların ağızları yok ve erkek bal-bal'lar
kılınc taşıyor.

Bunlar gelecekte artırılabilecektir.

Kazakistan BAL-BAL'ları ki orada da Şahar Yeri Bal-Bal'ları gibi erkekler Kılınc bağlamıştır ve kadınlar yok. Şehir Yeri Bal-Bal'ları kişilerin ağzı yoktur. Ruhlar konuşmaz!!!

Bunlar gelecekte artırılacaktır.

3- Ardebil Nadiri Tepesi ve onun bir Oba-Ziggurat olması buni kanıtlamak için bu gece Ardabil'e yola çıkacam.

Göbeli Tepedeki OBA nasıl Almanlı Arkeolog eliyle dağıtılıyor. (NTV'de bir belgeselde orada yığılmış taşların eliyle ve dickete yığılmış olduğundan konuşuyor ama onları bir 11500 yıl önce DAŞ ÇÖPLÜĞÜ anlıyor. Bu arkeolog aya OBA'ni ve KURKAN'ın ne olduklarını bilmiyor mu? Aya bu GÖBEKLİ TEPE OBA'lariyle Ardabil Oba-Ziguratı ve Aslandüz Oba-Ziguratı (6000 yıl önce) ve Şehir Yeri Medeniyeti ve Balbay'lari(9000 yıl önce)le bir ilişkisi olabilir mi? Alman'lı Arkeolog niye Oba'ni dağıtıyor ve niye heş TÜRK ARKEOLOG orada yoktur ve ona dur demiyor. Aya Göbekli Tepede Daş BALBAYLARI böylece kaldırma onlara hasar vermiyecek (Ağırlık- Yaşmur-Donma- Gün ve Deprem)

Göbekli Tepe

Şehir Yeri

Bunlar gelecekte artırılabilecektir.

- 5- Xıdırnabi, Al-Nanna ve İ-Nanna'nın aynı olması. Türk-Kam ve Sumer mukayyesi

- **Xıdırnabi**
Kimdir?

Xıdırnabi Kimdir

- Xıdırnabi ki ona arabca “Xızr = خضر= Yaşillık ve Bitgi” peygambari olarak taniniyur ve eslinde Quran’da onun adi gelmiyür ama ona göre işaretler buluniyur. Xızr ya Yaşillık’da onun ayamasi(lekebi) dir, bunca ki onun doğru adi “İlya bin Melkan bin Erfexşed bin Sam bin Nuh” dır ve Hz. Musa’yle ayni zamanda yaşamışdır. Yani bir Mesopotamiyali(Aranpudan’li) peygamberdir. O tüm musulman ve yahudileriçün bir erkek olunca terkce türkleriçün bu Erkek Peygamber kadınların peygemberi oluniyur ve hetta kadın gibide alkılaniyur (Bezenib, suslaniyur) . Buda gösteriyür ki Türklerde bu peygembere benzer bir kadın ve kadınlık tanrıcada varimiş ki turkler bu ikisin birleştirmiş ve hetta bir bilmiştir ve buda çoklisi sumerdeki İnana yani bitki ve kadınlık Tanrıcasıyla çok benzemektedir. Bence bu Erkek Peygamberin ki yahudiler ve Hz. Musa’yle bağlantılı görüniyür eslinde haman sumer bereket-ekin ve kadınlık tanrıcanın sifetlerin daşıyur ve ehtimalda ondan alınmıştır ama samilerin dini törenlerinin geyisin geymegiçün bu erkeke çönüşmüştür. Çünkü tüm yahudi peygamberler “erkek olunca” oda erkek geisi geymege mecbur olmuştur. Ama Quran’da çokli Hz.Maryam üzre durunca (İslam esgi mesihilerden çok Hz.Meryem’e önem veriyuridi) bizim türklerde Hz. Xıdır’ın , Tanrıca İnana halin ya kadın ve Kam halin çok gizli halde saklamışlar.

Xıdırnabi Kimdir

- Ama müsellem ki türklerde İnana haman hadla yok belke haman sifetle vardır ve Kadın Ham şimdi bizlere ayittir ama yahudiler 2000 yıl önce bir reform yapıb ve Kadın Kahinleri ve İnana Mebetlerin , yahudilikden silmişler ve bence hetta tevratdanda onlari çıkarmaka cehd göstermişler (Şayet önceden kadın peygamberlerde olmu şolaydi) Quran'da oluyor mesihiyetin ve Yahudiyetin esgi kitabların kabul ediyür ama 1400' yıl öncede bu kitabların değıştirildikinden behs ediyür ve bu yeniden yazılmış kitablari öz tenkitine aliyur ve hetta bu deyişiklere karşı Hz. Maryemi oböyle makeddesleştiriyyür ki oni bir tür Hz.İsa'dan müstekil kadın peygamber gibiye çeviriyür. Quran'da Hz.İsa, Hz.Mariam'in oğludur, ama hiristianlariçün o zaman Hz.Maryam tekce Hz.İsa'nın anasidi. Quran'da Hz.Maryam'dan 96 yerde ad aparmaside bu önemi kanıtlayur. Burada odur ki yahudileriçün bir erkek peygamber olan Xıdırnabi, türklerin bir geleneksel bayramında bir " kadın-yaşillik-doğum" peygemberi olmaside bizim islam kisminde anlamla aklılanmasida çok doğaldır. Ve hetta benim şehirimde açıkca cinselce sonuc almaside gine doğaldır(Quran'da gine cinsellik yasak deyür ve çokli yasaklar yahudiyetden alınıb elbette sahte hedislerle, hetta islamda denizden her çıkani yeyun derken buna kaşı hedisler çıkararak çokun yasaklamışlar ve aynen yahudiler gibi sınırlı deniz yaratıkların yemege başlamışlar, aynen daşkalak, zina, bekaret, daşkalak, hırsız eli kesmek ve ... Gibi ki Quran'a ayit deyürler.)

Xıdırnabi Kimdir

- O zaman ki ben okudum ki ortaçağlarda Avrupa'da binlerce kadını cadi deyrek odlamışlar, çok güldüm çünkü eger onlar bizim şehere gelseydiler gerek tüm kadınları odliyardılar, çün çokli kadın özgürce esgiden bir dini güce sahibdirler. Çokli ocaklar varidir ki dağlık kentlerde oni kadınlar dolandırıyuridi ve bende çocuklukda o ocaklara aparılmışam meselen bezi Kivi ocakları. Ocak ki bir mukeddes yer saniliyuridi, deyişik yerlerdir, herden ev ve herden dağ ya bir tek ağac oluyuridi ve yada daşdan kalanmış küçük ziguratlar ve umum halde ocak hem odyeri menasi veriyur ve hem mukeddes yer menasin. Yani bunları derken bilmeliuk ki bezi kadınların hekimlik gibi ve eli yüngüllük ve şefa vermek güce malik oldukuna bizlerde hemişe inanmışlar, olur sınıkcı gibi olsun, ya "çöbci" gibi. "çöbci" o kadındır ki hamının boğazında bir çöb kalırsa o onun boğazından çıkariyur. Tam Ardabil'e yakın bir kentde şimdide arabaların kuyruk bağlamaların görmek oluyur ki erkek dişi bu çöbci hanımı bekleyürler, ve gine bitkilerle iği elacler yapan hekim hanımlar köylerde daha üstünlük kazaniyuridilar . Tam bunları göz önüne alarak onlar bu Xıdırnabi'ni bir kadın bayrami gibi koruyub saklamaklaride çokda doğaldır ve oni heçde erkeklere bağışlamamışlar. Bilmem niye bu kadınlar bayrami batıda sevgililer günü adlaniliyur, şayet utanmışlar bizlerinkiler gibi Qovut'un üstünde Hz. Xızırın cinsl aletinin yerin çocuklara göstereler ta dilekleri nin kabul oldukuna inandırılar!!! Ama sonra gine cocuka gerek bildireler ki bu Hz.Xızır ya Yaşıllık peygamberi gine nasıl özini aynaya bakarak beziyür ve gözlerinin çevresine "sürme" çekiyür. Aya Hz.Xızır İnana'yla Dümzid'in sevişin ve bu sevişden yaranan "doğuş ve bereketi" bizlerde temsil ediyür? Bence bu Xıdırnabi bize sevişi temsil ediyür buncaki bu "mukeddes süfre" ki biz onıçun saliyuruk bir "bereket gerdek yataki" gibi gözlerden gizleniliyür ve yarini bu "Qovut" bir kadın rehimi (İnana) temsili olarak daha "Bir Erkek Cinsel Aletle gebe haline gelmişdir ve doğumli ve verimli saniliyur ve kimse buni yese oda "Doğacak" yada "Doğuracak" ve ya "Yaşadacak" ve "Yaşıldadacak ya Göverdecek"

Xıdırnabi Kimdir

- Ama Xıdırnabi'nin ölümsüzlüğe nasıl çatmaside çok maraklidir. Bunca ki oda “ölümsüzlük suyundan” içmiştir sonradır ki o ebedi yaşıyan olmuştur ve şimdide diridir ve içimizdedir(Böyle inaniliyor). Ama bu “ölümsüzlük Suyundan”, Tanrıca İnana'da ölmekden dirilmegiçün içmiştir ve ölümsüzlük bçitgisindende yemiştir. Tanrıca İnana,ni ölümden kurtarmakicun Kög Tanrısı ona iki küçükce tanrı yaratmıştır, birisi Kurğara ki şimdi Qarqara adıyla onun merasimi bizim şehirde ve kentlerinde keçirililiyor be bayramlar kısmında onida ayrı yazılarımda şerh edeciye; ve obiri küçük tanrıde ki gerek ölümsüzlük suyun ve bulağın(çeşmesin) yarataydı onunda adı Kalatura'ydi. Benim şehirimde ve Azerbaycan'da böylece bulaklara inanlar çokdur meselen Hero'da Can Bulağı, Hacet Bulağı, Bibi Bulağı, Qırx Bulağı ve...
- Bu Hz.Xızır'ın ölümsüzlük suyun içmesi, ve ölümsüz haline gelmesi gine onyla İnana'ni bir ayrı ağıyla bağliyor . Buni gerek unutmiyak ki Hz. Xıdırnabi aynen Tanrıca İnana gibi Yağillik Yapandır ve nerde oturuyor orada bitkiler bitiyor ve yaşıllaniyor.

Xıdırnabi Kimdir

- Bir ayri görüşle Hz. Xıdırnabi erkeklik örneğine çönüşüyür ve daha İnana'nın eşi Tanrı Dumzi'ye benziyür ve oda onun gözlerden itmegiyle baülidir. Hz. Xıdırnabi buniçün gözlerden itiyür ki öz hanımıyla “cinsel yakınlık” etmiyür ve onun hanımı gedib oni Xıdırnabi'nın atasına deyür ve oda Xıdırnabini bir yere kapatıyür ve yarın ki gedir görüyür o oradan kayb olmuştür. Ama o şimdi diridir ve bizim içimizde gizlenmiştir ve her yıl gelib Qovutların üstüne öz cinsel aletinin izini burakiyür. Ama bu Qovut bir Kadın Doğum yemegidir ve bence sembolik olarak Kadın İnana'nın rehimin temsil ediyür . Bu Xıdırnabi'nın kayb olması ve sonradan bu sevişme halde yeniden yılda görünmesi ,tam Dumzid'in İnana'nın şikayetile, yeraltı dünyasında zindani olunması ve onun yılda yazbayramında 21 mart'da dışarı çıkıb ve İnana'yla sevişib ve bereket yaratması gibi!!! Nasıl ki bilyürüz bu kayb olub yeniden gelmeler ve hetta yahudilerde “messiya” roli nekeder bu mesopotamiya'ya bağılidir!!! Ama türklerde de bu efsanelerde yerini aliyür. Uzun ömürlüki biz gine kitabı Dedequrqutda da görüyürük ki dramatik bir hal tapiyür. Ama o ki biz benim şehirim Xalxal'da görüyürük bi iki roli yani verimli erkek (Dumzid) ve verimli dişi (İnana)nın rolun bir kişi iyfa etmesidir oda Xıdırnabi'dir!!! Ki her iki roli öz üstüne aliyür. Ama İnana roli ağılık ederken bu bayram Kadınlar bayrami olarak kaliyür.

Xıdırnabi ya Türk Sevgililer Günü

- Xıdır nabi tüm Azərbaycan'da aynı gün Avropa'nın sevgililer gününde geleneksel olarak kutlanılıyor. Bu bayram islami bayramlardan farklı olarak Gün Yilinen kutuluyor ama islami bayramlar Ay Yilinen kutuluyor. Buda bu bayramın daha esgilerden gelmesin gösteriyor. Bu bayramı Türkiye'de İğdır azerileride keyd ediyor (Türkiye'nin ayrı elevilerinde bu esgi türk bayramın keyd etmesini bilmiyorum).

Xıdırnabi'nin sevgililer günüyle aynı günde olması çok önemlidir. Bir ayrı konu bu bayramın benim şehirimde KADINLARIN BAYRAMI olması önemlidir ve gine bu bayram benim şehirimde(Xalxal'da) bir az açıkca sex ve doğum bayramı olamasıda önemlidir.

Xıdırnabi ya Türk Sevgililer Günü

- Bu bayram esgiden gelen tüm türk bayramlari gibi “yemek neziriyle” ya “Kutsal Yemek Sufresiyle” başlanıliyür. Bu kutsal yemek sufralari hetta sumerlerde de görüniyür ve yemeklerde, hangi yemeklerin orada oldukida keyd oluniyur. Aynen biz Dede Kurkud kitabindada bu kutsal yemek ve dilek süfresin görüyürük ve ayri türk kitablarindada hetta geleneksel olarak, kimin ve hanki boyun, kurbanlığın sağ kolundan ya sol kolundan yemeginde belirtiyür.

Qovut Xıdırnabinin Kutsal Dilek Yemegi

- Tüm bu Xıdırnebi Bayram'ı (Sevgililer Günü) töremi Qovut yemegi üste dolaniyur ve oni nasıl kutsal halde düzeltmek merasimidir ki en yaşlı kadın, tam kadınların başcısı gibi bu bayramı öz evinde yapıb ve tüm ayleler ve konaklar(farsca müsafirler) ona ağşam-gece yemegine konak gedib ve ona soğat (farsca hediye) apariyurlar. Soğatlar demek oluyor esgiden değerli bezler olmalıdır. Yaşlı kadın ya aynenin ve mehelenin Martiyarkası, başcılığında Qovut Yapma Töreni başlanılıyur ve bir tür “kadınlar bayramına” çönüşiliyür.

Bu Bayramın Kadınlarıiçün bir Cinsel Bayram olaması!!!

- Bu bayram Avrupa'nın Sevgililer gününde olmasına bakmiyarak ondan fakli yapiliyor, bizim Őeherimiz Xalxal'da açıkca bir kadın cinsel-doğum bayramlığın koruyur. Ve burada Qovut yemegi önemli rol oyniyor. Buncaki Qovut bir Doğum Yemegidir ve Hz. Xıdır Peyğember gece gelib soynacak ve özini yuyacak ve tanriya ibadet edib sonra gözgeye(aynaya) bakarken gözlerine sürme çekib suslanıb-bezenecek ve sonra eğer öz cinsel aletin (Yumurtalık-Daşşakların) bu kovuta vuriyorsa ve onun izleri bu kutsal yemek Qovut'da kaliyorsa, bütün dilekler kabul olunacak ve bu Qovut (bir tür dadli un) deyişik parçalara bölünüb ve buni yapan kadınların aylelerine ve deyişik aylelere kutsal yemek gibi gönderilecek ta onlar bu kutsal yemegi yesinler ve dilekleride kabul olsun. Qovuti yapan yaşıli kadinin gerek "yüzü ,ayaki ve eli hoş olsun" ta onun kovuti dilekleri kabul etdirsins. Yani bu kadının yüzüne bir işe başlarken bu işler igice olsun ve onun dualari işleri igiye yönlendirsins!!!

Bu Bayramın Kadınları için bir Cinsel Bayram olması!!!

- Çoklisi bu yüzü, ayaki ve eli yüngüllük ve ayağı hoşluk anadan kızada irs yetiştir biliyor ve Qavut yapmak bir ailenin geleneksel olarak kalıyor ki obiri ailelerde bu kutsal yaşlı kadına tabe oluyurlar ve onun evi bu işlere bir tür hoşluk ocağı gibi kabul olunuyor. (ve bu kadın tür kutsal kadın şaman gibi anlanılıyor) Ve tüm dileklerde evlenmek ve çocuk yapmak üzredir, yada çocuğu olmıyan kadınlar ya evlenmemiş kadınlar ya erkeklerin dilegidir. Bu Cinsellik tekce bizim şehirün ve onun kentlerinde açıkca kalmıştır ama Ardabil’de oni cinsel alet yerine Hz. Xıdırnabi’nin at kamçısına(kırpağına) çevirmişler ve sonra bilmem bu at kamçisiyle nasıl Hz. Xıdırnabi çocukda kadınlarda doğuracakmış!!! Bu bayramın yemegin yaparken tekce kadınlar yapıyor ve erkekleri odadan dışarı salıyorlar, Ama erkekler dışarıda beklemelidirler ve tekce Kutsal Yaşlı Kadın izin verince birisi girib Qavuti elekle eleyüb ve dilegin yapıb dışarı çıkıb ve sonra yaşlı kadın obiri erkekide çağırıp aynı işi tekrar ediyor yani onada bir az Qavut eletdiriyyör ve sonra dışarıya yolladiyor ama kadınlar hapsi içeride kalırken bu iş olunuyor.

Bu Bayramın Kadınları için bir Cinsel Bayram olması!!!

- Xıdırnabi (Xızır Nabi) bayramı Xalxal'da bir gece yani tekce haman sevgililer gecesi olunur. Ama Ardabil kentlerinde 8-7 gün olur ve Xıdırnebi bayramı en orta gündür yani 3 gün önceden bu bayram başlanılır ve 3 gün sonrada kurtarılır. Bunca ki Qovut yemeginin denelerin alakinan ta oni düzeldib ve bayramdan sonra oni bölüb paylamaka kader bu bayramın idamesi vardır. (bence bu yeni evlenmişlerin çocuk yapmak zamanıyla ilgili olabiliyor!!!)
- Ama şimdi size Qovut yemeginin kadınlar ve doğumla ilgisin "Divan Luğat ul-Türk" den getiriyörüm. Bu kitab değişik kutsal yemekleri yazmıştır(Bakınız Qayqanaq- Tutmac- Qaymaq ve ...) ki şimdide benim şehirimde kullanılır. Ben sonra Azerbaycan bayramlarında bu kutsal yemek süfrelere çok yazacıyam ve onların yakınlığın sumer kutsal sufreleriynen ve nasıl bu kutsal sufreler sonra sumerden yahudilere geçiyor ve onların kutsal süfre ve yemekleri nasıl bunları tekrar ediyor.

Kutsal Dilek Süfreleri Türklerde

- Trm türkler Ergenekon ya yeni-yil bayramın ki farslar No-ruz deyürler bir kutsal bereketin Dilek sfresiyle ve kutsal yemeklerle başlar ki oda Siberiya'dan ta Ortaasiya-turkistan'a ve Azerbaycan'a gibi devam ediyür. Kutsal yemek türk geleneginde tekce kurban değildir belki bezi evlerde ve pirlerde dilek sfresi salıb ve yemekleri kutsallaştırmak ve "Tebbk"e çevirmek merasimidir. Bu konu arablarda yokdur belki türkler oni islam'a sokmuşlar ve hamısında türk kadınlar yapıyor ve hamısında kadın makeddeslere nezir –dilek ediyürler. Ve hapide ağşamlar kadınların bir evde yığşıb ve bir yemek sfresi aıb bir az "pendir ekmek ceviz nohot kişmiş" ona koyub ve yüreklerinde bir dilek dutub sonra bir kutsal kadına dua edib ve onun tanrını yanında bir ortaci olarak onların dileklerin yerine yetirmegin isterler ve sonra kuran okuyub ve yemekleri kutsallaştırıb –Tebberk edib ve bu Bereketi, kk kk bölümlerde kadınlar alıb evlerine götürüb ve dilek edib azizlerine veriyrler (bizlerde bu islami kutsal kadınlar ki onlara sfre ailiniyor bu adlarla kutlaniliyr: Hz. Zeyneb Süfresi, Hz Fatima Süfresi, Hz Rukayya Süfresi, Hz Zahra Süfresi).

Kutsal Dilek Süfreleri Türklerde ,Kadın Xamlar ve İnana

- Bu kadınların dileğiçün Kutsal Berekt Süfresi salması beni Tuvalarda, kadın şaman-kam(Xam)ların evlerde bereket vermegiçün düalari ve yemekleri “kutsal-Teberük” etmesine benzetiyürüm ki aynisin biz sumerde Tanrıca İnana’nın yani “bereket tanrısının” görevi ve ona dilek dutulunan bereket süfrelinde görüyürük. Bizim şimdiki Azerbaycanda Ergenekon-Yeniyil (Novruz) Bayramımızda Yeddi Bereket Süfresi ve sonra ondan önce Kutsal Bereket Yemekleride aynendir (Şeşendaz-Mercipilov ve ...) ama mercimegide İtalia’da yeniyilde bereket getirer yeyerler aya bu bir etrusk gelenegi mi?
- Biz Xırnabi Bayramında bu türklerin bu geleneksel Kutsal Dilek Süfresin görmekdeyük ve gine oarda nasıl ki sonra göreciyük orada 7 bereket denesin göreciyük çün türk-sumerde yedddi önemli rol oyniyur ve oda bir kutsal eded saniliyür. Bu gelenek sonra sami dinlerine ya eslinde Sumerden gelen dinlerde görüniyür. Gögük yeddi kati ve ona bağlı yeddi cennet-cennetin yeddi kapi- karanlık dünyasının yeddi kati ve ...
- Ama şimdi biz Divan Luğat ul-Türk’de bu kutsal yemegin yani Qavutun ne oldukun ve nasıl kadın ve doğumla bağlı oldukun göreciyük:

“Qovut” Yemegi Divan Luğat ul-Türk’de

- Qağot- Qağut قَاغُوت – قَاغُت

Bir şey darıdandır ki yemek gibi düzeliniyür ve o böyledir ki, darını kaynadıb sonra ona kurudub ve deyrman ederler sonra onun unun yağ ve şekerle katarlar ve bu kadının doğumdan sonra devarnın (zahıkıl devranın) yemeklerinden dir.

Mahud Kaşğarlı “Divan Luğat ul-Turk”

“Qovut” Yemegi Divan Luğat ul-Türk’de

- Qovut قُوْتُ

“Qağut”dan alınan bir sözcükdır, ki doğumdan sonra zahılık(arabca nefas devranı) devranının yemegidir ve o böyledir ki darı unununa yağ vurub şeker(tatli) katıb yeyerler.

Mahud Kaşğarlı “Divan Luğat ul-Türk”

Qovut şimdiki yapisiyla

- Nasıl ki biz “Divan Luğat ul-Turk”de görüyoruz, “Qovut” dadlisi umum halde kadının doğumundan sonra kullanılan bir yemektir ki “zahılık” devrani yani doğumdan sonra ilk 10 gün başa gelsin ve sonra “onsuyu” yani hamda törenle yuyunub ve “zahılıktan” çıksın. Bu doğumla bağlı yemek şimdi “Divan Luğat ul-Turk” devranına göre daha geniş yapiliyur ve şayetde bu kutsal halde onun deni birden, yeddi dene çıkarılmıştır. Bu yeddi den, ot üste kovrulub sonra el daşdeymaniyle törenle ve duayle ortaklaşa kadınlar ortasi ve başkadının buyurulari altında deyman edilib ve una çeviriliyür ve sonra gine törenle, sırayla ve dileklerle ortaklaşa eleniyür ve şeker(herdende balla) katılıb sonra koyuliniyur ki Hz. Xıdırnabi gece gelib oni ziyaret etsin elbette, yuyunub ve dua edib ve aynaya bakıb gözlerine surme çekib ve sonra öz cinsel aletinin izin burakıb ve dilekleri kabul edib ve yarını paylanıb gine dilek tutulub yeyliniyür.

Qovut'un Yeddi Deni ve Duasi

- Xıdırnabi Qovut'unun şimdiki yapısı:

1- Buğdai, 2- Arpa, 3- İde, 4- Mercimek,
5- Susam, 6- Pirinç, 7- Nohut

Bu denler Büyük Hanımın, başcılığı ve yönetimi altında daşdeymaniyle kadınların sırayla yer değiştirerek ve dilek tutularak deyirman oluniyur ve una çönüşüyür. Burada kadınlar öz ortalarında Dayra(kaval-def) çalib, okuyub oynayurlar ve bu hoşlukda ortadadır.

Ve Qovut Elemek ve Dilek Dutmak Töreni

- Ama bu törene gelen adamları, büyükhanım böyle dua ediyor:
- Kızıl gül ersin ersin kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen tanrı metlebin* versin

Metleb : Bir arab sözüdür ki menasi, dilek, istek demekdir.*

ve sonra bu törene girenler eğer kadın olsalar o büyükhanımın yetgisi altında işlerde ortak oluyor ve eğer erkek oluyorsa oddan dışarı çıkarılıp orada obiri genc erkekler gibi beklemeye başlıyor ta büyük hanım onları birebir içeri çağırıp ve onlara deye bir dilek dutub sonra bir az qovuti orada elekde elesin ve sonra oda kadınların içinden dışarı çıkarılıp ve obiri erkekleri birebir içeri alıp bu sehnemi tekrar ediyorlar. Törenin bu parçasına deyerler “Qovut Elemek” ve törenin en önemli yeridir. Büyük kadın bu elenmiş qovuta bakarken, eliyen şahsin dilekinin kedişatin izleyür ki eğer unlar tökülürse ve çatlaklar oluşursa onun dilegi kabul olunmuştur. Yoksa kalsın ta yarını beklesin ki Hz. Xızırnabi’ni beklesin!!!

- Bu törenek bayramda, ki biz orada küçük el deyrman daşını fırladarak, darını un ederek, ondan Qovut düzelderek, başlanılıyor. Kadınlar ayle ya onların en yaşlı ve güçlü kadının buyruları altında işleyürler ve erkekleri dışarıda sakliyub ve işleri onlara gösetermirler. Kadınların çok genc ya evlenmemiş kızlardırlar ve yaşlı kadın işleri bir ordu generali gibi yürüdüyür. Bu Matriyarrka, işlere bakarken kadınlara deyüri ki eldeymanın daşın sırayla fırlatsınlar ve o bu genc kadınların yerdeyişmelerine bakiyur ve gine odur ki deyür kim dursun ve kim onun yerine geçsin ve gine odur ki deyur ki şimdi hanki denden tök ve onları nasıl kat.

Semeni

- Xalxal'ın bezi kendlerinde Xıdırnebi Bayramında, Qovut'un yanında Semeni ve Aş(çorba) da dilekler ve hoş dualarla yapılıyor. Semeni, yani buğdayı koyarlar bir az suda bir neçe günde cücere sonra bu cücermiş buğdani pişirib ve bişmiş semeni düzelterler. Zerecüva'da semenini yazbayramında bişirilende bu dilek doğum yapmiyan hanımlara yapılıyor:

“Ay bunu göyerden tanrı, Bu gelinide gövert, Arzusuna kamına yetir,
Metlebine muradına çattır, Ehdini ümidini bitir”

- Ama semenini yeniyil bayramda bu dileklede göverderler:

“Semeni saxla meni ilde göverderem seni”. İstanbul Türkcesi: “semeni sakla beni, yılda göverderem seni”

Semeni'nin adının kökün ben türkce biliyorum yani farsca bir menasi yokdur ve arabca “yağ” menasındadır, ama türkce “semez” yani “kökelme” ve gine “semen” haman “çemen” sözünün bir türüdür ve “semeni”de “buğayın” cücermişinden ve “çemenleşmişinden” yapılıyor ve azerbaycanda bayramdaki buğdaydan göverilmişe “göverti” ya “semeni” deyerler.

Semeni

- Nasıl ki görüyorsunuz semenide kutsal yemekler içine giriyür ve özel bayram yemegidir. *Ama gine “gövermekle” ilgilidir, ve oni göverden Tanrı’ya dilek yapiliyor ki oda sumerde İnana’ya benzer ve İslam’da Hz.Xizr dır. Xızır ya خضر arabca yani “Yaşıl ve Yaşillık” ve Hz.Xizr’ında bu adi onun esli adi degildir belki onun sifetidir çün o “Nerede oturuyursa orada bitgiler biter ve yaşıllaniyur, her kuru ağaca elin vursa oda yaşıllanıb canlaniyur, nederde namaz kılsa orada canlaniyur” ve gine Hz. Xizr tam İnana gibi “ölümsüzlük suyun içmiş ve ebedi yaşıyur ve şimdide ortamızda yaşamaktadır tam Mehdi gibi !!!” Bu konuni , ayelerin ve revayetlerin çevrisin bu yazının sonunda getirecem.*

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Xızr'ın adi ve köki

- **Xızr'ın adi ve köki**
- Hz. Xızr'ın adi üste tarihçiler din araştıranları içinde büyük anlaşmazlıklar vardır. Onun köki üzere bu deyimler vardır: Başca adının nasıl telaffuzi olmakda anlaşamıyurlar ki ben oni haman arabca Xezer خضر = yaşıllık gibi teleffüz ediyürüm ve türkcede “Xıdır” gibi ama köküne bakarak; o Maid ben Ais ben İshak (ماعيد بن عيص بن اسحاق)ın oğludur. ayrılari demişler ki onun adi İlya ben Melkan ben Qale ben Arafxşsd ben Sam ben Nuh (ايليا بن ملكان بن قالع بن قالع بن ارفخشد بن سام بن نوح)dur. Gine demişler adi; Elyas ben Melkan ben Arfaxşad ben Sam ben Nuh (الياس بن ملكان)dur. gine demişler ki adi; İlya ben Amil ben Şamalxin ben Erya ben Elqama ben Aeis ben İshak ben İbrahim (ايليا بن عاميل بن شمالخين بن اريا بن علقما بن)dır. Gine demişler adi; Ermia ben Helşa (ارميا بن حلشا) ve köki Harun(هارون)dan dır. Ama islamda oni “Belia ben Melkan Eamer ben Arfexşad ben Sam ben Nuh(بليا بن ملكان عامر بن ارفخشد بن سام بن نوح)”la taninyur . Bu adların çoki Mesopotamiali olarak çok esgilere dayanıyor buna örnek olarak “Ermia-Armia” sumerce Kişi-su demekdir ve bir tür esgi tanrılarida göstere biler ve çokliside Tevrat'da getirilen esgi Mesopotamia adlarida vardır. Tam bunlar buni gösteriyor ki onun doğru adi Xezer(خضر) = Yaşıllık ve Bitgi demiş ve ad tekce onun sifeti gibi ona verilmiştir ve Hz.Xızınabi(Hz. Yaşıllık) bir bakımdan Hz. Musa ben Emran'nın hocasi gibi taniniyor. Hz.Xızr'i beziler, Zulqernein gibi peygamber tanimiyor ama Azeriler ve Türkler onların ikisinde peygamber gibi taniyarlar.

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Hız. Xızr'ıyle bağli yerler

- **Hız. Xızr'ınan bağli yerler**
- İran'da ve Azerbaycanda ve Mesopotamiyada değşik yerleri ona münteseb ediyurlar ve oralqarda dua ederler. Şam'da derler ki Hız.Xızr hemişe Mescide Omevi'de namaz kılmıştır(Oranın bir esgi Tapanak Oldukuna bir işaret) ve onun namaz yeri Güney Doğu Kiblenin Doğusundaymış ve şimdi Esli-Temel Mehrab'a yakın yerde ve Mukam Hud'un movazisi-paralelinde divardadır ve orada bir Yaşıl Tabletde böyle yazılmıştır «هذا مقام خضر النبی» Burası Xıdırnabi Mekamidir.Ama bunida bilmeliyuk ki Suriya'nın çokli ve değşik yerlerinde Xıdırnabi Mekami(Şayetde Esgı Tapanaki) görünüyur. Hız. Xızr'a Azerbaycan'da da deşik yerler münteseb oluniyur ve hetta bezi dağ mağaralaride oniçun ibadethaneye çevirilmişti ama Xulqerein'de o gibi Türkistan'da anılmıştır ve Divan Luğat ul-Turk, Zulqerneini bir kent yapan kutsallar listesine almıştır ve hetta bezi yemekleride ona munteseb etmiştir ve onida iki dünyanın padişahi gibi görüyür ki oda karanlık ve ölüm dünyasi ve aydınlkı ve yaşam dünyasidir. Bu bakımdan Xıdırnabi ve Zulqarnein birbirine benziyür çün Xıdırnabi'de Quranda iki deniz (بحرين) birbirine kovuşan yerededir ama nasıl ki biliyürüz sumer kosmologiyasında ölüm-karanlık-yeralti dünyasi bir yeralti denizi gibi biliniyüridi ve Dirlik-aydınlık-yerüsti dünyaside bir Yerüsti ve göyleri kapsiyan Deniz gibi anlaşıyuridi ki onlarda bir büyük denizden yaranıb doğulmuşlar bu konuni sayın Çığ'da aynen Quran'da ve dini kitablarda oldukun göstermiştir ama din alimleri bu denizleri anlamakda çok zorluk çekmişler buncaki esgi kosmologyani bilmiyurler.

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Hız. Xızr'ıyle bağlı yerler

- Xıdırnabi'nin yerini iki denizin kovuşan yerinde olması bir tür bu ölümler dünyası ve yaıam dünyasının kovuşan yeri olması ve onun her iki dünyada olamsıda önemlidir çün bu sumer çobanlık tanrısı Dumzi'ye okşur ki her iki dünyada oluyor, Zulqernein'de baynen eyledir yani ikiside haman Dumzi'nin gücüne malikdirler. Ama bu ölümler dünyası ve diriler dünyasında aynı zamanda olması şamanlıktan geliyor ki şaman Extasi-Xelse(خلسه)ye giderken obiri dünyaya gidiyor ve ölümlerin ruhiyle irtibate giriyor. Bu aynen Mesopotamia inanclarının arkeologisi olabiliyür, Sumerlerde göçüb mesopotamia'ya gelince aynı bu İnanc gibi İnanclarla gelmişler ve hetta soyuk yerden gelmekleri onların Cehenemlerinde soykluk olması elametide vardır (Soyk-karanlık-yeraltı) bir sert kışı gösteriyür aynen Türklerde ve Divan Luğat ul-Türk görünen gehennemler gibi ama sonradan sumerlerde bir ikinci cehenemde İrak'ın iklimine uygun yararlanıyor ki oda sıçak ve odli cehenemdir. (Cehenem-Cennet- Yellerin Adı- Hastalıkların Adı- Tufanların Adı ve Delilkin dermanı- ve Cinler ve Cadileri deyişik tanrılar ve yağmur ve tufanla bağlı tanrılar „ben Sumer ve Türklerde mukayse etmişem en esgileri bir birine uygun geliyor.)

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Xıdırnabi'nin uzun yaşami din deyişlerinde

- **Xıdırnabi'nin uzun yaşami din deyişlerinde**
- İmam Riza'dan böyle deyüliyor:
- Hz. Xızr(Yaşıl) sonsuzluk suyundan içmiştir, o diridir ve ta israfilin suri çalınana kader yaşiyacaktır. o bizim yanımıza gelib selam eder, biz sesin eşiderik ve özünü görmerik, o hec merasiminde şirket eder ve tüm menasek(töreleri) yerine getirer, Erefe günü, Erefat yerinde durar ve möminlerin duasına amin deyer, o vehşetleri ünse(arkadaşlıka) çeviriyor.

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Xıdırnabi'nin özellikleri

- Xıdırnabi'nin özellikleri
- 1-- 2Ölümsüzlük Bulak'ını(çeşmesini) tapıp onun suyundan içmiştir. İmam Riza buyurur: "Hz. Xızır, şimdi diridir ve ta Sur İsrafil çalınana gibi de diri kalaçakdır ve Helebi'de aynen böyle deyür : "اجمع العلماء بالنقل على كون الخضر حيا باقيا الى لا"
- 3- Tanrı Xıdırnabi'ni çok güçlü yapmıştır böyleki o Zulqerneinin ordusunun başcısıdır (esgi türce Subaşı)
- 4- Onun özilliklerinden budur ki nerde oturursa orası göylük-yaşillık oluridi. İmam Cafar Sadik deyür: Her kuri tahtda otursaidi o taht yaşillanmaya başlaridi ve her susuz ve yaşillıksız yerde duraridi orası yaşillık ve bitgili oluridi oniniçün ona Xızır خضر(yaşıll) deniliyür.ve böylecede demişler ki nerde o namaza dursaydi onun çevresi yaşillık ve bitgili oluyuridi.
- 5- Quran ondan ad aparmiyub ama ona işaret edibdir (Kehef-65): فوجدا عبدا من عبادنا "ta ki bizim bendelerden bir bende tapdılar ki ona rehmeti olunub ve bilgiler öğretilmişidi" (Kehef-65)
- 6- Nerde adi apalırssa o tez orada hazır oluyor. İmam Riza buyurur: انه ليحضر حيث ما ذكره فمن ذكره منكم فليسلم عليه Nerde onudan danışılssa o orada hazır oluyor, pes kimse onu düşünse ona selam etsin.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

Yaşam Ağacı'nın başında bir Gög Tanrısı vardır ki aynen bir Türk Tuğ-Sancakının başında bir Gög Tanrısı ve Allah olarken.

Yıldız ki gine kutsal saniliyur. Bu yıldız sekkiz ucli yıldızdır. Aypara ve sekkiz ucli yıldız sumer-elam'da türkler gibi ilahi güc simgesidir.

Bir Ovlanmış Devekuşu ki bir totemde saniliyur ve umum halda Sumer'de halada ovculuk-şamancılık totemlerin çok güçlü oldukun gösteriyür.

Burada Sumer'in Fırat ve Dicle'sinden ovlanan BALIK'lar türklerin bozkırlarının kuşunun yanında bir yeni totem hayvani olmuştur ve Kumay Kuşu'nun yanında kullaniliyur. Şimdi Bu Kutsal Balık Tanrı besleyür tam bir ovcuların totem hayvanları gibi. Ama balıkçı Türklerde de Balık bir totem hayvan saniliyur ve özellikle Azerbaycan'da Nakka Balık bir totem balıktır.

Burada da gine bir yari hurma- yari sedir Yaşam-Bilgi Ağacı

Xıdırnabi Alevi Kaynaklarda

Xıdırnabi'nin özellikleri

- 7- Her yıl Hac Menasikinde olması. İmam Riza buyuruyor:
- «و انه ليحضر الموسم كل سنة فيقضى جميع المناسك و يقف بعرفه فيومن على دعاء المومنين»
her yıl Hec töreninde oluyor ve tüm hec menasekin yerine yetiriyor, ve Arafat'da tüm hacıların yanında duruyor ve müminlerin dualarına amin deyür.
- 8- Xıdırnabi hem halka yol gösterir ve hemde haldan öğüt alıb ve yol öğrenir!!!
Buni alevi kaynaklari böyle deyer. O hem akıl hocasıdır hemde ayrı zamanlar ayrıların akıl hocası olmasın ister.(Hem hoca hemde iği öğrenci gibi)
- **Xızırnabi'ni görmek olurmu ya yok?**
- Alevi revayetlerin çoki onun sesini duyub özi görünmemkten danışıyor ve bir kismide onun özünün görünmekindende konuşuyor nasıl birisin önce Hz. Riza'den önceden nekl etdük: : «و انه لياتينا فيسلم فنسمع صوته و لا نرى شخصه»
Xızır bizim yanımıza geliyor, bize selam veriyor,biz onun sesini eşidiyürk ama özini görmüyuruk” ve ...
- **Xıdırnabi'nin soni ne olacak?**
- Nişaburi böyle deyür:En son adam oğullari ki dünyaden gedecek İlyas ve Xızır'dır.
- Ama gine Nişaburi Sealabi(ثعلبی) den böyle nekl ediyür ki Xıdırnabi ölimyecek.

Quran'da Hz. Xizr

Hz. XIZR NABİ

- Hz. Xızr(yaşıllık), Hz.Musa'nın devranında idi. O tanrı yaradan bilgin idi ki Hz. Musa onu görmeğe gedişür. Quran'da onun adı gelmiş ama parlak yazılarla ondan söz gedibdir:
- * كهف 65، فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَ عَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا
- İmam Sadik onu bir peygamber gibi sanıur ve onun mucizelerinden buni bilişür ki hanki çollük ve kuri yerde oturiyorsa orası yaşılığa çönüşiyür. onun doğru adı “Taliya ben Melkan ben Amer ben Arafşid ben Sam ben Nuh
- “تاليا بن ملكان بن عامر بن أرفخشيد بن سام بن نوح (ع)

Hz. Musa'yla Hz. Xıızr'ın görüşmesi

- Hz. Mohemmed, Kureişin yığıncağında Xıdırnabî'nin destanin böyle demiştir ki Tanrı Hz. Musa'ya buyurıyur, ki onun sözüne kulak verib ve sorularının cevabin ondan alsın. Hz. Musa öz öğrencisi "Yüş ben Nun" dedi: her zaman Hz. Xıızr(Yaşıllık) aktaracıyam ta İki Denizin Kovuşma Yerine yetişem yada uzun zaman yolculuk yapacıyam ta onı tapam. Sure Kehef 60
وَ إِذْ قَالَ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّى أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقْبًا. سورة كهف، آیه 60.
- *Nasıl üsteki ayede görüyörsünüz مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ (Mecme ul-Behreyin) yani denizlerin birbirine kovuşan yeri. ve Quran'da iki dünya yerine sumer gibi iki deniz geliyör ve esli menasi bu dünya(yer yüzi-aydınlık-yaşam) ve o dünyanın(Yeraltı-karanlık-ölüm) kovuşan yer.*
- Bir gün Hz. Musa halka Tevrat'ın ayleleriyle öğüt veriyüridi. O zaman öziyle böyle düşündi: hetmen Tanrı benden bilgin olan heç yaradıx(bende) yaratmamıştır. o zaman Cebrail aşağı yenib Hz. Musa'da isteyör ki iki denizen kovuşan yerinde bir kayanın yanında bir kişiyle ki ondan bilgindir görüşün ve onun bilgisinden yararlansın. Hz.Musa, Yüş ben Nun'la bir düzlanmış balıkı yol yemegi gibi götürüyör ve yolculukun başliyör.

Hız. Xızr'ı aktarıırken

Hız. Xızr'ın izinde

- Hız. Musa, Yuşe ben Nun yoldaşlıküyla o deyilmiş yere yetişıyurler, bir kişini görüyurler ki daliüste yatmışıdı(uyuyurıdı). o zaman Yuşe duzlanmış balıkı yuyub ve daş üste koydı. onlar bilimiyürıdı. Çay'ın suyu "Sönsuz Yaşam Suyu"ıdı. Balık bu çayın suyuyla dirilib ve çaya atıldı. Onlar öz yolların dutub gedişurler. Hız. Musa acalıb ve Yuşe'den isteyür ta ona bir yemek yapsın."Bize bir yemek getir ki büyük yolculuk yapmışuk"(sure Kehef-62) [1] سورة كهف- آیه 62. أَتِنَا غَدَاءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِنْ سَفَرِنَا هَذَا نَصَبًا.
- Bu zaman Yuşe görüyür ki o balıkı daş üste koydukun hatırlayur "Ben o balıkın suda dalmakın unuttum. Şeytan oni bana unutturdı." Sure Kehef-63
- [2] سورة كهف- آیه 63. فَإِنِّي نَسِيتُ الْخُوتَ
- Hız. Musa Yuşe'ye deyür: O kişini ki biz Kayanın yanında gördük, o Hız. Xızr'ımış. Onlar öz gelmiş ayak izlerin dutdularken (Kehef-64) [3] سورة كهف- آیه 64. فَارْتَدَّا عَلَىٰ أَثَارِهِمَا قَصَصًا.
- o geldikleri yere kayıtdiler ve Hız. Xızr'ın yanına yetişdiler.(Tefsir Qomi-cild2-sayfe37)
- [4] تفسير قمی- ج 2- ص 37. أَتَّبِعُكَ عَلَىٰ أَنْ تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا.
- Hız. Musa ben Emran böylece Hız. Xıdırnabi'nin yanına yetişdi. o Hız. Xızr'den soruşdı ta öz bilgisinden oni yararlatsın. Hız. Xızr dedi ki o Hız. Xızrın öğretimine dayanaklı olamiyacak. Önce Hız. Muhemmed ve çocuklarına geçenden konuşdı ve ikisinin ağlamak ve ağı sesi göylere çıkdı. yeniden Hız. Xızr bu ayeni Hız. Musaye okudı (Sure-Enam- Aye 110)" Müşreklerin yüreklerin ve görüşlerin değışecekler ta birinci defe gibi Peyğamberin mucizelerine inanmişalar.
- " [5] سورة انعام- آیه 110. وَ نُقَلِّبُ أَفْئِدَتَهُمْ وَ أَبْصَارَهُمْ كَمَا لَمْ يُؤْمِنُوا بِهِ أُولَٰئِكَ مَرَّةً.
- Hız. Xızr, Hız. Musani oniyle gelmegi uygun bilmedi. O bilişurıdı Hız. Musanın dözümü(sebri) o şeylere göre ki bilmsel tanışlığı yoktur, olanaksız dır.(Sure Kehef- Aye 67 ta 74)
- [6] سورة كهف- آیه 67 تا 74. إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا وَ كَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِ خُبْرًا.

Xıdırnabi'nin koşulun kabul etmek

- ***Xıdırnabi'nin koşulun Kabul etmek***
- Hz. Musa, Hz. Xızr'a dedi: Tanrının istegiyle beni dözümlü göreceksen. Heç işde senin istegüve karşı davranmıyacam. (Sure Kehef- Aye 67 ta 74) [1] سوره كهف - آیه 67 تا 74. سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ صَابِرًا وَ لَا أَعْصِي لَكَ أَمْرًا.
- Hz. Xızr onun yanında kalmak istekin Kabul etdi, o merciyle(şertiyle) ki ona işlerin hekmeti(temelin) aydınlatmasın, onun heç soru sormaka hakkı olmiya ve heç zamanda o gerek karşıçıkmiya. (Sure Kehef- Aye 67 ta 74) [2] سوره كهف - آیه 67 تا 74. فَإِنْ اتَّبَعْتَنِي فَلَا تَسْأَلْنِي عَنْ شَيْءٍ حَتَّى أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا.
- Hz. Xızr ve Hz. Musa, Yuşe'yle beraber yolculuka çıktılar. Önce bir deniz kırakına(kıyısına) çattılar. Orada yolcularla doli bir gemi gördüler. Gemiyle onlarda yola düşdüler. Bir kaç zaman geçerken gemi bir dayaz yere yetişdi. Hz. Xızr Gemini deldi. ve delikleri bir kaç tahtayla kapatdi. Hz. Musa, Hz. Xızr'ın bu işinden sinirli olub ve karşılıkın söykeddi. Gözlenilmez işe el atdın. Sen isteyürsen hamını boğasan. (Sure Kehef- Aye 67 ta 74) [3] سوره كهف - آیه 67 تا 74. أَخْرَقْتُهَا لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا إِمْرًا.
- Hz. Xızr dedi: seni önce uyardım ki benim işlerime dözümlü olamıyacaksan.
- Hz. Musa, Hz. Xızr'dan özürdiledi ve ondan istedi ki yeni ağır sinavla oni denemesin(Sure Kehef- Aye 67 ta 74) [5] سوره كهف - آیه 67 تا 74. لَا تُوَاخِذْنِي بِمَا نَسِيتُ وَ لَا تَرْهَقْنِي مِنْ أَمْرِي عُسْرًا.
- Hamısı gemiden çıkdılar. Hz. Musa bir oğlani gördi. yüzi ayparçası gibi gözelidi. o çocuklarla oynayuridi. Hz. Xızr, Hz. Musa'nın şaşkınlığı içinde o cocuki öldürdi. Hz. Musa tetizlikle Hz. Xızr'a karşı sadırdi. Hz. Xızr yere düşdi.
- Hz. Musa dedi; niye bir suçsuzi öldürüyürsen!?!... Bilki bir kötü iş yapmışsan!... (Sure Kehef- Aye 67 ta 74) [6] سوره كهف - آیه 67 تا 74. أَقْتَلْتُ نَفْسًا زَكِيَّةً بِغَيْرِ نَفْسٍ لَقَدْ جِئْتَ شَيْئًا

Musa'nın bu koşulu utuzması

- Hz. Musa, Hz. Xısr'a dedi ki eger o yeniden karşı çıksa, heç özri Kabul etmeden ondan ayrılacak. (Sure Kehef- Aye 75 ta 79)
- [1] سورة كهف- آیات 75 تا 79. أَلَمْ أَقُلْ لَّكَ إِنَّكَ لَنْ تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا. قَالَ إِنْ سَأَلْتُكَ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِنْ لَدُنِّي عُذْرًا.
- Onlar öz yollarına devam etdiler. Gece çağı bir nesrani köye yetişdiler ki adi “Nasere”idi. Çok ac olunca onlar yemek aktardılar. Kimse oradakılardan onlara yemek vermek istemedi. (Sure Kehef- Aye 75 ta 79)
- [2] سورة كهف- آیات 75 تا 79. فَانْطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلُهَا فَأَبَوْا أَنْ يُضَيِّفُوهُمَا.
- Onlar Nasere köyünün yanına getdiler. Hz. Xısr bir yıkılan duvar gördi. Tetiz onun yeniden temelin atıb ve oni kurmaka başladı. Duvar öz yerine geldi. Hz. Musa gine karşı çıktı. Gerek bu kişilerden öz işiniçün bir ücret istiyeydün. (Sure Kehef- Aye 75 ta 79)
- [3] سورة كهف- آیات 75 تا 79. لَوْ شِئْتَ لَاتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا.
- Hz. Xısr dedi; daha biz gerek ayrılak. Tezlikle sene o şeylere ki dözemedin, gerçeklerin bildireciyem. (Sure Kehef- Aye 75 ta 79)
- [4] سورة كهف- آیات 75 تا 79. هَذَا فِرَاقُ بَيْنِي وَ بَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا.

Hız. Xızr yanıtlayur

- Hız. Xızr deyür;... Gemi o ypksullarıçunidi ki onda çalışıyurlaridi. Bir zalim padişah orada her salim gemi görseydi oni güciyle alaridi. O gemini delmekle oni padişahin elinden kurtardım. (Sure Kehef- Aye 75 ta 79)
- [1] سورة كهف- آیات 75 تا 79. أَمَّا السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدْتُ أَنْ أَعِيبَهَا وَكَانَ وَرَاءَهُمْ مَلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا.
- Hız. Xızr dedi; ... O oğlan, inancli ve düzgün ata-anasi varidi. Onun yüzünden okudum ki o tezlikle kafer olacak. ve öz ata anasında etkileyüb ve onlari küfre ve karşı durmaka çekecek. İstedim tanrı onlara inanc bakımından daha yetenekli çocuk bağışliya. Böylede oldi. Tanrı onlara bir kız cocuki Verdi ki onun soyundan 70 peygamber Beni İsrail'de halka yolgöstermege mebus oldi. (Sure Kehef- Aye 80 ta 82)
- [2] سورة كهف- آیات 80 تا 82. وَ أَمَّا الْغُلَامُ فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَنْ يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَ كُفْرًا فَأَرَدْنَا أَنْ يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِنْهُ زَكَاةً وَ أَقْرَبَ رَحْمًا.
- Hız. Xızr dedi;... o duvari ki yeniden kalkızdım, iki öksüzünidi. Atalari öldi. O bir düzgün kişidi. O duvarın altında bir genc vardır. O genc tanrının bir bahşışıdır. Tanrı istedi ta o ögsüz çocukların büyüdüğü zamana gibi, o duvar yerinde kalsın, ta onlar bu genci oradan dışarı çıkarsınlar. Bu olayların gerçegidi ki sen onların önünde dözümlü olamadın. (Sure Kehef- Aye 80 ta 82)
- [3] سورة كهف- آیات 80 تا 82. وَ أَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَ كَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَ كَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَ يَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَ مَا فَعَلْنَاهُ عَنْ أَمْرِ ذَلِكِ فَأَوَّلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا.

**XALXAL'DA
XIDIRNABI
BAYRAM
TÖRENİ**

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ

- Xalxal'da Xıdırnabi Bayramı, Avrupa Sevgililer Günüyle aynı günde oluyor ama burada Xıdır Nabi Bayramı gibi alkılanıyor ve bir tür Kadınlar-Analık Bayramı gibi görünüyor. Bu Bayram kadınların “Evlenme ve Çocuklama” bayramına benziyor ve özellikle kadınlar bu bayramı yapıyor. Bu Bayram'da Qavut yemeginin temel yeri vardır. Yani Qavut Tatlısı ki bir tür şekerli undur. 7 dene'den daş-el deyirmeniyle deyirmen olunuyor ki bu işide kadınlar beraber ve dilek dutarak ve haböyle Dayra-Kaval çalalarak ve herden oyniyarak başa yetiyürler. Ve sonra bu Qavut Deyirman Elemek Töreninden biz geçerük, Qovut Elemek Törenine ki onida hami dilek dutarak sırayla encam veriyür. Bu törenlerde erkekeler yokdilar ve onlar dışaride bekliyürler. Sonra erkeklerde bir bir içeriye alınıb ve onlarda dilek dutub ve qovut eliyüb ve dışari çıkarlar ta ikinci erkek içeri girebile ve oda dilekin yapabile. Baş ve Yaşlı kadın bu işleri idare edince obiri kadınlardan bir sufra yapmakinida ister ki bu süfrede 1-Ayna 2- yetti dene kavurkasi 3- Kadın Göz Sürmesi 2'tane 4- Quran 5- Tesbih 6-bir bardak su 7- Qavut.
- Sonra bu Qavut ve o süfreni bir AĞ-ÇATRAYLA gizlediyürler. ve oda'ni bağlayurlar ta yarın sehere gibi. İnancılılara göre eger Hz.Xızrnebi gece gelib ve bu suyunan destnamaz alıb ve Quran okuyursa ve bu aynaya bakıb ve surmeden çekib sonra öz Erkeklik Cinsel Aletiyle bu Qavut'un Üstüne Basırsa . Onda tüm dilekler kabul olacak ve bu Cinsel Aletin İzi haman Çattaklardır ki Qavutun Üstünde gözükecekdir.
- Yarın bu kutsallaşmış Qavut'i bölüb ve oni deyişik evler ortasında paylarlar ta onlar bu TEBERRÜK'den bir azca dadsınlar.

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ

- **Qavut Tarihde ve Şimdi Nasıl Yapılıyor:**

- Qağot- Qağut قاغوت – قاغت

Bir şey darıdandır ki yemek gibi düzeliniyür ve o böyledir ki, darını kaynadıb sonra ona kurudub ve deyrman ederler sonra onun unun yağ ve şekerle katarlar ve bu kadının doğumdan sonra devarının (zahııl devranın) yemeklerinden dir.

Mahud Kaşğarli "Divan Luğat ul-Turk"

- Qovut قوت

"Qağut"dan alınan bir sözcükdır, ki doğumdan sonra zahılık(arabca nefas devranı) devranın yemegidir ve o böyledir ki darı unununa yağ vurub şeker(tatlı) katıb yeyerler.

Mahud Kaşğarli "Divan Luğat ul-Turk"

- Xıdırnabi Qovut'unun şimdiki yapısı:

1- Buğdai, 2- Arpa, 3- İde, 4- Mercimek, 5- Susam, 6- Pirinç, 7- Nohut

Bu denler Büyük Hanımın, başcılıkı ve yönetimi altında daşdeymaniyle kadınların sırayla yer deyiştirerek ve dilek tutularak deyrman oluniyur ve una çönüşüyür. Burada kadınlar öz ortalarında Dayra(kaval-def) çalıb, okuyub oynayurlar ve bu hoşlukda ortadadır.

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ

- Ama bu törene gelen adamları, büyükhanım böyle dua ediyor:
- *Kızıl gül ersin ersin kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen tanrı metlebin* versin*

Metleb : Bir arab sözüdür ki menasi, dilek, istek demekdir.*

ve sonra bu törene girenler eger kadın olsalar o büyükhanımın yetgisi altında işlerde ortak oluyor ve eger erkek oluyorsa oddan dışarı çıkarılıb orada obiri genc erkekler gibi beklemeye başlayur ta büyük hanım onlari birebir içeri çağırıp ve onlara deye bir dilek dutub sonra bir az qovuti orada elekde elesin ve sonra oda kadınların içinden dışarı çıkarılıb ve obiri erkekleri birebir içeri alib bu sehneni tikrar ediyürler. Törenin bu parçasına deyerler “Qovut Elemek” ve törenin en önemli yeridir. Büyük kadın bu elenmiş qovuta bakarken, eliyen şahsin dilekinin kedişatin izleyür ki eger unlar tökülürse ve çatlaklar oluşursa onun dilegi kabul olunmuştur. Yoksa kalsın ta yarını beklesin ki Hz. Xızırnabi’ni beklesin!!!

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ

- Ben burada XIDIRNABI BAYRAMI TÖRENİN, XALXAL'da Hiro şherine yapışık ENDEBİL'de şimdi nasıl kutlandıkın iki AYLE'den getiriyürem ki bu şekilleri değeri artist ve araştırmacı Milad Şiralipur, çekmiştir ve bana yararlamakışun vermiştir. Bu iki ayle'de gutlanan törende ikinci ayleneinki daha KAMİL dir ki tekce onda DAYRA-KAVAL çalmak ve EL-DAŞ-DEYİRMANI yoldur. Kaval-Dayre çalmak bir Kam-Şaman törenidir ki şimdide deşik tenlerde bu törede çaliniyur. Ama bu gün beziler bu töreni daha mükemmil yapmiyurlar. Yani el-daş deyirmanların işletmemek ve onun yerine elektrik deyirmen işletmekde bu töreni nakisleştirmiştir. Bunca ki el-daş deyirmenin çevirib fırlatmakda dilek yapmakın büyük kısmidi:

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ

- “Musa Kağan Qatli yazıyur ki hunların TANGRI adında bir tanrileri varidi ki onunda bir Heykeli varidi. Onlar at gibi heyvanlari ona kurbanlık keseridiler. Bir ayri heykel gibi çokli halda gözükiyüridi bir TANRICA'nın heykelidi ki Güzellik ve Berket(artmak) Tanrıcasidi.” (Seydov)
“ 7'inci yüz yıl muverrihin yazdıki TANRICA eliyebiler “UMAY”da olsun. Tanrıca “UMAY” tüm adamlar, çocuklar ve onların gelecekiyle yakın ilişkisi olmakıçun, türk dünyasının mitolojisinde yeri varidi. “UMAY”ın tüm türk halklarının olmasının bir ayri nedeni bu olabilir ki onların bir ve birbirine yakın kökleri vardır.” (Seydov)
“Araştırmacılar, ilkin olarak “UMAY”ın adın “Gültekin” ketibesinde (daşyazısında) görmüşler. Bu daşyazısında böyle yaziliyur: “UMAY” ananın bahtı gibidir. Küçük kardeşim “Gültekin” adın aldı ki onun alp oldukun gösteriyür. Çokli bilim adamlari V-Bartold, V-Radolv, H-Tehmaseb, P-Potarof ve buni yazan(Seydov özide) ve obirileri, bu daşyaziya daynarak bu sonuca varmışlar ki “UMAY” çocukların ve adamların korucusu ola.” (Seydov)
“ “UMAY”ın adı, “TUNİQÖQ” adli bir ayri daşyazide gelmişdir. Orada yazılmıştır ki (“TANVİ, UMay”, kutsal yer). ... Bu ki UMay tekce çocuklari koruyan tanrıca yok, belki tüm adamlarin korucusu, özellikle türk halkarındır.” (Seydov)
“UMAY bir Tanrıca'dır ki çocuklari ve adamlari ve hetta yeri koruyur. O, bir anadır ki günle birleşibdir.” (Seydov)
“Bence UMay KUŞU, TANRICA UMay'la tekce mitoloji bakımından yok belke kök bakımındanda, deyişik bakışlariyle birleşiyür. Bir kism araştırmacılar UMay ve HUMAY'ın kökün bir biliyür ve Humay Kuşu ... Ama önemlisi budur ki UMay ve HUMAY mitoloji bakımındanda birbirinden de ayırdılar.” (Seydov)
“TANRICA UMay sözcüki, “Uma” (ana) ve “AY” (adam, yradan, tanri)ın birleşmiş ve “UMAY” sözün yaranmışdır ki oda ana ve güçlü ve değerli tanrıdır.” (Seydov)
- Bence Umay yani ANA-Tanri ya AY-NANA sözi sumerce İ-NANA söziyle aynı anlam daşıyur ve bu UMay kultu XALXAL'ın XIDIR-NABİ töreninde büyük rol oyniyabiliyur.

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin

**Burada Evin Yaşlı Kadini
ki bu Bayram Törenine
ev sahiblik yapıyor
Qovut Elemek Törenin
başlıyor. O yüreginde bir
dilek dutub bu elemegi
başlamıştır ta sıra
obirilerine yetiše. Bu
gece hamı Şama bu
hanımın evinde
devetlidirler ve ona BEZ-
PAÇA ya SABUN-ETİR
hediye getirirler.
Bu hanımın eli-ayaki hoş
olmalıdır. Ve bu
Bayrama Ev sahibliki
yapmak anadan büyük
kıza geçer.**

XALXAL-ENDEBİL- 1'İNCİ AYLE PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

**Kadınlar dilek dutub
Qovut eliyenden sonra,
sıra erkeklere çatiyur ki
dışarıda kapının önünde
bekleyürler ta bir-bir
girib dilek dutub sonra
Qovut Eliyeler ve sonra
dışarı çıkıb yerlerin ayrı
erkeke vereler. Ama
kadınlar orada
kalabiliyürler.
Dilekler çoki evlenmek
ya cocuk olmakla
bağlıdır.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABI BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Şimdi ikinci erkek içeri
girib dilek dutub ve
Qovut Eliyür.*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABI BAYRAMI (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

*Şimdi sıra üçüncü
erkekdedir ki aynen
dilek dutub ve Qovut
Eliye*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

**Xıdır Nabi Sufrası
düzülmüştür.**
**Su- Ayna(Gözgi) – Su –
Deler – Quran – Tesbih –
Mohür**
**Bu süfrada GÖZ
SÜRMESİN**
**UNUTMUŞLAR ya
KOYMAMIŞLAR.**
**Byaşlilerin deyişine göre
esgilerde Quran –
Mohür- Tesbih
koyulmazı ve bunlar
şimdinin artırmasıdır.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin

XIDIR NABİ SUFRASI
Bu sufrani yavaş-yavaş
tören zamani kurallar.
Yani Yaşlı Xanım obiri
hanımlara deyer: Get
Sufrani getir ve oda
getirib Sufrani Açar.
Sonra bir ayri zaman
deyer get SU'yu getir o
gedib su getirer ve
sufraya koyar ve bir kaç
zamandan sonra (ki o
biriler dilek dutub Qovut
Eliyürler) o deyer dur
get AYNA'ni getir ve...
Böylece bu sufra tedricle
kurular.

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

Xıdır Nabi Süfresi

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (1'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

- ikinci Ayle

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin

**İkinci Ayle'nin Qovut
Eleme Töreni Yaşlı
Hanımın öncülüğünde
başlayür. Hanım dua
edib ve dilek dutarak
başca özi Qovut'ı
Elemeye başliyor.
Şimdi akşamda ve
konaklar ve devetliler bu
hanımın konakidirlar.
Onlar Bez-Parçası, Etir,
Sabun, Etirli Sabun
getirmelidirler.
Yarın seher bu kavut ki
gece Xıdırnebi gelib ve
Qovuta öz cinsel izin
burakarken oni
berekletleştircektir. Ve
bu Qavut yarı teberrük
gibi komşular ortasında
paylanacaktır.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

*Xıdırnebi Bayramı
Qovut Eleme Töreni*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Ve Büyük Hanım'dan sonra
sıra obiri hanımlara geliyür
ta dilek dutub Qovut
elesiler.*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

Üçüncü Hanımın sırası

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Sonra sıra dışarıde bekleyen erkeklere
geliyür ta sırayla kapıdan içeri girib
dilek dutub ve Qovut Eliyeler. Sonra
dışarı çıkıb ve obiri erkekler sırayla
içeri girib aynen dilek dutub ve qovut
eliyecek ve dışarı çıkıb ve yerini ayri
erkeke verecekdir.*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 1'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

***Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni***

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

***Xıdırnabi Bayramı
Qovut Eleme Töreni***

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

*Büyük Hanım
Eli Dua ve Dileke Açılmıştır*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

*Xıdırnabi Bayramı
Qovut Eleme Töreni*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

***Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni***

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

***Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni***

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

**Xıdırnabi Bayrami
Qovut Eleme Töreni**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

*Xıdırnabi Bayramı
Qovut Eleme Töreni*

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin*

**Xıdırnabi Bayramı
Qovut Eleme Töreni**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

**Xıdırnabi Bayramı
Qovut Eleme Töreni**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin

XIDIR NABİ SUFRASI

**Bu sufrani yavaş-yavaş tören
zamani kurallar. Yani Yaşlı Xanım
obiri hanımlara deyer: Get Sufrani
getir ve oda getirib Sufrani Açar.
Sonra bir ayri zaman deyer get
SU'yu getir o gedib su getirer ve
sufraya koyar ve bir kaç zamandan
sonra (ki o biriler dilek dutub Qovut
Eliyürler) o deyer dur get AYNA'ni
getir ve... Böylece bu sufra tedricle
kurular.**

**Bu SUFRA'da KADINLARIN Göz
Sürmesi oldu kiçun daha kamildir.
Bu SÜFRE'de KAVURGA'da vardır ki
o deneler ki onlardan Qavut
yapılmıştır teşkil tapiyur.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin

XIDIR NABİ SUFRASI

**Bu sufrani yavaş-yavaş tören
zamani kurallar. Yani Yaşlı Xanım
obiri hanımlara deyer: Get Sufrani
getir ve oda getirib Sufrani Açar.
Sonra bir ayri zaman deyer get
SU'yu getir o gedib su getirer ve
sufraya koyar ve bir kaç zamandan
sonra (ki o biriler dilek dutub Qovut
Eliyürler) o deyer dur get AYNA'ni
getir ve... Böylece bu sufra tedricle
kurular.**

**Bu SUFRA'da KADINLARIN Göz
Sürmesi oldukiçun daha kamildir.
Bu SÜFRE'de KAVURGA'da vardır ki
o deneler ki onlardan Qavut
yapılmıştır teşkil tapiyur.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMİ (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanrı metlebin* versin

**Bu süfrede iki KADIN GÖZ
SÜRMESİ olması burada bir
kadının olmasında
gösteriyür.
Aya bu kadın Kam-
Şamanlardan kalan UM-AY
ya AL-ANA(AL-NANNA)
olabiliyür ki Şamanismda
Analık-Doğum Tanrısı gibide
gözüküyür ki sonralar
SUMER'de İ-NANNA
adlanıyur?**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

XALXAL'DA XIDIRNABİ BAYRAM TÖRENİ (Andabil- 2'inci Ayle)

*Kızıl gül ersin ersin
kızıl güli kim dersin
herneyçün gelibsen
tanri metlebin* versin*

**Şimdi gerek burani bir ağ çatırla
ayırmak ta Xıdır Nabi gelib ona
bereket vere oda öz Cinse Aletin bu
Qovutun Üstüne vurmakinan.
Yarın sonuc gözükecekdir.
Eger Qovut'un üstünde çatlaklar
gözükiyürse DİLEKLER KABUL
olunmuştur ve oda hamının
ortasında bir teberrük gibi
paylanacaktır.
Bu Ağ Çadırı bu Xıdır Nabii
Süfresi'ine çekenden sonra oda dan
çıkıp ve kapını bağlarlar ve yarın
sehere gibi gerek kimse oraya
girmesin ta Xıdır Nebi oraya gelsin,
Aynaya baksın, suyula temizlensin
ve .. ve öz izin koysun.**

XALXAL-ENDEBİL- XIDIR NABİ BAYRAMI (2'inci Ayle)

PHOTO: MİLAD ŞİRALİPUR

Xıdırnabi

Türk-Sumer

ilişgileri

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

- Sumerde bir büyük İktisadi Üretim Devrimi baş veriyür ki onun kökü bunlardır:
- Dicle ve Fırat'ın ahar suların kanalizetmek ve sulama ekinine başladılar.
- Kapalı ve küçük üretimden büyük tüketim ve üretim-ticari iktisadine geçiş
- Köçerilikten yerleşik ve oturmaya geçtiler .
- Avçuluk ve hayvançılıktan ekinçilik ve ticarete geçtiler.
- Köçeriliğe dayanan şamanizmi yerleşik iktisad-yaşam'ına dayanan yeni din uslubına geçiş ki bu yeni din uslubu tekce 5000'yıldan başlanılıyor.
- 350000 yıllık şamanlardan şimdiki 5000 yıllık rahibler dünyasına geçiş.
- Köçerilerin eceyle, “dilek daşlarından” yapılmış küçük “oba” ziguratlarından yerleşiklerin hösyle “dilek kerpişlerinden” yapılış ve “OBA-UNİR” ya ZİGURATLARINA geçiş.
- Şamanizmin “Ova-Oba” Daş- Toprak Küçük Piramidlerinden Rahiblerin Büyük Zigurat'larına geçiş.
- Şamanizmin ve göçerilerin ruhlar dünyasından yeni tanrılar dünyasına geçiş.
- Eski şamanizm ziguratları ve yeni Sumerin Büyük Ziguratların duaları aynen “açık hava duası” ve dolanma “Tevaf” halinde aynı kalırken sumerde yeni Üstü Kapalı Tapanaklarda başlanılıyor ve Açık Hava Doğaya Dualardan, Kapanak yerlerde özel tanrı-tanrıca duaları başlanılıyor (Köül-Mağara Dualarına Benzerken)

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

	SHAMAN	PRIEST
Lifestyle	Nomadic	Sedentary
Surroundings	Rural	Urban
Type of society	Pre-agricultural	Agricultural
Age of practice	350.000 years	5.000 years
Calendar	Unimportant	Important
Rituals bound to calendar	Hardly important	Very important
Type of ritual	Spontaneous	Prefixed
Social hierarchy	Little	Revealing

*FROM THE WORK IN SPANISH BY:
JOSE MARIA POVEDA*

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Moğulistan’da şamanik dini düşünceye bakarak Dağ ve Daş kutsal olarak Göğlerin Tanrısı-Ruhu Tangriyle bağılırlar buncaki Kutsal Gün dağların dalından çıkıyor ve oraya batıyor. Bunuñ dilekleri daşa deyerken oni bir kutsal yerde birbirinin üstüne yığarken oni “Tangri-Ulu = Allah”a iletirler ve zaman geçtikten bu dilek daşlari bir küçük zigurata çönüşiyür ki ona Muğul’ca ve Türkce OBA ya OVA derler. Bu küçük Şamanik Oba’lar, zaman zaman, göçeriler yerleşirken ve otrak olurken, Büyük Ziguratlara çönüşiyür.

www.shutterstock.com · 66290596

Muğulistan’da bir Oba, bu Oba-Zigurat hamam dilek daşlariyle yapılmıştır. Ve ziyaretçiler oraya dilek dutub Göğ Tanrısı olan Tangri’den onu diliyür ve bir kaç daş koyurlar. Ve ona Yalma-Çalma (dilek bezleri) bağlaniliyur(tam kebenin perdesi gibi). Bezileri dilek olarak bu OBA’ni daha temiz ve dayanakli yapıyur ve orani daha tertibli hale getiriyür(bakınız buradaki kullanılmış ağaçlara). Buda sonralar Zigurat mimasının temelin yaratıyur.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

- **“Türklerin içinde Oba’lar ve Daş Kalak’lar Dağın, Yerin ve Doğanın sahibi ve ruhunun saykisiçun ve herdende tanınmış alp-kahramanların ve büyük kam-şamanın keברי üste yapiliyuridi.”(Seyidov)**

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Moğulistan'ın Çin kısmında bir 5000 yıllık “piramid”. ki haman göçerilerin KURKAN'dır ki yerleşik ve oturak halinde bir büyük piramide çönüşmüştür. Burası eslinde büyük “Avro-Asiya” uygarlık yerinin bir parçasıdır ki bu kültüre “Türkik” halkları hakimdir.

Piramidler Çin'nin Türküstan ve Kuzey kısımlerinde yaygın olmasında, hemen göçeri şaman Ova'larının ve Kurkanlarının, yerleşikleşmiş- oturaklık hale geçişidir.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi””

Bir muğl “Oba”si ki düzenli hale gelmemiştir. Obaların çoklisi düzenli hale gelmiyür ama büyük “Oba”lar düzenli halde yapiliyur. Tam “ziguratlar” ve “Piaramidler” gibi. Kurkanlar ve Göranlar da düzenli halde yapılmıyur ama büyük olunca oda düzenli halde yapiliyür.

Sumer; Türkün Yurukçulukden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Hang-Yang-Ling Oba-Piramidi ki bu halde bi Kurkan olması demektir.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Hang-Yang-Ling, Oba-Zigurat'ıyla bağlı tapılan heykeller ki eslinde buranın bir KURKAN ya GÖRAN olmasının gösteriyür.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Qin-Shi-Huang's-tomb

Çin'nin kuzey batısında ve Türkistan'a tapışk yerde
Bir kurkan-pyramid'in önünde yapılan kazıntılarda
Tapılan esger heykelleri

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Kazakistan

Burada bir Kurkan
görüyörük
Ki bir düzensiz OBA
uslubi gibi
Toprkdan yapılmıştır.
Kurkan esgi türklerin,
hakanların ve
seçginlerin kabri üste
yapılan bir toprakdan
Obaya deniliyör ki bezi
zamanlar düzeli ve bezi
zamanlar düzensiz
oluyur.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Kazakistan ‘da haman Kurkan’ dan
Tapılan bir hakan geimi
ki ölen hakana
geyilmişidi.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Hungsan Pyramid
Bu Oba-Kurgan Çin
Moğulustan’ında
Yer aliyur ve eslinde
bir kurkan’da
olabilşyür.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Hungsan
uygarlığından
kalan bir kala
duvari

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

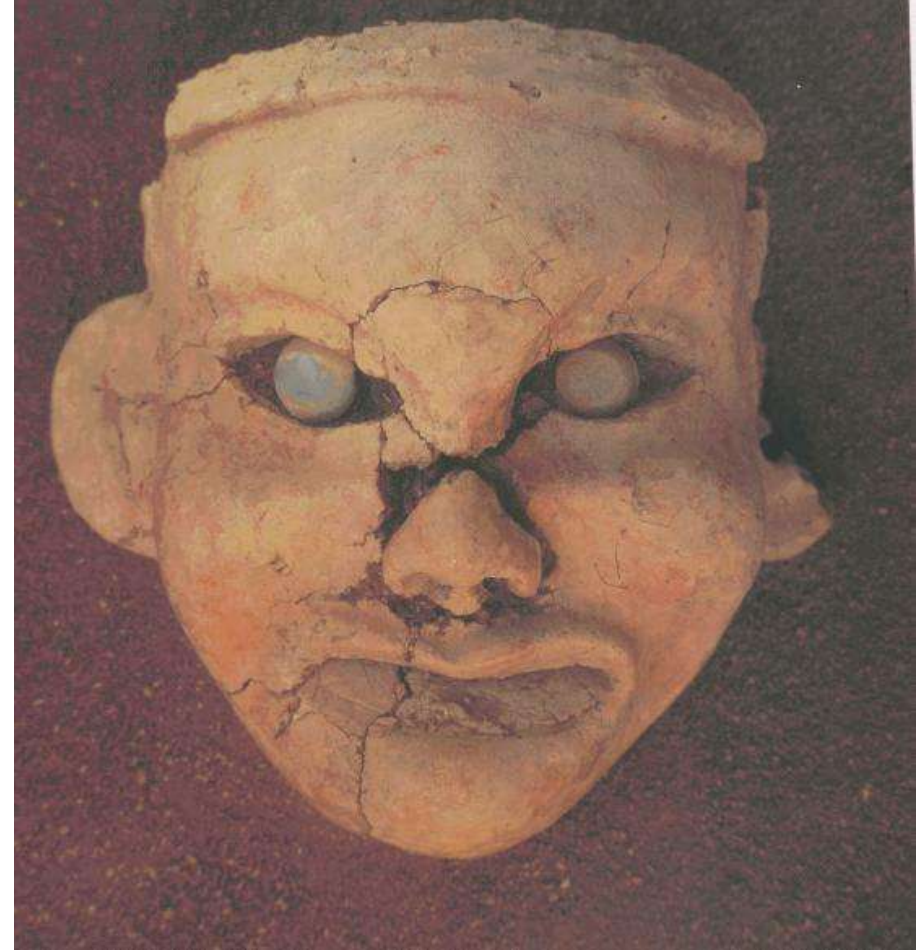
Hungsan
uygarlığın
dan
kalıntılar

왼쪽부터 우하랑에 있는 삼원구조의 원형 천단, 만주족이 세운 북경의 천단 (청나라 시대), 중원지역 장안의 천단 (당나라 시대)
우하랑 천단 및 북경 천단은 삼원구조, 즉 북방문화의 바탕에 깔려 있는 북방 샤머니즘의 고유한 사유체계인 '3수문화의 세계관'에 기반한 것이다.
반면에 장안의 천단은 4단 혹은 5단 구조이며, 한 층이 12등분 되어 있다.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Hungsan uygarlığından kalan çokli
Heykel ve eşya tapılmıştır bunların hapısı
Kurkanlarda tapılmıştır ve Oba'yla alakeli
yerlerde

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

**Türkistan-
Batı Çin:**
*Burada bir
ayrı
Piramid-Oba
Görüyoruz.
Bunun bir
Kurkan ya
Oba
olubolmadığı
belli değildir.
Deyilenlere
göre
Cingizhan'da
bir kurkan
halinde
tömülmüştür.*

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Mençüriya (Kuzey Çin)
Korea'nın sınırında bir
daş Zigurat-Piramidi ki
bir tür düzenli ve
düzelmiş moğul-türk
obasına benziyür.

www.shutterstock.com · 66290596

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Şekilde,1908 Altay’da bir Şaman:
ki şamanlık davulun çalıyor. Burada ağac ve topraktan yapılmış bir Düzenli Oba gözükiyür. Bu Dilek Oba-Zigurat’i, Gög-Gün tanrısıçun (Tangri-Ulu) yapiliyur. Ağac ve Daşlarda kutsal olarak dilek aracı saniliyur.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Ama Sumer’de de şamanlar ve türkler gibi dağda daşdan ve kutsal olan sedir-çam-çünar ağaçlarından Oba yapılıyor, dağın bu obaların önünde kurban kesiliyor, Extasi(Uyku ve Halse)ye gidiyor ve Cinler ve Kötü Ruhlarla Extasi halinde savaşa giriliyor. Nasıl ki Gilgemiş Kutsal Dağın ziyaretinin yola çıkıyor ve ondan KURBANLIK yapıyor, Orada bu dağın ruhiçün kutsal ağaçlardan OBA yapıyor ve sonra Extasi ya XALSE-HALSE’ye gidiyor uykuya dalıyor ve Halsada yada oynanırken KÖTÜLÜK RUHİ ya CİNNİN öldürüyor. O korkunide öldürüyor.(Sumer ve Türk’de psikolojik hastalığa insana Yel-Cin gelmek biliyorlardı ve onları saralmak için bu Yel ve Cini çıkarmak gerekiyordu.

Türklerde OBA’ya daş yığmak ona göre idi ki daşlar kutsal olarak kötü ruhları ve cinleri çıkarırdı ve ölümlerin kabri önünde de daş yığılı OBA-KURKAN yaratmakda bu kötü ruhlardan o keşiri korumak için idi. Türkde DAŞ, dağın elmetidi ve dağ kutsal idi. Ama dağda günün elametidi(Sumerde dağ günün doğulan ve batan yeridi ve Gilgemiş yazılarında gün batmak günün anasının yanına getmek gibi deyiş .) Bunca OBA ve ZİGGURAT’da Gün’yle bağlı ve KORUCU sanılıyor. Ama Kurkan’larda aynen Güne Bağlı ve Korucu sanılıyorlar. Sumer’de şamanlık devrandan çıkış devranide olsa gine bu elametler açıkça gözüküyor.

Gelen bir kaç seyfede ben aynen Gilgemiş tablalarından getireceğim:

Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Semboli gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

“57-66. The king left the city. Gilgameš left Kulaba, to follow the route to the **Mountains of Cedar-felling**. He crossed the first mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the second mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the third mountain range, but his intuition did not lead him to find **the cedars there**. He crossed the fourth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the fifth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the sixth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. When he had crossed the seventh mountain range, there his intuition led him to find the **cedars**.

67-70. **Gilgameš began to chop at the cedars.** His slave Enkidu worked on the branches for him. His fellow-citizens who had come **with him stacked them in piles.**”
translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa (Version B)

- Burada nasıl ki görüyürsünüz(67-70) GİLGEMİŞ burada halkıyla Sedirden o Kutsal Sedirli Dağda bir Sedir Obası Yapiyor. Ve burada yazılmış:
- “ Gilgameş başliyor sedirleri kese (Kutsal Sedir Ağacılı Dağda) ve sonra onun halkı bu ağacları bir birinin üstüne yığıyor(OBA). Ama öncedende bu “Düşen Sedirler Dağını” tapmak için onları gerek Gün Tanrısı “UTU”dan öğrenmelidir buncaki bunlar onunmuş. Bilgameş tam bir şaman gibi davranıyor. Ve SEDİR AĞACI OBA-ZİGGURATI gözükiyür ki sumerlerde de türkler gibi vardır.(Dilek Ağacları OBA-ZİGGURAT’i)
- Bakınız ki Bilgameş sidir ağacın çok uzaklarda tapıyor!!!

1908 Altay

Burada Şaman kesik sedir ağaçlarından yapılmış bir OBA’nın önünde ki Gög ve Gün Tanrısının totemidir ibadete meşguldur.

- [Gılgemiş'in ağaçdan kutsal dağda OBA yapması ve EXTASIYE getmesi sumerce:](#)
- ["57.](#) lugal /iri\ -ta ba-ra-e₃ [58.](#) ^dgilgameš₂ kul-aba^{ki}-ta ba-ra-e₃ [59.](#) kur-^{ēi}erin-kud-/da\ ġiri₃ im-ma-ab-dab₅-be₂ [60.](#) ħur-saġ 1-e in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-[mu-ni]-/in\ -pad₃ [61.](#) ħur-[saġ] 2-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [62.](#) ħur-[saġ] 3-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [63.](#) ħur-[saġ] 4-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [64.](#) ħur-[saġ] 5-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [65.](#) [ħur-saġ 6-kam]-ma <in-di₃-in-bal ^{ēi}erin šaġ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [66.](#)

• [Onun türkce çevrisi](#)

- ["57-66.](#) Hakan kentden-şeherden ayrıldı. Gilgameş Kulaba'dan çıktı, Düşen-Sedir'lerin Dağı'nın izini sürüyürken(aktariyurken). O birinci dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O ikinci dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O üçüncü dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O dördüncü dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O beşinci dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O altıncı dağlık geçti, ama onun sezgisi oni burada sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkarmadı. O yedinci dağlık geçti, onun sezgisi oni sedir ağaçların tapmaka aparıp çıkardı."
- [translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameş and Ħuwawa \(Version B\)](#)

- [translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa \(Version B\)](#)
- [67-70. Gilgameš began to chop at the cedars.](#) His slave Enkidu worked on the branches for him. His fellow-citizens who had come **with him stacked them in piles.** [71-77.](#) Then, as one warrior got closer to the other, the aura of Huwawa sped towards them like a spear (?). he rested there peacefully. He was asleep (?)
3 lines missing
- [Türkcesi:](#)
- [67-70. Gilgameš başladı sedir ağaçların kesmege.](#) Onun külesi Enkidu'da onun dalların-budakların onu için kesdi. onun yurttaşları ki onıyla gelmişidiler onları birbirinin üstüne kalayüb kalk düzeltti(OBA). [71-77.](#) Sonra, bir savaşçı obirine yaklaşırken, Huwawa'nın hissi ... onlara sarı bir mızrak-söngü gibi atılmış oldu(?) ... o orada dincelerek kaldı. O yatmışıdı (?) ... 3 xeti eskikdi
- [78-82.](#) addressed (?): "You who have gone to sleep, you who have gone to sleep! Young Lord Gilgameš, how long will you sleep for? The mountains are becoming indistinct as the shadows fall across them; the evening"
- [Türkcesi:](#)
- [78-82.](#)gönderdi(?) "Sen ay uykuya daldun kimse, sen ay uykuya dalan kimse! Ay genc Gilgameš xan-han, Neyçün böyle uyumak isteyürsen? dağlar gölgeler onun üstüne düşünce belirsiz-görülmez oluyor; akşam....."
-
- [83-89.](#) Gilgameš awoke from **his dream**, shuddering from his sleep. He rubbed his eyes; there was eery silence everywhere. **"By the life of my own mother Ninsumun and of my father, holy Lugalbanda!** My personal god Enki, Lord Nudimmud!
2 lines missing"
- [SUMERCESİ](#) transliteration : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa (Version B)
- [83-89.](#) Gilgameš öz tuş-ruyasından oyanıdı, öz uykusundan titrenib durdı. o öz gözlerin ovaladı-okeledi; bir korkunc sessizlik her yanı bürümüşüdi. "benim öz anam Ninsumun'nın ve benim atam, kutsal Lugalbanda'nın canına and olsun! Benim tanrım Enki, ağam Nudimmud.....! 2 xat itmişdir"
- [67.](#) ^dgilgameš₂ ^{gi}šer-in-na al-sag₃-ge [68.](#) arad-da-ni en-ki-du₁₀-e pa mu-un-ši-ak-e [69.](#) dumu iri-na mu-un-de₃-re₇-eš-a [70.](#) gu-ru-ma mu-ni-ib-gub-bu-ne [71.](#) /ud\ -bi-a ur-sağ ur-sağ-ra u₃-mu-un-na-te [72.](#) me-/lem₄\ [...] šu-gur-gin₇ i-im-/te\ [73.](#) /nu₂\ [...] -še₃ silim-ma i₃-/nu₂\ [74.](#) u₃ [...] -ku-ku ...] 3 lines missing [78.](#) [...] /gu₃\ [...] [79.](#) i₃-/nu₂\-[X] i₃-nu₂-X [...] [80.](#) en /TUR\ ^d/gilgameš₂ en-še₃ nu₂-/de₃\-[en] [81.](#) kur ba-/suğ₃\-[suğ₃] /ğissu\ [ba-an-la₂] [82.](#) /AN\ [...] [83.](#) ^dgilgameš₂ (source: /en-ki\-[du₁₀] /i-im\ -zig₃ /ma-mu₂\-da [84.](#) /i-im\ -bu-luğ /u₃\-sa₂-ga-am₃ [85.](#) /igi\ -ni šu bi₂-in-gur₁₀ niğ₂-me-ğar sug₄-ga-am₃ [86.](#) zi ama ugu-ğ₂ ^dnin-sumun₂-ka a-a ugu-/ğ₂\ kug ^dlugal-ban₃-[da] [87.](#) /diğir-ğ₁₀\ [^den-ki en ^dnu-dim₂-mud-e ...] 2 lines missing"
-

Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Semboli gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

[Gilgameş'in ağacdan kutsal dağda OBA yapması ve EXTASIYE getmesi ingilisce:](#)

[“57-66.](#) The king left the city. Gilgameš left Kulaba, to follow the route to the **Mountains of Cedar-felling**. He crossed the first mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the second mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the third mountain range, but his intuition did not lead him to find **the cedars there**. He crossed the fourth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the fifth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the sixth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. When he had crossed the seventh mountain range, there his intuition led him to find the **cedars**.

[67-70.](#) **Gilgameš began to chop at the cedars.** His slave Enkidu worked on the branches for him. His fellow-citizens who had come **with him stacked them in piles.**

[71-77.](#) Then, as one warrior got closer to the other, the aura of Huwawa sped towards them like a spear (?). he rested there peacefully. He was asleep (?) 3 lines missing

[78-82.](#) addressed (?): "You who have gone to sleep, you who have gone to sleep! Young Lord Gilgameš, how long will you sleep for? The mountains are becoming indistinct as the shadows fall across them; the evening"

[83-89.](#) Gilgameš awoke from **his dream**, shuddering from his sleep. He rubbed his eyes; there was eery silence everywhere. "**By the life of my own mother Ninsumun and of my father, holy Lugalbanda!** My personal god Enki, Lord Nudimmud! 2 lines missing"

[translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa \(Version B\)](#)

[**Ve Burada Gilgameş azeri türkler gibi ata-anasının canına and içiyür!!! Böylece idiem yakınlığını türklerle ben UTU dualarında görüyürüm !!!**](#)

1908 Altay

Burada Şaman kesik sedir ağaçlarından yapılmış bir OBA'nın önünde ki Gög ve Gün Tanrısının totemidir ibadete meşguldur.

Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Semboli gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

[Gllqemiş'in ağacdan kutsal dağda OBA yapması ve EXTASIYE getmesi sumerce:](#)

[57.](#) lugal /iri\ -ta ba-ra-e₃ [58.](#) ^dgilgameš₂ kul-aba^{ki}-ta ba-ra-e₃ [59.](#) kur-^{giš}erin-kud-/da\ ^{gi}iri₃ im-ma-ab-dab₅-be₂ [60.](#) ^{hur}-sağ 1-e in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-[mu-ni]-/in\ -pad₃ [61.](#) ^{hur}-[sağ] 2-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [62.](#) ^{hur}-[sağ] 3-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [63.](#) ^{hur}-[sağ] 4-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [64.](#) ^{hur}-[sağ] 5-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [65.](#) [^{hur}-sağ 6-kam]-ma <in-di₃-in-bal ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [66.](#) ^{hur}-sağ 7-kam-ma bal-e-da-ni ^{giš}erin ^{ša}ga₄-ga-ni im-ma-ni-in-pad₃ [67.](#) ^dgilgameš₂ ^{giš}erin-na al-sağ₃-ge [68.](#) arad-da-ni en-ki-du₁₀-e pa mu-un-^{ši}-ak-e [69.](#) dumu iri-na mu-un-de₃-re₇-eš-a [70.](#) gu-ru-ma mu-ni-ib-gub-bu-ne [71.](#) /ud\ -bi-a ur-sağ ur-sağ-ra u₃-mu-un-na-te [72.](#) me-/lem₄\ [...] šu-gur-gin₇ i-im-/te[?] [73.](#) /nu₂[?] \ [...] -še₃ silim-ma i₃-/nu₂[?] [74.](#) u₃ [...] -ku-ku ...] 3 lines missing [78.](#) [...] /gu₃ \ [...] [79.](#) i₃-/nu₂ \ -[X] i₃-nu₂-X [...] [80.](#) en /TUR\ ^dgilgameš₂ \ en-še₃ nu₂-/de₃ \ -[en] [81.](#) kur ba-/su^h₃ \ -[su^h₃] /^{giš}issu\ [ba-an-la₂] [82.](#) /AN[?] \ [...] [83.](#) ^dgilgameš₂ (source: /en-ki\ -[du₁₀]) /i-im\ -zig₃ /ma-mu₂ \ -da [84.](#) /i-im\ -bu-lu^h /u₃ \ -sa₂-ga-am₃ [85.](#) /igi\ -ni šu bi₂-in-gur₁₀ ni^{gi}₂-me-^{gar} sug₄-ga-am₃ [86.](#) zi ama ugu-^{ga}₂ ^dnin-sumun₂-ka a-a ugu-/^{ga}₂ \ kug ^dlugal-ban₃-[da] [87.](#) /di^{gi}ir-^{gu}₁₀ \ [^den-ki en ^dnu-dim₂-mud-e ...] 2 lines missing”

[transliteration : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa \(Version B\)](#)

1908 Altay

Burada Şaman kesik sedir ağacılarından yapılmış bir OBA'nın önünde ki Gög ve Gün Tanrısının totemidir ibadete meşguldur.

Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Semboli gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

- Dağ Oba’sına Kurban Kesmek Gilgameş’de aynen şamanlar gibi ve aynen Xalxal’da Pir Abbas gibi
- Gilgameş and Huwawa (Version A)
- [8-12](#). His slave Enkidu answered him: "My lord, if today you are going to set off into the mountains, Utu should know about it from us. {(1 ms. adds:) If you are going to to set off into the Mountains of Cedar-felling, Utu should know about it from us.} Utu, youthful Utu, should know about it from us. A decision that concerns the mountains is Utu's business. A decision that concerns the Mountains of Cedar-felling is the business of youthful Utu. Utu should know about it from us."
- [TÜRKÇE :8-12](#). onun külesi Enkidu ona böyle yıtıt-cevab verdi: “ ağam, sen bugün dağa yola çıkırsansa, UTU(gün tanrısı)’ya gerek oni bildirek-anladak.((1ms. Adds:) sen Düşen Sedir Dağlarına getmek istersen se, Utu’ya önceden bildirmeliyök-anlatmalıyuk.) Utu, o ER UTU(UTU-ER) oni önceden bizden anlamalıdır(eşitmelidir). Düşen Sedir Dağları üzerinde her karar UTU’ya bağlıdır. Düşen Sedir Dağları üzerinde her karar Er-UTU’ya bağlıdır. UTU gerek ona göre bizden bilmiş ola.”
- [13-16](#). Gilgameş {prepared} {(2 mss. have instead:) took hold of} a white kid. {He clasped a brown kid, a sacrificial animal, close to his breast.} {(1 ms. has instead:) He a brown kid.} In his hand he held a holy staff before his nose, as he addressed Utu of heaven:
- [TÜRKÇE:13-16](#). Gilgameş (düzenledi)(“2düşmüş. Onun yerine:” eline dutdi-yakaladı) bir ağ çepişi-geçi yavrusun. (o bir kahvarengi çepişi-geçini kopçaladı-kuşakladı, bir kurbanlık hayvan, öz bağına basar ken.) (“ 1 düşmüş. Onun yerine:” O Bir kahverengi çepiş .) O elinde bir KUTSAL DEGENEK’i burnunun önünde dutdi, o zaman ki o Ucmak-Cennet’de olan UTU’ya söyledi :
- BURADA görüyoruz ki Şamanizm gibi DAĞ ve SEDİR AĞACI ve OBA hamısı GÖG-IŞIK TANRISI ve GÜN-AYDINLIK TANRI’sının işareti gibi gözüküyor. Aynısının biz SUMER’lerde de GİLGEMİŞ’i görüyoruz ki SEDİR AĞACI’nın kesib ve onu esgerleriyle bir-birinin üstüne yığıb bir dilek obası yapıyor. Ve OBA’ni bir gün tanrısının TOTEMİ olan “Düşen Sedir Ağacı Dağı”nda yapıyor ki oranın SEDİR AĞACLARI’de totemdir ve onları dilek olarak kesib ve UTU’ya orada OBA yaparlar. Sonra ki GİLGAMİŞ bu dilek OBA’sın yapıp, bir şaman gibi HALSA-EXTASI dünyasına dalıyor Bunlar tam bizim ağoğlan gibi bir mitolojidir.

Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Semboli gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

• Gilgameş and Huwawa (Version A)

- 8. arad-da-ni en-ki-du₁₀-e inim mu-un-ni-ib-gi₄-gi₄ 9. lugal-ĝu₁₀ tukum-bi ud-da kur-ra i-ni-in-ku₄-ku₄-de₃ ^dutu ħe₂-me-da-an-zu { (1 ms. adds 1 line:) 9A. kur-/ĝi₅erin\ -kud-še₃ i-ni-in-ku₄-ku₄-de₃-en } 10. ^dutu šul ^dutu ħe₂-me-da-an-zu 11. kur-ra dim₂-ma-bi ^dutu-kam 12. kur-ĝi₅erin-kud dim₂-ma-bi šul ^dutu-kam ^dutu ħe₂-me-da-an-zu 13. ^dgilgameš₂-e maš₂ babbar₂-ra {šu im-mi-in-tag} {(1 ms. has instead:) šu im-ma-an-ti} {(1 other ms. has instead:) [šu]-ni im-mi-in-ti} { 14. maš₂ su₄ maš₂-da-ri-a gaba-na i-im-tab } { (1 ms. has instead the line:) A. maš₂ su₄-a maš₂ /babbar\ [...] maš₂ šag₄¹ tam[?] MA-an-DIB } 15. šu-ni ĝidru kug giri₁₇-na ba-da-an-ĝal₂ 16. ^dutu an-na-ra gu₃ mu-un-na-de₂-e
- [TÜRKÇE :8-12.](#) onun külesi Enkidu ona böyle yıtıt-cevab verdi: “ ağam, sen bugün dağa yola çıkırsansa, UTU(gün tanrısı)’ya gerek oni bildirek-anladak.((1ms. Adds:) sen Düşen Sedir Dağlarına getmek istersen se, Utu’ya önceden bildirmeliyök-anlatmalivyok.) Utu, o ER UTU(UTU-ER) oni önceden bizden anlamalıdır(eşitmelidir). Düşen Sedir Dağları üzerinde her karar UTU’ya bağlıdır. Düşen Sedir Dağları üzerinde her karar Er-UTU’ya bağlıdır. UTU gerek ona göre bizden bilmiş ola.”
- [TÜRKÇE:13-16.](#) Gilgameş (düzenledi)(“2düşmüş. Onun yerine:” eline dutdi-yakaladi) bir ağ çepişi-geçi yavrusun. (o bir kahvarengi çepişi-geçini kopçaladi-kuçakladi, bir kurbanlık hayvan, öz bağrına basar ken.) (“ 1 düşmüş. Onun yerine:” O Bir kahvarengi çepiş .) O elinde bir KUTSAL DEGENEK’i burnunun önünde dutdi, o zaman ki o Ucmak-Cennet’de olan UTU’ya söyledi :

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Muğulistan:

Bir düzensiz OBA
ki orada Gög
rengde dilek
Yalma-Çalma
bezleride yaşam
ağacının symboli
gibi bağlanmıştır.
Bu Oba'da haman
dilek daşlariyle
yapılmıştır .
Bu küçük kutsal
dağ'ıçun yapılmış
bir Dilek OBA'si.
Ve bilek
YALMALARI.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

İran-Azerbaycan

–Xalxal- Pir

Abbas Oba'si:

Bu bir yari

DÜZENLİ TARİHİ

OBA'dır ki

Bence onun alt
katları islamdan

önceye gidib

çatıyor.

Bu Oba “Dilek

Daşları”yle

yapılmıştır ve

aynen

Ziguratlar da bu

dilek daşlarıyle-

kerpişleriyle

ayılmıştır ve

hetta bu dilek ve

yazanın adıda bu

kerpişler üzre

yazılmıştır.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

İran- Kashan- Siyelk: İran'nın sözde en esgi Zigurati ki “dilek kerpişleriyle” yapııştır

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

**İran-Azerbaycan-
Xalxal**

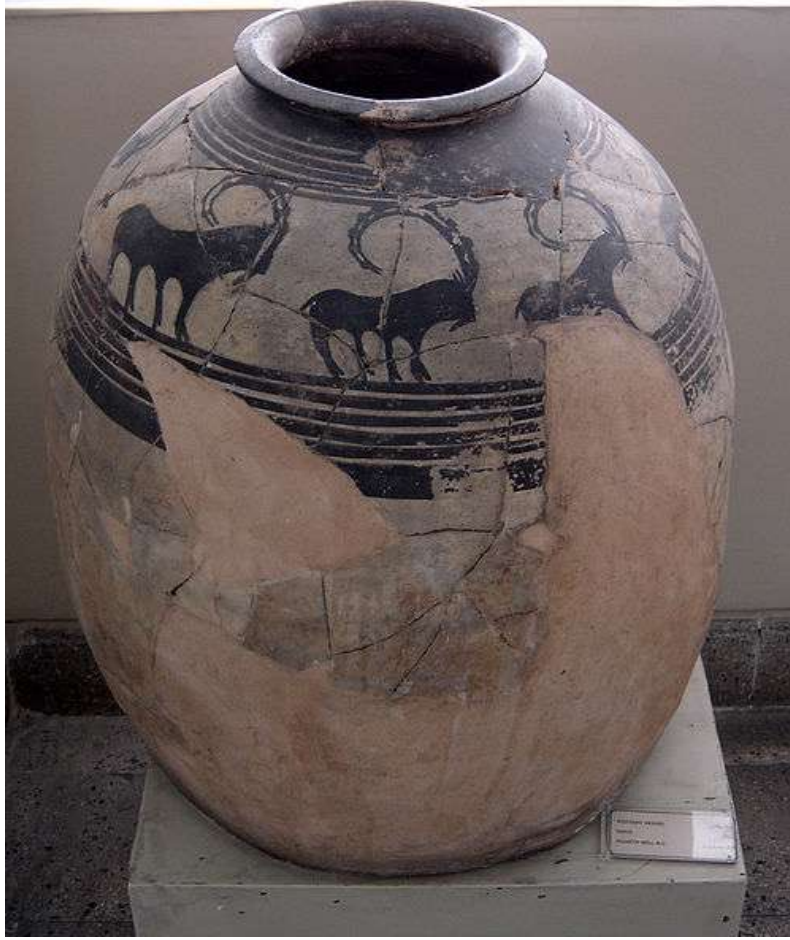
Pir Abbas Dagi

Oba'si-

Burada bin yıllerce
“şaman oba dua
töreni” dilek daşların
düz mekle yapııştır.
Sonra bu Oba'lar
“Dilek Kerpişleriyle”
yapılan ziguratlara
çönüşmüştür.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve va “Ekincilik ve Ticaret Devrimi”

Siyelk'den tapılmış bir küze

Iran- Kaşan- Siyelk:

Burada bu ziguratın yapı düzeni gözükmemektedir. Burada “Dilek Kerpişleri” gözükmemektedir. Burada nasıl bunun eslinde bir düzenli OBA olduğu gözükmemektedir. İran’ın ortasında hava munasib olunca KÖÇERİLER daha yerleşik hale gelip ve Oba’laride Zigurata dönüşüyor. Bu yerli medeniyetlerin bir esgi örneği olan Elam’ın dili bize meşhurdur ki Türkçe ve Sumerceye benzeri vardır.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

İran-Azerbaycan-Xalxal

Pir Abbas Dagi Oba'si-

Burada bin yıllerce şaman oba dua töreni dilek daşların düz mekle yapıdır. Bu iş bin yıllerce İran'nın yerlileri tarafından olunmuştur ve sonralar bu dilek daşları dilek kerpişlerine çönüşüb ve zigguratları yaratmıştır. İran'nın esgi yerlilerinin dilleri Elam ve Sumer dilleri ve onlar gibi olunub ve şimdiki türki ve azeri diline yukun olubdur. Bu dillerde aynen Oba yapmak gibi devam edibdir. Elam-Sumer dilleri Türk dilinen aynı dil gurupunda yada “AGGLUTINATIVE LANGUAGES = EKLEMELİ DİLLER” gurupundadırlar.

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

İran- Şuş
Chogha Zanbil
Ziggurat
Bir Elam-Şuş Zigurati ki Düzenli Oba gibi yapılmıştır. Bu Ziggurat’da nasıl bir “Dilek Obası” olması açıkça görülmektedir, bunca nasıl ki bir OBA dilek daşları ile ya toprakları ile yapılmıştır. Burada “dilek kerpişleriyle” yapılmıştır ve dilek ve onları yapanların adları bu kerpişler üzerine yazılmıştır.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

İran-Azerbaycan-Xalxal

Pir Abbas Oba'si

Burada “Dilek Daşlariyle” yapılmış bir “Yarı Düzenli Oba”ni görmek oluyor ki bu Oba’lar İran’nın daha sıcak ve ekin bölgesi olan Şuş-Elam’da “Dilek Kerpişleriyle” yapılmış Oba-Zigurat’a çönüşüyür. Elam ve Sumer’lerin dilleri Türkceyle aynı kökten ve nasıl ki görüyorsunuz aynı uygarlık kökeninden olmaktadır.

İran- Şuş- Çoğa Zenbil- Elam Ziggurat’i

Burasi Ziggurat’ın duvarındaki bir DİLEKLE yazılı kerpiş. Bu yazılı kerpişlerden 88 tanesi bu duvarın yapısının üstünde tpılmıştır. Bu yazılar deyişik kişilerin “Dileklerin” ve dilekçilerin “Adların” yazmıştır. Ve çok açıkca bu Zigguratların bir “Dilek Kerpişlerle Yapılmış Düzenli Oba” oldukun gösteriyür. Bu aynen gösteriyür ki nasıl bu Türklerle kardeş halk aynı töreni devam ettirmiştir ve nasıl Pir Abbas’la aynı dini töreni yerine yetirmişler.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

- **Erdebil – Naderi Tepesi** (Ehtimali bir Ziggurat ya Kurkan)
- **Erdebil**’in esgi adi **Aratta-bil** halinde yazılmış ve sumerce **Aratta**(artan ve bereketli) kentiylede aynı adi taşımaktadır ve buda Sumerlerle Azerilerin aynı dilden ve soydan oldukun artiriyor. Erdebil’in merkezinden 3 Kilometir uzaklıkda bir Ziggurat’a benzer tepe vardır ki oraya “Nadir Şah Tepesi” denilir ve deyürler ki oraya Nadir Şahin Esgerleri toprak tökübler ta onun üstünden Nadir Şah öz esgerlerine konuşa. Bundan önce Tebrizi’de “Burhan Qate” sözcük kitabinde Tebriz’in yanında Bostanava yerinde nasıl Uğurlar Hakani-Xakani buyurusiyle esgerlerin bir “Etek Toprak” tökerek bir “Tepe” yapıldığın ve bu tepeye türkce “Azer” yani “Uca” deyilmiş ve sonra “Azerbaycan” adınında buradan geldikinden yaziyor. Buda aynen bir “Oba-Ziggurat” yapısın gösteriyür. Yani böylece “Ziggurat” yapısı Azerbaycan yazılarına’da geçmiştir. Şimdi Nadir Şah Tepesi’inde bir az archeolojik kazıntılar aparılmıştır ve orada “Bakır Devranın” mimarisina raslanmıştır. (Bilmem niye orani Ziggurat gibi görmek istemiyurler.) Aşağıda Erdebil’in bir mehellesinde kazıntılarda tapılan eşyalar:

Sumer; Türkün Göçerilikden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

• Muğan – Nadir Şah Tepesi (Kurkan)

- Bu tepede kazıntılar şidiye gibi onun 5000 yıllık önceden kalan bir medeniyete ayit oldukun gösteriyür.
- Erdebil ve Muğan ve Xalxal’da tapılan esgi kbirler hamısı “Kafkaz” kurkanlarına benzerlikleri vardır ve Kurkan gibi tanımak olar.

• Xalxal-Gilevan Kurkan’i:

- Erdebil –Muğan-Xalxal yerleri 40000 yilden sakın olunmuş yerlerdir ve 6000 yıl öncedende yerleşik yerleri tapılıyur. Ve bu devranlara ayit çokli “tepeler” vardır ama arkeolojik kazıntılar yapılmadikiçün bunlar soykıncılara yada tesadufe buraxılmıştır. Umarım ki bu tepeler tanınıb ve koruntuya alınsın. Xalxal-Gilevan Korkanide tesadufen ve yol çekende tapılmıştır.
- Bu KURKAN’da çoki şeyler tapılmıştır ve özi bunlardan ibaretdir:
- (1)- 99 tane kabir demir çağından (4800 yıl önceden ta 4400 yıl önceye)
- (2)- 2 tane kabir bakır dan eşyalarla (3600 yıl önceden)
- (3)- 1 tane kabir demir eşyalarla (3500 – 3200 yıl önce)
- * Xalxal-Gilvan Kurkan’larının özelliği budur ki onların kabri çola gibi kazılmış ve onlar çömelmiş halde orada tumulmuşlar. Onalrun başlarının ceheti şehir türülenler Gün Doğana sari ve nahardan sonra tumulanlar Gün Batan’a sari tümülmüşler. Buda Şamanlar gibi Gün Cehetlerin Cehetler ve Göğ-Gün-Işık tanrısının kultun gösteriyür ki sonralar Sumerde UTU ve türkce UTUXAN-UTUHAN deniliyür. Bu halklar ki o zamanlar Azerbaycan’da yaşamış ehtimal Sumer ve Elam’la aynı kökdenkirler ve aynı inancide daşıyurlar. (İranikler buraya ilk olarak İran’nın güney batıya oda 2800 yıl önce geldiler ve bu medeniyetlerle ilgileri yokdur.)
- ** Xalxal- Gilevan Kukan(Göran) kabirlerinde bunlar kemiklerin içinde ele geldi: Deşne (Hancer), Ok ve Söğü Başı erkeklerin kabrinde ve Sancak kadınların kabrinde (Sancak sonra göreciyük ki kötü ruhlari komakiçün türklerde işleniliyür) Bezek-suslama bincıkları, pulgibi suslama şeyleri ve ... kadınların kabrinde tapılmıştır.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

- **Şehir Yeri Medeniyeti ve Kurkanlari:**
- Burası Erdebil’den 60 km uzaklıkta Xiu şehrinde tapılmıştır o 8000 yıl önceye ait bir medeniyettir. Burası yani Xiyo kenti Muğan üste tanınıyor. “Şehir Yeri” uygarlığının daş şekilleriyle İğdır’da tapılan medeniyetde aynı olmasından söz gedyür (Daş şekillerinin aynı olmasından.) Buniçun bir Araz Çayı boyu uygarlıktan söz gede biliyür. Doğrusu bu bölgelerde Muğan-Aran deniler ve Sumerlerde aynen Mesopotamiya “Aran-Aram-Podan” sözi demişler ki “Çaylar Ortasi Enlik” ve Aran sumercede” Ara – Enlik = ara-düzlük” demektir. Bence Sumerler eger buralardan getmiş olurlarsa öncedende Uygarlıymışlar. Çün uygarlık buralarda 8000 yıl önceye dayaniliyor.

Şehir Yeri’inde tapılan daş heykeller ki buranın uygarlıkyle İğdır’ın uygarlığın ilişkili biliyurler

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Aqar Kuf Ziggurat

Bu Sumer Ziggurati bir tür aşağıdaki “Düzenli Muğul Zigurati” dır ki “dilek daşlari” yerine “dilek kerpişleri”yle deyişik yilerle ve deyişik katlarda yapılmıştır. Bu Muğul Obaside deyişik katlardan ziyaretçiler eliyle yapılmıştır.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Nippur Ziggurat (Place of Kings)

Bu Ziggurat Sumerde gine bir Toprak-Kerpiş Oba'si gibi yapılmıştır. Üstündeki kepiş yapı bir yeni yapıdır.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Anu ziggurat of uruk
Bu Sumer Ziggurati de bir Düzenli Oba'nın kamilleştirilmiştir. Ya bir Göçeri Obanını Kentleşmiştir.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Sumer- Borsippa Ziggurat (The Tongue Tower)

Köçeriler, yerleşik yerlerinde oturak olurken ve” Yeni Güclü Ekinçi-Ticari Ekonomi”ye geçirirken, Şaman”lar toplumda bir “az önemi olan katdan”, daha “Önemli Kat Rahib”lere Çönüşürken, Oba’larda “Küçük Dağ-Toprak Kalaklar”dan, “Kerpişlerden Yapılmış Büyük Zigguratlar”a Çönüşüyor. Felsefede tam şimdiki düşüncede olunan “Din”nin temeli atılmıştır ve “Şamanizm”de aynen “Simdiki Dine” Çönüşmüştür. “Oba’sız ŞAMAN ve ZİGGURAT’sız Din olamaz gibi gözükiyür. Kutsal Mağaralarda sonralar Mebedlere çevirelecek”

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Sumer Erdidu

Bu Ziggurat’i eslinde iki ziggurat gibi anlamışlar ve bir tür Pir Abbas Oba’si gibi yapışık Zigguratlar’da göze alına biliyür.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Sumer Erdidu

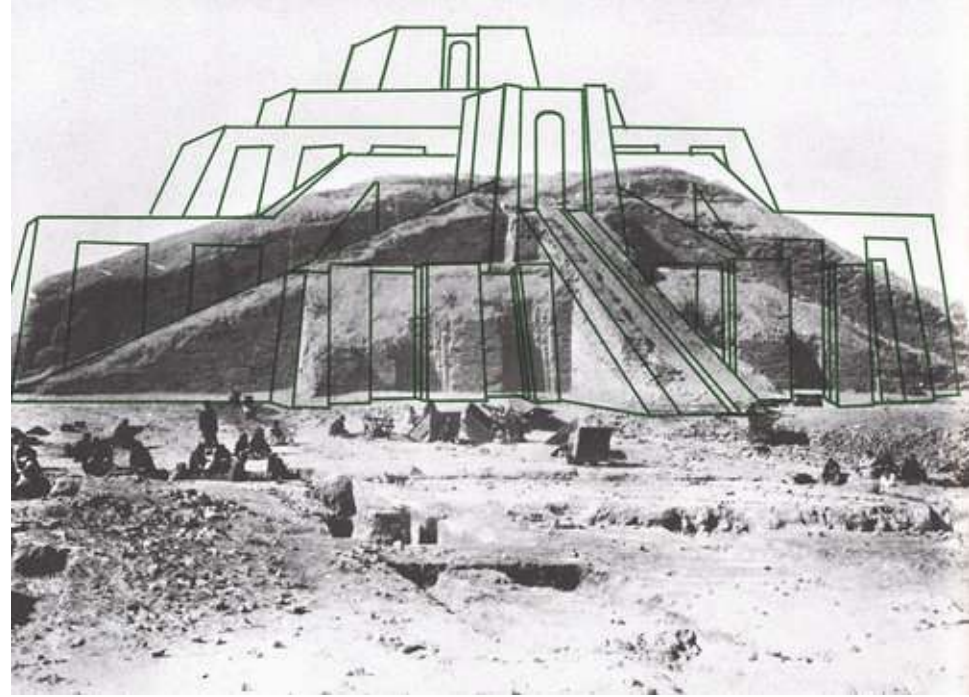
Bu Ziggurat’i eslinde iki ziggurat gibi anlamışlar ve bir tür Pir Abbas Oba’si gibi yapışık Zigguratlar’da göze alına biliyür.

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Great Ziggurat of Ur

Burasi bir düzenli Oba'nın evrimi gibi dir. Ki dinin ve rahiblerin arttıkı roli gösteriyür buncaki daha Dilek-Nezir'lerde daha Kızıl ve Para haline gelmiştir ve Oba-Ziggurat'da daha bir Mimar-Rahib eliyle yapılışına nezaret oluniyur. İşciler ve Bennalar ehtimal dilek gibi bir kaç zaman işlerler ve onların yemekleride ehtimal Dilek-Nezrilerden ve Kurbanlardan temin oluniyur.(Ehtimal)

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Nippur Ziggurat (Place of Kings)

Sumer; Türkün Yurukçulukden, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Sippar Zigurat of Abu haras

Sumer; Türkün Göçerilikten, yerleşike geçişi ve ya “Ekinçilik ve Ticaret Devrimi”

Muğulistan:

Bir düzenli OBA ki orada Gög rengde dilek Yalma-Çalma bezleride yaşam ağacının symboli gibi bağlanmıştır. Bu Oba’da haman dilek daşlariyle yapılmıştır . Bu dilek daşların düzenden sonra Oba’nın çevresine dolanıb(tevaif edib) ve dua ederler. Bu dolanmaların ceheti Muğullar lai Kazaklar ortasında fakdlidir. Ehtimal ki Mekke’deki Keebe’de eslinde bir Zigurat olmuş ola ve onun perdeside eslinde bir Yalma ola çoktur. Keebe’nin şimdiki mimarisi sonra yapılmıştır ve onun içine girmek yerine “açık hava tevaif” aynen zigurat gibi. Kebe’nin perdesi Hz. Mohemmed zamani ve önce küçük ve Ağ boyalimiş sonralar Kırmızı ve Saride olmuştur, ama Abbasilerden sonra bu perde Kara’ya çönüşmüştür ve ona ayelerde yazili halde eklenmiştir. Dine göre Keebe Hz. İbrahimin yapıdığı bir Dilek Obasi gibi dir. Queiş Mesopotamia’dan göceri bir kabile oldukun deyürler. Bence Hz. Süleyman Mebedi’de eslinde bir Ziggurat olmalıdır ve Yahudilerin Ağlama Duvarı önünde duada eslinde haman “Aik Hava Duva Yari” aynen Ziggurat gibidir. Onların “Dileklerin” yazıb ve Ağlama Duvarının Çattaklarına koymasida bir Sumer-Elam-Şaman Yazılı Dilek Kerpişi ve Dilek Bezi Yalma’nın sumerden kalmasıdır.

www.shutterstock.com · 66290596

Sumer’de “e-kur” yani “ev-dağ” ve bir tür tapanak yada Oba demektir. İslam’da da Keebe’ye Tanrının-Evi demek haman Hz. İbrahim’in yapıdığı dilek Oba’sına işaret olabiliyür. Şamanism ve Oba’da daş kutsal roli vardır tam Keebe’nin daşlari gibi ve gine Yağmur Daşı “Yada-Cada” da kutsaldır tam Keebe’deki Kara-Daş(Hecer ul-Asvad) gibi ki bence bir esgi yağmur daşıdır.

“ERDDDEBİL”

Toprak-Oba

Ziggurati !!!!?

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

- Bundan önce gördük ki OBA yapmak bir türk-şaman geleneki olarak öz izlerin tarihde çok uzaklara uzatıyur ve hetta şimdide türk ölkelerinde de kurulmaktadır. Bu Oba’lar bir Dilek Daşlarından ve herden dilek ağaçlarından ya toprakından ve yada kerpişlerinden yapıliyur. Ki bu kerpişli obalara biz Sumer-Elam’da “Ziggurat – U – Unir” deyüriük.
- Oba-Ziggurat’lar bir tür daşdan – toprakdan- ağaçdan- kerpişden yapılmış tepelerdir ki tedricle halk tarafından yapıliyur ve her bir daşı dilek elerek birbirinin üstüne koyub ve oni Tanrının simgesi olarak çevresine dolanıb ve açık havada dualar ederdiler. Obalara koyunda kurban keserdiler ve kesiyürler.
- Bundan önce biz gördük ki OBA-ZİGGURAT ya Oba-lar nasıl 3 kisme bölünüyür. Ve bu üç kism bunlardır.
- 1- Daş-Toprak obası ki onlarda iki türedir (a) düzenli Oba (b) düzensiz Oba
- 2- Kerpiş ve kesilmiş Oba ki onların hapisı “Düzenli Oba” dırlar.
- 3- Ağaç Obalar ki oda iki kisme bçlünüyür “Düzenli Ağaç Oba” ve “Düzensiz Ağaç Oba”
- Bundan önce gördük ki nasıl Sumer-Elam Obaları-Zigguratları hamam “Düzenli Kerpiş Oba”lardırlar. Ve Moğulustan-Türküstan (Çin) ,Obaları-Piramidleri çoklisi “Düzenli Toprak Oba”lardırlar ki onların içinde “Düzenli Kesilmiş-Yonulmuş Daş” Oba’larda gözükmeterdir.
- Şimdi bizim benim oni bir “Düzenli Toprak Oba-Ziggurat” kibi anladıkım ve oni “Erdebil Ziggurat”i adlandırdıkım OBA’ni şerh edeciyeim. Buna halk Nadir Şah Tepe’si deyerler ve Erdebil’in ortasından 3 Km’likde kaliyur ama şimdi kente katışmıştır.

Ardabil-(Nadir Şah Tepesi) Bir “Düzenli Toprak Oba-Ziggurat”

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Sippar Zigurat of Abu haras

Sağda bir Sumer Ziggurat-
Oba’sın görüyoruz ki oda
şimdi bir “toprak tepe gibi”
gözükiyür.

Sumer Oba-Ziggurat’lari
Düzenli Kerpişli Oba
katagörisine giriyür.

Ve aşağıda bir şimdiki
Muğul Oba’si ki düzensiz
daş oba katagörisine giriyür.

Sippar Zigurat of Abu haras

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Sağ elde bir **Türküstan- Batı Çin** “Düzenli Toprak Oba”sın görüyürük ve aşağıda tam bu bölgeye yakın olarak bir şimdiki “Düzenli Daş Oba”sın görüyürük ki oraka düzen getirmekiçün AĞAC’da işlenmiştir.

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!

Sağ elde **Muğulustan- Çin** (Hungsan) “Düzenli Toprak Oba”sın görüyörük ve aşağıda tam bu bölgeye yakın olarak bir şimdiki Muğulustan’da yapılmış “Düzenli Daş Oba”sın görüyörük ki oraka düzen getirmekiçün AĞAC’da işlenmiştir.

www.shutterstock.com · 66290596

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!?

Sağ elde **Muğulustan- Çin (Hang-Yang-Ling)** “Düzenli Toprak Oba”sın görüyörük ve aşağıda tam bu bölgeye yakın olarak bir şimdiki Muğulustan’da yapılmış “Düzenli Daş Oba”sın görüyörük ki oraka düzen getirmekiçün AĞAC’da işlenmiştir.

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!? (Karşılaştırma)

Muğulustan- Çin (Hang-Yang-Ling)
“Düzenli Toprak Oba”

Ardabil
(Nadir Şah Tepesi)
Bir “Düzenli
Toprak Oba-
Ziggurat”

Türküstan-Batı Çin bir “Düzenli Toprak Oba”

Muğulustan- Çin (Hungsan) “Düzenli Toprak Oba”

Sumer-Abu Haras “Düzenli Kerpiş Oba”

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

“ERDDEBİL”Toprak-Oba Ziggurati !!!? (Nadir Şah Tepesi)

Bu tepe ki halkın deyişine göre NADİR ŞAH AFŞAR-OVŞAR'ın konuşmasıçun onun esgerlerinin toprak tökmesiyle yaranmıştır, eslinde daha esgilerde yaranmış bir “ Düzenli Toprak Obadır”.

Bu bir piramid şeklindedir ki alt kısmı bir dürtgen(quadrangle)dir ki her yani 50m oluyor ve üstüde bir ayri dürtgendir ki her yani 15-20m dir.

Bu dürtgen'nin ucalığı 20m oluyor.

Bu ziggurat esline ne Nadir Şah zamani ama doğrusi en esgi 5000 yıl öleye gedib çatiyor. Bu Erdebil Ziggurati yanındaki kazıntılarda tapılan şeyler 5000 yıl önceyede dayanıyor.

Maalesef bu Ziggurat ne bir Ziggurat gibi tanınmıştır ve nede o korunma altına alınımıştır ki buda onda “yasadişi kazıntılar”a ve bu Zigguratın dağılmasına yol açmıştır.

Ardabil Ziggurati
Bir yasadişi kazıntı bu Ziggurat'da

Ardabil
(Nadir Şah Tepesi)
Bir “Düzenli Toprak Oba-Ziggurat”

“ERDDEBİL” Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Azerbaycan Ziggurat’larının Yaranış Mitologiyası

- Bu Ziggurat-Oba’da heç geolojik kat yokdür yani bir doğa tepe degildir.
- Bu Oba ve Ziggurat yapma ki bir Türk-Şaman geleneki olarak çokli türk olan ölkelerde görünmekdedir ve hetta böylece Ziggurat-Oba yapısı bir “TÜRK” geleneki gibi edebiyata sıçramıştır.
- Farsların en önemli “ESGİ SÖZLÜK KAYNAKI” sanılan ve yazani bir azerbaycanli olan “BURHANE QATEE” çok gözzelce hetta Azerbaycan adının bu Oba-Ziggurat’dan alınmasından yaziyur.
- “Burhan Qate” sözlük kitabı ki 19000 fars dilinin temel sözlerin daşıyur şimdiki araştırmacıların ana kaynaki saniliyur. Oni yazanın adı Mohemmed Huseyn ben Khalef Tabrizi dir ve bu kitabı Hidustan’nın Deken bölgesinin Muğul padişahiçün yazmıştır. Tabrizi aynı zamanda bu padişah’ın baş veziri(bakani)de saniliyur. Tabrizi Türkce, Moğulca, Cağatay Türkcesi, Arabca, Farsca, Pehleviçe, Evista Pehlevisi, Hindice, Dekenice, Sanskrit, Orunun başlankış halin ve birde Arami ve Yunanicede biliyürdi ve öz sözlükünde bu dillerde sözlerin kökünü araştırmıştır.
- Tabrizi özi türk olarak bu sözcükde çokli türk sözlerinde aydınlatmıştır.
- Tabrizi “Burhan Qate”de “Azerbaycan” sözcüküne göre 350 yıl önce böyle yaziyur:
- “آذربایگان: با یای حطی، بر وزن و معنی آذربادگان است که آتشکده تبریز- و نام شهر تبریز باشد. - و نام ولایت هم هست که تبریز شهر آنولایت است. گویند وقتیکه آغور آنولایت گرفت صحرا و مرغزار اوجان که یکی از محال ولایت آذربایجانست اورا خوش آمد و فرمود که هریک از مردم او یک دامن خاک بیاورند و آنجا بریزند، و خود بنفس خود یک دامن خاک آورد و بریخت. تمام لشکر و مردم هریک دامن خاک بیاوردند و بریختند؛ پشته عظیمی بهم رسید نام آن پشته را آذربایگان کرد چه آذر بلغت ترکی بمعنی بلند است و بایگان بمعنی بزرگان و محتشمان؛ و آنجا را به آن مشهور بگردانید و معرب آن آذربایجان است.” (محمد حسین بن خلف تبریزی- برهان قاطع)
- “AZERBAYGAN: ‘Yaye Heta’yla ve Azerbadgan vezni ve menasiledir ki Tebriz Ateşkede(Ocak-Otcıkı)i- ve Tebriz kentinin adıdır. -ve bir ölkenin(vilayet)inde adıdır ki Tebriz o öleknin(vilayet)in kenti-şehri dir. Deyürlər o zaman ki AĞUR o ölkeni aldı(dutdi), Ocan çöli ve çemenliki ki Azerbaycan’nın bir bölgesi(mehal) dir onun hoşuna geldi ve buyurdi ki onun toplumunun her kişisi(şahsi) bir etek toprak getirib ve oraya döksünler, ve o özide bir etek toprak getirib oraya dökdü. Tüm ordu ve toplum heresi bir etek toprak getirib dökdiler; bir büyük kalanti-tepe(OBA-ZİGGURAT) düzeldi o tepe(Oba)nın adın AZERBAYGAN koydi bunca ki AZER türkce yani UCA ve BAYGAN yani BÜYÜKLER ve MÜHTEŞEMLER; ve orani böylece tanıtdi ve onun arabcası AZERBAYCAN’dır.” (Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)

“ERDDEBİL” Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Azerbaycan Ziggurat’larının Yaranış Mitologiyasi

• “AZERBAYGAN: ‘Yaye Heta’yla ve Azerbadgan vezni ve menasiledir ki Tebriz Ateşkede(Ocak-Otcıkı)i- ve Tebriz kentinin adıdır. –ve bir ölkenin(vilayet)inde adıdır ki Tebriz o öleknin(vilayet)in kenti-şehri dir. Deyürler o zaman ki AĞUR o ölkeni aldı(dutdi), Ocan çöli ve çemenliki ki Azerbaycan’nın bir bölgesi(mehal) dir onun hoşuna geldi ve buyurdi ki onun toplumunun her kişisi(şahsi) bir etek toprak getirib ve oraya döksünler, ve o özide bir etek toprak getirib oraya dökdi. Tüm ordu ve toplum heresi bir etek toprak getirib dökdiler; bir büyük kalanti-tepe(OBA-ZİGGURAT) düzeldi o tepe(Oba)nın adın AZERBAYGAN koydi bunca ki AZER türkce yani UCA ve BAYGAN yani BÜYÜKLER ve MÜHTEŞEMLER; ve orani böylece tanıtdi ve onun arabcası AZERBAYCAN’dır.”

(Burhan Qate- Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)

Bu yazı igiyce bir OBA-ZİGGURAT yaranmasın türklerin ortasında nekede yakın oldukun gösteriyür ki hetta onunizi edebiyat ve sözcüklerde de kalmıştır. Bu ki Uğur Hakani bir savaşda utandan sonra ve Ocan’i alandan sonra bir Dilek Obası- Ziggurat ucaltıyur ve oranın adın AZERBAYGAN koyuryur. Buda bir esgi deyişe dayanıyur. İbn Xalefe Tabrizi’nin sözi Azerbaycan sözcükünün çok güzelce bir esgi kökün gösteriyür. Benin ATURBADGAN yazımda buni çok güzelce şerh etmişem. Ki bu HAKAN bir esgi Azerbaycanı barındıran ve koruyan tanrı yani UTU ya UTU-UR’dır ki sonra bu UTU-UR fars dilinde AHUR gibi giriyür. Bu ki İbn Xalef Tabrizi bu türkleri UĞR(Ogur) adlandırıyur ne OĞUZ budur ki onların esgi oldukun gösterebilir ama o yazıyur ki AZER türkce uca ben oni Divan Luğat ul-Türk’de AZİ yani UCA ve DAĞIN BAŞI gibi tapdım ve BAY-GAN yani BAYLAR’da uykun dur bunca ki esgi türkcede sumer gibi AN cem-çokunluk elametidir buna örnek er-eren, oğul-oğlan sözidir.

Bunca AZERBAYCAN ya esgicesi UTURBADGAN adı bence yani UTU-UR ya OT tanrısı koruyan ölke-veten . “Ganağ” sumerce yani “Vatan ve Ölke” ve bence şimdiki “Kent” sözide aynı kökdendir Azerbay-gan= Utu-ur-bad-Ganağ oluyur UTU-UR(OT-GÜN TANRISI) BAD sözi sumerce yani BAR-inmak ve GANAĞ yani veten. UTU-UR şimdiki türklerde UTU-XAN, UTU-XAQAN, UTU-HAKAN adıyla tanınıyur ve Seyidov onu bir kadın tanrıca gibi tanıyur ve Azerbaycan’nın esgilerinde Gün kadın gibi çekilmiştir ve bu Şaman Davullarında da aynıdır ama Sumer’de UTU bir erkek tanrı ve berket ve kadınlık tanrıçası İnanna’nın erkek kardeşi tanınıyur.

Erdebil – Nadirşah Tepesi
(Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL” Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Azerbaycan Ziggurat’larının Yaranış Mitologiyasi

- Şamanlık daha esgi olarak İnana ve UTU hala bir tanrı taniniyur
odur ki UTU-XAQAN bir kadın Tanrıca ve Umay-Alana ya Kadınlık-Bereket tanrıçasının bir ayrı adi gibi taniniyur. görseniniyür ki Sumer’de şamanismden yeni din sistemine geçişde bu bölünme olmuştur ama gine kardeşdiler. Ve Ocak(Ateşkede)ni ve UTU ya GÜN-ON Tanrisile gine Azerbaycan’la ilişkilendiren gine İbn Xelef Tabrizi’nin “Burhan Qate” kitabı böyle yazıyur:

” آذر : ...مجملاً بمعنی آتش است که بحر بی نار خوانند. و نام فرشته ای نیز هست که موکل آفتاب است و امور و مصالحی که در روز آذر و ماه آذر واقع شود باو تعلق دارد...” (محمد حسین بن خلف تبریزی- برهان قاطع)

“AZER: ... Çokunluka OD anlamına geliyür ki arabca NAR deniliyür. Ve bir FİRİŞTE adıdadır ki GÜN’i SİMGELİYÜR ve Azer ayında olan işler onun korumacısındanadır.” (Burhan Qate- Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)

Nasıl ki gözükiyür AZER bir günüyle bağlı Tanrı-Firışte adıdır ve bende buna bağlı oni UTU-UR ya OD-ER le bir biliyurum ve Azer sözün Türk-Sumer’den esgi farscaya geçmişinden yazıyurum

(Atupadgan yazımda). Ama Azer’in Od-Er’den degmesi gine Burhan Qate Kitabında kanıtlaniyur:

”آذر : بفتح ثالث بر وزن مادر، بمعنی آذر است که آتش باشد ...”
(محمد حسین بن خلف تبریزی- برهان قاطع)

“ADER: Üçüncisi Feth’eli ve Mader ölçüsüyle, Azer anlamına geliyür ki Ateş ola...” (Burhan Qate- Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)

Yani Ader ki haman “Od-er”in farslaşması ola gine esgi farside koruniyur. Ama Ateş sözide gine Türk-Sumer’den farscaya geçmiştir ve gine “OD-OT” Sözüne bağlıdır ve buna göre gine Burhan Qate de yazıyur:

”آدیش - آتش: بکسر ثالث و سکون تحتانی و شین نقطه دار ، آتش را گویند ...”
(محمد حسین بن خلف تبریزی- برهان قاطع)

“Adiş- Adeş: Üçüncisi Kesre’li ve ali Sukunli ve Şini Nokteli, ATEŞE Değiliyür” (Burhan Qate- Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)

Shaman holding a séance by fire. Settlement [Kyzyl](#), region [Tuva](#), Russia
Şaman OD’iyle ruhlara kovuşıyur(Xelse ve Heperud) Rusye- Tuva- Kyzyl bölgesi

“ERDDEBİL” Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Azerbaycan Ziggurat’larının Yaranış Mitologiyası

• “آذربادگان : با کاف فارسی بalf کشیده و بنون زده، نام آتشکده ای بوده که در تبریز بنا کرده بودند و معنی ترکیبی آن نگهدارنده و حافظ و خازن آتش بود چه آذر بمعنی آتش و بادگان بمعنی نگهدارنده و خزانه دار و حفظ کننده باشد- و معنی مجازی آن آتشخانه است و بعربی بیت النار خوانند – و نام شهر تبریز نیز است.”
(محمد حسین بن خلف تبریزی- برهان قاطع)

- “AZERBADGAN: Farsi Kaf’la çekilen Elif’le ve vurulmuş Nun’la, bir OCAK-ATEŞKEDE adımı ki Tebriz’de tikilmişidi-düzelmışidi ve onun tüminin analmi OTİ Barındıran ve Sağliyan-Koruyan ve Kaynakidir bunca ki AZER Anlami ATEŞ ve BADGAN’nın anlami Sakliyan-Koruyan ve Korucu ve Barındıran dır- ve onun mecazi anlami OCAK (Ateşhane) dir ve arabca ona Bey-ul-Nar(Ot-Evi) deniliyur- ve Tebriz kentinin-Şeherinin adıdır.” (Burhan Qate- Mohemmed Huyesin İben Xelef Tabrizi)
- İben Xelef Tebrizi gine ayrı deyişik yerlerde Azerbaycan adını bu OCAK’larla ilgilendiriyür. Ama bu GÜN-IŞIK Tanrısına inanc Azerbaycan’da özünü OBA yapmakla gösteriyür ve bu OCAK’lar umum halde kutsal yerlere deniliyür ki bende cocuklukumda nezir olarak anamla olara getmişem ve onlardan bir kaçın KİVİ şehrinde görmüşem.
Kivide DAŞ-HAMAM’da Ocak sanilaridi bu dağda Kövül-Mağara halinde olan ve doğal isti-suyu olan hamam’da OCAK saniliyur ve KUTSAL SU gibi alkılaniyur.
Ama OBA’larda ve DAĞLAR’da ve AĞAC’da OCAK sanila biler. Burada biz Ardebilde bir OBA-ZİGGURAT OCAK’ın yaradışın görüyürüz.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL” Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Azerbaycan Ziggurat’larının Yaranış Mitologiyası

Öncede size yazdım ki Azerbaycan-Aturbadgan adi sumerce gün tanrısı UTU-UR le bağlıdır ve uumu halde böyel oluyur :

ATUR-BAD-GAN = UTU-UR-BAD-KANAĞ

Sumerce gün tanrısı UTU saniliyur ve onun adi sumer-türkce UD= GÜN, İSTİ, IŞIK, GÜNDÜZ, YAZ’dan alınmıştır

ud [SUN] wr. ud "day; heat; a fever; summer; sun" Akk. *immu; ummedu; umšu; šamšu; ūmu*

utu'e

utu'e [SUNRISE] wr. utu-e₃ "sunrise" Akk. *šīt šamši*

ve sumerce ABAD ve BAD sözi çevresi duvarlarla korunan kente demişler ve ABAD sözün şimdide Azerbaycan’da yer adlandırmada kullanıyurlar:

abad [SHELTER] wr. a₂-bad₃; an-bad "shelter" Akk. *tabinu*

bad [WALL] wr. bad₃ "wall, fortification" Akk. *dūru*

abadğal [PROTECTIVE] wr. a₂-bad-ğal₂ “protective”

_ve gine sumerce KALAM ve KANAĞ sözi “veten” anlamında kullaniliyur.

Şimdiki KENT-KEND sözide bu KANAĞ’la ayni kök daşıyur. Ama KÖY sözi

Aynen bir ayri sumer söziyle bir kök daşıyur:

kalam [LAND] wr. **kalam; ka-na-ağ₂; ka-nağ** "the Land (of Sumer)"

Akk. *mātu*

Tüm bunlar hapısı gösteriyür ki AZERBAYCAN’da bu Gün-Gök Tanrısına İncan esgiden olmuştur ve buda orada OBA’ların yaranmasına aparıb Çıkarmıştır.

Erdebil Zigguratide aynen Gün-Gög Tanrısı(UTU)’yçun yapılmış olabiliyür

Buni olur Sumer- Şaman- Azerbaycan ve türk geleneki belgeliyür.

Bunun önemli belgeside İbn Xalef Tabrizi’nin “Burhan Qate”deki yazisi Azerbaycan’ningün dır.

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

Bu ehtimali OBA-ZİGGURAT, Erdebil’in Sereyin Yolu’nda ve Şeherin 3 Km dışında Yerleşmiştir. Bu Ziggurat maalesef korunma altına alınmamıştır ve buni onun üstünde yapılan EVLER ve kaçak kazıntılar gösteriyür. Ama bu işler o zamandır ki bu Zigguratın çevresinde 5000 yıllık eşyade tapılmıştır. Maalefes bu OBA- Ziggurati bir Ziggurat gibi alkılamamak ve hetta tapılmış 5000 yıllık ve 7000 yıllık ve hetta 9000 yıllık medeniyet kalıntılarının degerlendirmemek bu kalıntılari büyük dağıntılara aparıb çıkarmıştır ki ben onun obiri kismın 400 hıktarlık 7000 yıllık şehirde ele bu PDF’de göstereciyem.

***Erdebil – Nadirşah Tepesi
(Toprak Oba-Ziggurat)***

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

Bu Oba-Ziggurat deşik yeni yapılarla
Çevrenmiştir ve maalesef ona heç
herim ve arkeolojik herim
tanınmamıştır.

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat) Bu Zigguratın çevresi 3 yandan kecekodularla çevrelenmiştir ve bu yerlerde kaçak kazıntılar apariliyor. Burada bu çevre yerin satılmaside yazılmıştır ama bakarsınız bu yerin her yanı kazılmış dır.

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!

Nasıl ki gözükiyür bu Ziggurat
Bir Ziggurat gibi tanınmaması ve onu
Tekce bir SANAL TEPE gibi tanınması
Hanki belaler bunun başına getirmiştir.
Bu Ziggurat bu yandanda Kecekondularla
Çevrenmiştir ve içinde kazıntılar
Apariliyur.
Bu Tepe halkın deyişine göre Nadir Şah’ın
Emriyle esgerler tarafından toprak
Tökerken yapılmıştır!!!
Ama orada tapılan şeyler 5000 yıllık
Eşyalıdır!!!
Beraber gine bu Ziggurat çevresine
Gezek.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Şimdi bu Ziggurat’a getmege bir yol
Aktarır ken bir yola ulaşuyuruk ve
Bir kecekondu yanından bu yoli
tapiyuruk Kaçak Kazıntılar her yani
Delik-deşik yapmıştır.
Kece Kondu yanındakılar daha esgi
Ama buradakılar tam eyle bil bu gece
Yapılmıştır ve yapanlarıda aynen bu
Gece kondular bunca ki onların evinin
Önü kazılmıştır.

Erdebil – Naderşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Bu korunmasız Ziggurat ki Kaçak Kazıntı yapanlar Kece kondi pahanesiyle oni çevremiştir ve her yanı boş burakarak tekce onun üstünde Kece Kondu yapmışlar ve Kazıntılar onların bahçelerinde devam ediyür. Bakınız ki her yanı boş ama tekce Ziggurat’a yaplaşıp kece kondular yapılmıştır.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Bu kece konu tüm
çevresinde kazmıştır.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Ziggurat'ın
Başlanışı ve
yasadışı
kazıntıların yeri*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

Kazıntıların yerleri bu Tepe’nin bir doğal tepe olmaması ondan büyük daşlar olmaması ve bir Geolojik Katların olmamasıdır. Bu Oba-Ziguurat nasıl ki gözükiyür aynı topraktan yapılmıştır bu kazıntının ucalığı 3 m olar ama orada heç geolojik kat görünmiyür. Buda bu Tepe’nin bir sanal ve elinen yapılmış tepe oldukun gösteriyür.

Nadir Şah Tepe’si bir düz yerde tek bir Tepe’dir ve Sanal olduğu göze çarpiyur. Toprakı çok yumuşak ve boş dur tam bir esgi kerpiş ev gibi.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Burada gine bu Tepe'nin elinen yapılması gözükiyür bu kısmın ucalığı 2.5 m dir ve heç geolojik kat közükmüyür ve hamışı homogenik haldedir. Burasi Balıklı Çaya yapışık olunca burada eger doğaı tepe plsaydi gerek burada çay-daşlari kati olmalidi ama nasıl ki gözükiyür böylece kat yokdur. Bu yer demek olar Zigguratın yarısındadır.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Bu bir kemik dir ki ehtimal bir adam kemiki ola oda bu Zigguratın ortasında aparılan Kaçak Kazıntıların bir izi dir.

Böyle ki gözükiyür sonralar bu Ziggurat bir Korkan-Göran gibi ölü kuylamakada kullanmıştır.

Toprak gine bu Zigguratın ortasında çok egemonik dir ve heç Geologik Toprak Katı orada gözükmüyür.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Ziggurat'ın üstü bir 225-250 m² dörtgün ve çok düz dür.
Ziggurat'ın başı bir dörtgün dir ki onun her yanı 15-18m dir.
Böylece düz yer tepe başında bir Doğal Tepe'de gözükmez. Toprak bu üste tüm Ziggurat gibi çok yumuşaktır.
Bu üstede çokli yerlerde Kaçak Kazıntılar aparılmıştır.

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Ben bir adam ölçüsü olsun
özümde
Fotografda yer almışam.
Zigguratın üstü nasıl düz ve
düzenli oldukun
gözükmeğdedir. Kaçak kazıntılar
burada da devam etmiştir.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Bu Zigguratın başından bir ayrı görüntü ki nekeder bu üst dörtgün Düz oldukun gösteriyür.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Gine üst dört gönden bir görüş ki orada
Da Kaçak Kazıntıların yeri gözükiyür.

Erdebil – Nadişah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Zigguratın bezi kaçak kazıntılarının
İzi.

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Nasıl ki bu Ziggurat deyişik Kaçak Kazıntılarla doludur, onların çevre-Side bu kazıntılarda tapılıb kırılan Küze, Kasa, Saksı’ların parçalarıyla Doludur.

Erdebil – Nadişah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!

Burada gine deyişik kaçak kazıntıların
Yeri.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Haman kaçak kazıntı yerleri bir ayri
Görüşden .

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Bir esgi kazıntı yeri
zigguratın orta
kısmında

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Kaçak kazıntılarda tapılan küzelerin parçaları

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!

Kaçak kazıntılarda kırılmış bir büyük Küze parçası bu küzenin diyametri 1.5m gibidir ve bu küzeleri kabir gibi Bu bölgede kullaniliyurdılar. Ehtimal bu 5000-3500 yıl önce den Bu kabir Küze’nin bir parçası olabiliyür. Bu küzeler bir tür Sakrofago ya Küzeden tabut saniliyur. Bu tur tabutlar Elam-Şuş’da da vardır. Ama bu Küze Tabutlar buralarda da tapiliyur.

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Kırılmış antik küzelerin parçası
Zigguratın her yerine sepelenmiştir.
Bu kaçak Kazıntılar çokli şeyleri
kırıp ta bezilerin götüre.*

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Burada gine ayri esgi küzelerin ve kasaların kırılmış halde parçaları ki kaçak kazıntıların izi gibi her yanda gözükiyür.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Kaçak kazıntılar Erdebil Ziggurat’ında

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Gine bir ayri Kaçak Kazıntı
Ziggurat’ın ortasında.*

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Gine bezi esgi küze parçaları
Zigguratın üstünde ve çevresinde*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!!

Gine bir Kaçak Kazıntı yeri

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat)

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Kaçak Kazanti yeri

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Kaçak Kazantılarda tapılan küze kasa
Parçaları yere dökülmüştür.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Gine esgi küzelerin
parçaları*

Erdebil – Nadırşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bunlarida yerden yığıb ve bir
şekil saldı*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bir yeni Kaçak Kazıntı yeri burada
da tapılan küzelerin kırıkları
gözükmeğdedir.
Burası Zigguratın üstünde
yerleşiyür.*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bir ayri yeni yapılmış kaçak kazıntı
Bu Ziggurat-Oba’nın üstünde.
Bu kazıntı bu kaç ayda yapılmıştır.*

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Kaçak Kazıntıların yanında tapılan küze
Ve kasaların kırık parçaları ki kaçakciler
Onları kazarken kırmışlar.*

Erdebil – Naderşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bir ehtimali Sakrofaq-Tabut Küze
Parçası*

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bu Kaçak kazıntı ehtimal
bu baharda yapılmıştır.*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Bu kuze parçası güzelce işlenmiştir
Ama oda kazıntılarda kırılmış bir
eserin parçasıdır.*

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Ve kaçak kazıntıların yerleri bu tekce bir yerde ve buranın 3 yanın çevreliyen Kecekondulari göz önüne alsak görerük ki bu kaçak kazıntılar bir faciye dir.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

*Ve gine esgi eserlerin kırık parçalrı
Yere dağılmış halde.*

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Ve gine saksi parçası

Erdebil – Nadrşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Zigurratın orta kısmında bu abide yapılmıştır ama o bu 100 yile ayit bir abide ola biliyür ve buradanda bu TEPEDE heç geolojik katlari olmamki ve onun bir sanal tepe oldukun görüyürüz.

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

“ERDDEBİL”

Toprak-Oba Ziggurati !!!?

Aynı yerden bir ayri görüş

Erdebil – Nadirşah Tepesi (Toprak Oba-Ziggurat

- **Xıdırnabi Türk-Sumer ilişkileri**

Xıdırnabi Türk-Sumer İlişkileri

Deyşik paralellikler türk-sumer ortasında:

- 1- Dilçilik bakımından paralellik
- 2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim).
- 3- Sumer-Türk Tanrı Adlari(Teonim) Paralelligi
- 4-“Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi
- 5- İnanc ve Dini paralellik (Turk-Sumer) ve (Turk-Sumer-İslam)
- 6- Bayramlar Töreni (Yazbayrami- Ergenekon-Akiti)
- 7- Yaşam Ağaci Töresi (Qar-Qara) Ağaci (ve islamda)
- 8- Yaşam Suyu Töreni
- 9- Utu ve Utukan-Utuxaqan töreni
- 10- Xıdırnabi Töreni

- **1- Dilçilik
bakımından
sumer-türk
paralelliki**

1- Dilçilik bakımından sumer-türk paralelliki(1)

- Sumer ve Elam dilleri eklemeli (agglutinative) dillerdirler ve sumer yazılarının okunan gününden beri, onları TURANİK adlandıranlar olmuştur. Ama o zamanlardan müslümanlık gücü oldikiçün, osmanlıya ve türklere karşı her bakımdan bir büyük savaş gediürken ve türklere çokli yerlerinden süpürüb atmakiçün teorik ve zehni zemin hazırlarken, onları “vahşi ve uyğarlığın” düşmanı göstermekiçün, batıda türklere karşı bir büyük düşman edebiyat ve tarihçilik yaratılmışıdı. sumer-elam-türk dillerinin aynı kökten olmasının tapıntısı bu yaranmış antitürk stratejisini çürüdebilmesi ehtimalinin önini kesmekiçün bir siyasi seçim olarak her tür bu konuda araştırmanın (Türkiye’nin içindede) önü kesiltilmiştir. Avrupa halada öz sümürgeçiliğin korumakiçün Eurocentrism’i korumalıdı ve buni sonra İmperialist devletlerde sürdürdü ler yani Rus-sovyet imperiyasında. Bu Avrupa Merkezçilik Uyğar-Mekzlik fikri sonra De Qubineu-Darvin düşüncelerinde dayanarak Ariyaçılık ırkçılık düşüncesinin temelini atıv ve onide Eurocentrisme ekledi.
- Şimdiki durumda ki daha Batı çöküşe ve Asiya yükselişe geçmiştir ve bu iki kuramda (Eurocentrism ve Arian-Rasizm) çökmüşte gözükiyür. Özellikle yeni “arkeolojik” tapıntılar ve yeni kalkışta olan ölkelerin yetiştirgi tarihçi-dilçi-arkeolog’ların yapıdı araştırmanın sonuci tam bu esgi “EUROCENTRİSM VE EURO-RASİSM” varsayımların çürütmüşdür. Burada Orta-Doğu, Türkistan ve Çin-Pakistan’da, yeni arkeolojik tapıntıları, daha Uyğarlık Tarihçiliğinin geografi bakımını temelden deyişmektedir.
- Bu tapıntılara bakmiyarak halada Eski Eurocentrism zehniyeti Türkiye, Azerbaycan ve Türk Cumhuriyetlerinin bezi akademik çevrelerinde esgisi gibi kalmaktadır (Bu akademik çevrelerin bir bağımsız araştırma yapma gücüne malik olmadikiçün tekce esgi alışkanlıqları olarak Eurocentrist kitablari tercume edib ve onları öz öğrencilerine ezberletmişler. Buda sümürgeçiliğin bizlerde yarattığı ezberci AKADEMİK ve AYDINLIK çevreleri bir bağımsız araştırma zehniyeti yaratmak yerine Avrocentrismi perestiş eden düşüncesi üzre bir tür “sümürge insani bilimler” bilimin genişletmişler.)

1- Dilçilik bakımından sumer-türk paralelliki(2)

- Türkiyede tekce Atatük devrani, Avrosentirizm'e yılmıyarak bir bağımsız "Uyğarlık ve İnsani Bilimler Araştırmaları" yapılmıştır, ama onun ölümünden sonra tam bunlar ya tetil haline gelmiştir yada Avrosentristlere teslim olmuştur bu konu özellikle 2'inci dünya savaşıdan sonra Sağ ve Sol Eurocentrism her tür Sumer-Türk ilişkilerine ideolojikce karşı çıkıp ve her iki ideoloji öz bakımından bu araştırmaları yasaklamıştır.(Marx ve Lenin'de Eurocentrist oluyorken) Bu sağ-sol "İnsani Bilimler Düşüncesi" daha keskin halde Avropanın ve Avrosentristlerin kitapların ezberleyüb ve yadıkları kitablarda da onları "kaynak kitaplar" gibi kullanmışlar ve her tür bağımsız araştırmaya cüret etmemişler. Bu "MONTAJCİ" akademisiyen ve aydınlar Türkiye'nin MONTAJCILIK SENAYESİNİN zehniyetinde göstermekdedir ve umum halde geçmişde Üniversitelerinde bu bilmde TÜKETİM ZEHNİYETİYLE yürümüşdür ve her tür BİLİM ÜRETİMİNE karşı çıkarak, özgüvencesinden uzak tekce Bilim Montajine cüret etmiştir. Ayniside Türk Cümhuriyetlerinde (Sovyet-Rus Sümürgecisinde) de olmuştur. Şimdi Asiya'nın kalkışa geçişi ve bu ölkelerde de üretim cüretide artırken, aynen öz tarihlerinde de bağımsız araştırmalar yapmak bu ölkelerde yeni araştırmacılar yetişmiştir. Daha çinliler öz tarihlerin özleri yazmaka başlamışlar ve ayrılaride onlar gibi yapmaka çalışıyor.
- Türkiye'de Atatürk devranının bağımsız araştırmacılığın idamecisi, bir kaç bağımsız araştırmacı kalmışidi ki onlardan en önemlisi; Sumerolog Dr. Muezzez Elmiye Çığ'dır ve tam şimdi bu "yeni eurocentrismden" bağımsız araştırmacılar yetiştirmeye çalışıyor ve bu eurocentrismın "kültürün çevresinde" yarattığı barınma duvarların yıkmadadır.
- Burada Sumerolog Dr. M. E. Çığ türk sumer ilişkiligin ileri sürenleri öz kitabı "Uygarlığın Kökeni Sumerliler"de yazmıştır ki böylece oni özetlemek olar:
- **- Ünlü dilci M. Swadesha bilgisayar analizle: "Eğer iki ayrı dilde fonetik ve anlam bakımından benzeyen kelimeler 100'den fazla ise, bunların bağımsız olarak icat edilmiş olma ihtimali birkaç milyonda birdir. Aynı şekilde çift kelimeler de 7'den fazla olursa, o iki dil arasında tarihi bir ilişki vardır."*
- *1- 1855'da Rowlison, sumer sözlerin İskit-Türk kökenli oldukun ileri sürmüştü.*
- *2- 1869'da mecar kökenli Jule Oppert bu dile SUMER adını koyub ve dili Fin-Macar-Türk'le akraba oldukun ileri sürdi.*

1- Dilçilik bakımından sumer-türk paralelliki(3)

- 3- 1874'te Francois Leonorment da sumer dilin Ural-Altay dil grubuna koydu.
- 4- Fritz Hommel, Diyakonov, İzakar Andereyas, İrene İskenderi gibi bilim adamları sumer dilini Fin, Kafkas, Uygur dillerine benzeterek türk-sumer sözlerin karşılaştırmışlardır.
- 5- A.Falkenstein, Hartmut, Schmökel ve S. N. Kramer her hangi bir çalışma yapmadan sumer dilin türkceye benzetmişler. Kramer birçok yazısında yeri geldikçe buni tekrarlamıştır. Ve ölümünden iki ay önce oni sumerolog Çığ'a 1990 böylece demiştir: "Ne de olsa bu kitap büyük bir olanasakla türkçe gibi bitişiken bir dil konuşan ve Güney Mesopotamiya'ya 6-7 bin yıl önce Orta Asiya'nın herhangi bir yerinden göçmüş olan Sumer halkı hakkında. Sumerlilerin Türklerle ilgili bir halk olduğu fikri Atatürk zamanında geçerlidi. Böyle olabileceği hakikaten hiçde uzak değildir."
- 6- Sumerolog Benno Landsberger deyür: "Sumer dili, hem dil bakımından, hem de bütün Asya boyunca dağlık bölgelerde konuşulan dil olması bakımından önemlidir. Bu türden olup bugün hala yaşayan dil Türk dilidir."
- 7- 1975 kazak araştırmacisi Olcas Süleymanov
- 7- 1990 türkmen araştırmacisi Ödek Odekop
- 8- 1998 azerbaycanlı araştırmacı prof. Mohemmad Taqi Zehtabi(Kirişci)
- 9- 2001 azerbaycanlı araştırmacı prof. Atakişi Celiloğlu Kasım
- 10- Türk bağımsız araştırmacı Selahi Diker
- 11- Azerbaycanlı dilcilik araştırmacisi Dr. Roshen Kheyavi
- 12- Prof. Osman Nedim 165 Sumer kilimesin Amerikan sumerolog ve türkeloglari olan kongrede sunmuş ve bu tez kabul görmüştür.
- 14- Türkmen araştırmacı Begmyrad Gerey

1- Dilçilik bakımından sumer-türk paralelliki(4)

- 15- Azerbaycanli araştırmacı prof. Feridun Ağasioğlu Celilov
- 16- Türk araştırmacı Ünal Mutlu
- 17- 1937 de prof. B. Landsberger
- Bunların hamısına gerek sumerolog Muezzez Elimye Çiğ'ide eklemek gerekiyür ki gerekli olarak "Sumerin Son Kraliçesi" adlanmıştır. Onun araştırmaları turk-sumer arkeologik araştırmaların ve efsanelerin karşılaştırma ve kelimelerede rucu ederek bir 3 ucli karşılaştırma uslubiyle bir sonuca varmakdır.

Benim öz araştırmalarımda da bu deyişik yerlerden aynı sonuca varmakı göz önüne aliyurum. Benim uslubumda,1- dini töreler karşılaştırmasi .2- dildeki idiomatik sözler ve cümleler karşılaştırmasi 3- sözcük bakımından karşılaştırma.4- Gramatik bakımından karşılaştırma. 5- Arkeolojik tapıntıların dini kökeni ve onun sonraki devrimi ve şimdiki törenlerde koydıkı izler. 6- Bayramlar ve Törelerin sumer-türk ilişgi ve izleri. 7- Türk'de ve Sumer'de tötemlerin ve Tabooların birbiriyle ilişkileri. 8- Psikolojik hastalıklar adları ve yeller adları Sumer-Türk karşılaştırmasi. 9- yeller-tufanlar, sıcak-soyuk, cehennem- cennet, ağılar ve kutlamalar adlar paralelligi. 10- Cinlerin adi ve özi paralelligi 11- Tanrıların, Kurbanlıkların, Zigurat, Yaşam Ağaçları, Yaşam Bulağı Suyu, Gög Tanrısıyle bağlıDağlar törenleri ve adları. İki dünyali dini şahsiyetler . Dini ve töre yemekleri karşılaştırmaları. Totemlerden alınan şekillerin karşılaştırmasi ve ...

Umarum bu karşılaştırmalar bir gün bir araya yığarım ama olunacak işler çok olunca ve bu araştırmalara hakda marak artınca, bu araştırmacıların başın bir yere yığmakıçun, Sumerolog Dr. M.E. Çiğ bir "Sumer Araştırma İnstitosi" yaratmakın gerekli bulub ve aynı sözi ben Bakı'dada işedince dahada bunun hayati oldukun düşünüyürüm.

- **2-Türk-Sumer
paralell Kent ve
Geografik
Adlar(Toponim)**

2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim).

- Azerbaycan ve Türklerin bezi TOPONİM (Cuğrafi Adların) ve KENT ADLARININ sumerlerle aynı olması. (*Aratta-bil, Urim-Urimi,Mişo Dağı, Kalal-Kalar ve Aran Pudan-Moğan, Uturbad-Aturbad, Abad ve Bad sözleri ve ...*)
- *Dağ adlari Mişo Dağı ve sumerce Bişo Dağı. Mişo Dağı Azerbaycan'da iki yerde, hem Tebriz'in yanında ve hemde Kuzey Azerbaycan'da vardır.*
- *Kür Çayı ki haman kür= çok demektir.*
- *İbrani-Aramice Mesopotqamia'ya Aram Pudan deniliyür ki ehtimalca sumerce Aran Pudan (Çaylar Arasi Enlik) sözünden alınmıştır. Aynen Azerbaycan'da Aran(Araz ve Kür çayının ortası)*
- *Muğan sözide sumerce çaylı yere deyerler ve Azerbaycan'dada Araz Çay'nın çevresine dniliyür.*
- *Kalar Xalxal'da bşr dağlık yerde bir pir(şmamzade)nin adidir ve Sumerce bir tanrı (Kalal) adıdır. Ve bu okşar kent adlari feket Xalxal'i nezere alarak çokdur ve Azerbaycan'i araştırırken dahada çok hale geliyür. Buna yerlerin- çayların- Dağların-yerlerin adında ekleyince bir kaç yüze çatmaktadır. Önemlisi budur ki bu adların çoki sumerin efsanelerinde vardır ve buda onun sumerin esgi hatirelerine (Mesopotamia'ya göçden önce yerler) dayanışın gösteriyür. Bezi yer adlari aynen sumerdede tikrarlanmıştır, Aratta gibi buda Oğuzlerin Anadoluda Seyhun ve Ceyhun adların yeniden çaylara koydukun gösteriyür. Aynen Aratta(artan ve bereketli) gibi "Aran" adide yeriçün tikrar oluniyur . Hetta sumerin esli adi olan Kenger adide şimdile eller (Kengerli) ve kentler adi gibi Azerbaycan'da yaykın addır.*

2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim-Urmia).

- [Azerbaycn'nın URMU- URUMİE şeheri sumerde bir kutsal yer gibi adlaniliyur.](#)
- [Oxford'ın tercüme kaynaklarında bu](#) transliteration : c.1.4.1 [numarsiyla gösterilen tablada URMİA kenti böylece adi çekikiyür:](#)
- **Sumercesi:**
- [48.](#) ud-da ^dmu-ul-lil₂ e-ne-eğ₃-ba nu-ri-gub **urim**₂^{ki}-še₃ ğen-na [49.](#) **urim**₂^{ki} e₂-mud-kur-ra-ka [50.](#) [e₂]-kiš-[nu]-ġal₂ ^dnanna-še₃ ku₄-ku₄-da-[zu]-ne [51.](#) [i]-bi₂ ^dnanna-še₃ er₂ šeš₂-a [52.](#) [a]-a ^dnanna du₅-mu-zu mu-lu kur-ra [nam-ba-da]-an-gam-e [53.](#) [kug sag₉-ga]-zu saġar kur-ra-ka nam-ba-da-ab-[šar₂]-re [54.](#) [za-gin₃] sag₉-ga-zu za zadim-ma-ka nam-ba-da-an-si-il-si-il [55.](#) [ġiⁱš-taškarin-zu] ġiⁱš nam-nagar-[ra-ka] nam-ba-da-an-dar-dar-[re] [56.](#) ki-/siki\ /^d\ga-[ša-an-na] [kur-ra nam-ba]-da-an-gam-e”
“Inana's descent to the nether world”
- **İngilsce çevrisi:**
- [48-56.](#) "If Enlil does not help you in this matter, go to **Urim**. In the E-mud-kura at **Urim**, when you have entered the E-kiš-nu-ġal, the house of Nanna, lament before Nanna: "Father Nanna, don't let anyone kill your daughter in the underworld. Don't let your precious metal be alloyed there with the dirt of the underworld. Don't let your precious lapis lazuli be split there with the mason's stone. Don't let your boxwood be chopped up there with the carpenter's wood. Don't let young lady **Inana** be killed in the underworld.""" “Inana's descent to the nether world”
- Burada Urim bir kutsal bölge gibi adi çekiliyür ve ehtimal “E-mud-kura” bir kutsal dağ adi ola (Kur=dağ) ve orada “E-Kiș-nu-ġal” ehtimal bir tapanak yada bir Oba adi, bunca ki (Kiș=cennet) dir ve (E= ev) sözi herden tapanak ve ehtimal herden Zigurati-Oba’ni gösteriyür meselen “E-kur” bir tür “Enlil= mullil” göğ tanrısının tapanaki ya ziguratıdır. Türklerde Oba’ni “Umual-Alal” ya göğ tanrısına yaparlar.

2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim-Urmia)

- [Burada Urmia'da o tanrı Nanna'nın Evi\(Tapanak yada Obasi"na gedib ve "Dilek" isteyür.](#)
- [Azerbaycn'nın URMU- URUMİE şeheri sumerde bir kutsal yer gibi adlaniliyor.](#)
- [Oxford'ın tercüme kaynaklarında bu transliteration : c.1.4.1 numarsiyla gösterilen tablada URMİA kenti böylece adi çekikiyür:](#)

Sumerce tablanın yazıları:

- [195.](#) a-a ^den-lil₂ inim-bi nu-mu-na-gub urim₂^{ki}-[še₃] ba-ĝen [196.](#) urim₂^{ki} [e₂-mud]-kur-ra-ka [197.](#) e₂-kiš-nu-ĝal₂ [e₂ ^dnanna-še₃ ku₄-ku₄-da-ni]-ta [198.](#) igi ^dnanna-še₃ er₂ [im-ma]-še₈-še₈ [199.](#) a-a ^dnanna du₅-mu-zu mu-lu kur-ra nam-[ba]-da-an-gam-e [200.](#) kug sag₉-ga-zu saĝar kur-ra-ka nam-ba-[da-ab]-šar₂-re [201.](#) ^{na}₄za-gin₃ sag₉-ga-zu za zadim-ka nam-ba-[da-an]-si-il-si-il-i [202.](#) ĝi^štaškarin-zu ĝi^š nagar-ra-ka [nam-ba]-da-[an-dar-dar]-re [203.](#) ki-sikil ^dga-ša-an-na kur-ra nam-ba-da-[an]-gam-e
- [Bu tablanın ingilisce çevrisi ki herden ingilsceye çeviriliyebilmiyen sumer cümleler çok gözle azeri türkcesine çeviriyür.](#)
- [195-203.](#) Thus Father **Enlil** did not help in this matter, so she went to **Urim**. In the **E-mud-kura** at **Urim**, when she had entered the **E-kiš-nu-ĝal**, the house of **Nanna**, she lamented before **Nanna**: "Father **Nanna**, don't let your daughter be killed in the underworld. Don't let your precious metal be alloyed there with the dirt of the underworld. Don't let your precious lapis lazuli be split there with the mason's stone. Don't let your boxwood be chopped up there with the carpenter's wood. Don't let young lady **Inana** be killed in the underworld."
- [TÜRKCESİ:](#)
- ["195-203. böylece ENLİL ata bu konuda ona yardımcı olamadi, bunagöre o URİM'e getdi. URİM'de olan, E-MUD-KURA'da o zaman ki E-KİŞ-NU-ĞAL'de NANNA'nın evine girdi, o NANNA'ya yalvarmaka başladı " NANNA ata koyma senin kızın yeralti dünyasında öldürülsün. Koyma senin degerli demirin yeralti dünyasının kirliginin-çöplüğünün ortasına karışsın. Koyma senin degerli cevahirin\(LAPİS LAZULİ\) orada bennalık yapılan daş gibi parçalansın. Koyma senin tahta sandığın odunlar içinde yarılıb kırılısın. Koyma genc İNANA hatun, yeralti dünyasında öldürülsün."](#)

2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim-Erdebil)

- translation : t.1.8.1.5.1 **Gilgameš and Ħuwawa (Version B)**
- [Burada Gilgameš destaninde gine Aratta'dan ad apariliyur ve Azerbaycan'da da Erdebil kentinin esgi adi Aratta-bil gibi tarihe geçmiştir:](#)
- [Sumercesi:](#)
- 4 lines missing [38.](#) [1-am₃ ...] [39.](#) [2-kam-ma ...] [40.](#) [3-kam-ma ...] [41.](#) [4-kam-ma ...] [42.](#) [5-kam-ma] X X [... mu]-/un\ -tab-tab-e [43.](#) [6-kam-ma] a-ĝi₆ du₇-du₇-gin₇ [kur]-/ra\ gaba ra-ra [44.](#) /7-kam\ -ma nim-gin₇ i₃-ĝir₂-ĝir₂-re /a₂\ -bi-/še₃\ lu₂ nu-ub-gur-e [45.](#) e-ne-ne an-na mul-la-me-eš /ki\ -a ħar-ra-an zu-me-eš [46.](#) /an\ -na mul X X X il₂-la-me-[eš] [47.](#) ki-a kaskal **aratta**/^{ki}\ [zu-me-eš] [48.](#) dam-gar₃-ra-[gin₇] ĝiri₃-bal zu-me-eš [49.](#) tum₁₂^{mušen}-gin₇ ab-/lal\ kur-ra zu-me-eš [50.](#) ma₂-ur₃-ma₂-ur₃ ħur-saĝ-ĝa₂-ka ħe₂-mu-e-ni-tum₂-tum₂-mu-ne
- [İngilisce Oxford çevrisi ki oni sumerden türkeye çevirende daha anlami oluyor ikiside ekleyici olunca ve sözleri tutunca:](#)
- [34-50.](#)
4 lines missing
"The first The second The third The fourth The fifth The sixth beats at the flanks of the mountains like a battering flood. The seventh flashes like lightning, and no one can deflect its power. These shine in the heavens, but they know the routes on earth. In heaven they shine, raising; on earth they know the way even to **Aratta**. They know the destructive weather like the merchants. They know the mountain crannies like the pigeons. They will guide you to the place in the mountains where the boats have to be pulled from the water."

2-Türk-Sumer paralell Kent ve Geografik Adlar(Toponim-Mişo Dağı)

- **Mişo Dağı** ki sumerce **Bişo** adlaniliyur. Bilgemiş Ölümsüzlük Ağacın tapmakıçun gerek bir **Bişo-Mişo Dağından** geçeymiş.
- **Mişo Dağı** : **Urmia Gölünün** doğusunda, kuzeyden güneye çekilmiş, bir dağlardır ki uzunluğu 30 Km ve ucalığı 2850 m Dir. Bu dağ ki Urmia Gölüne paralell dir bu şehirleri etegine aliyur. **Sofian, Sis, Şebister, Tesuc** nasıl ki gözükiyür hapısı esgi dilden kalmış adlar ve zahirde iranik dillerde anlamsız adlar!!!
- Bunlar Mişo-Bişo dağının şekilleri:

- **3- Sumer-Türk
Tanrı
Adlari(Teonim)
Paralelligi**

3- Sumer-Türk Tanrı Adlari(Teonim)

Paralelligi

- 2- TEONİM(Tanrı Adlari) adlarının bezilerinin Turk-Sumer birliği ve sumerden iz gibi islam'da ve yahudiyetde. *(Tangri, Alu-Ulu-İlu, Alana-İnnana, Oğan-An, Qarqara-Ğarğura, ve ...)* sumerce UTU ve UTUR ki sonra Zaradüştlerin AHUR(Işık Tanrısı) haline geliyür ama Şamanların Utuxan-Utuhan-UtuXaqa tanrısıdır. Bu Şaman türü UTUxan hem kadın tanrıdır hemde yaradıcı ve doğum tanrısıdır ve hemde gün tanrısı. Symerde ki köçerilikden, Yerleşim-Ekincilik-Ticarete geçirilmiştir ve esgi şamanlar daha büyük bahşesler-bahşesler toplayub ve öz sosyal durumların artırmışlar buniçun esgi şaman inancına ve daş-toprak OBA'larına da bir düzen verib ve yeni din uslubın yaratıyurlar. Deysik Tanrıylar ve Tapanaklar bir tür bu şaman inancına yeniden düzen vermek demektir ve deysik tanrılar bir tür deysik bahşişler toplamada demektir. Böylece din adamları kastide yaraniyur ki bilimin ilerilemesinde büyük rol oynayur. Ama sumerde farlki olarak bilim tekce din adamlarında sınırlanmiyur ve yazıb okumak bütün erkeklerin hakkıdır, yazılarıda hirokilif gibi çetin degildir.
- Tam bu Sumerde esgi şaman inancların düzenlemesin bir esgi şaman inancında Kadın Gün Tanrıcası ve aynı zamanda KADINLIK, DOĞUM ve BEREKET TANRICASI olan UTUXAN'nın, İKİYE BÖLÜNMESİN görüyürük.
- Sumer türk UTUXAN'ı ikiye bölüb KADIN TANRICA İNANNA ve onun erkek kardeşi olan ERKEK TANRI UTU'ni yaratıyur. UTUXAN'ın tüm gücü ve totemleride bu tanrı ve tanrıcalar ortasında bölünüyür. Dağlar ve Kutsal Sedir Ağacı UTU'ya çatıur. Ama Doğum-Bereket tanrıcası İnanna halada emblemlerinde DALINDAN bir GÜN GİBİ ışıklar çıkmaktadır. Ve...

bu konular sonra bir ayrı PDF halinde yazılacaktır.

- 4- “Zigurat-Unir”,
“Oba-Ova-Ula”,
Sumer-Türk
paralelligi

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi

- Sumerce **Zigurat-Unir-U (E-kurlar)** ve türkce **Oba-Ova-Ula**, dini yapılar ve ayinleri ve daş-toprak kalama töreni. **Yalma-Çalma-Salma** ya **dilek dezlerin ağaçlara bağlama** töreni. Ve kurbanlık merasiminde kullana dilek bezi (Yalma) hapısının çok esgilerden kullanılan törnlerdir. Zigurata yalma çekmek (Keebeye asılan kara Perde) renglerin menaside özel bir araştırmaya olacaktır. Daşlara ve Mukeddeslik Türkde-Elamda- Yahudi ve İslam'da (Hacer ul-Asvad). Daşlara dilek etmek Ova- Zigurat-Yada- Çam-Çakmak Daşi- Ağlama Duvari ve ona yazılan dualar , Kebe ve İbrahimi daşlar-Hacer ul-Asvad'de bir ayrı araştırma konusidir.
- Azerbaycan'da “Oba-Ova” kulti çok güçlü olmuştur ve hetta şimdide bu kult kalıyor. Bu kultta siz Ova olan yerde bir kaç daşi götürüb ve dilek dutub sonra oni birbirinin üstüne kalanmış daşların üstüne bırakırsınız. Bu kultta siz daşlar üste Yalma-Çalma ya dilek bezide burakırsınız.(bu iş çok esgilerde türkler içinde, igi ovlakiçün gög tanrısıçün yapıliyuridi ve bezler yerine AT KUYRYKI KILI ya DOVŞAN KUYRUKİ oluyuridi) bu OVALAR ya esgi türkce ULALAR şimdi Azerbaycan'dan ta Moğolistan ve ta Tebbet'e gibi oluyor. Ovaların yanında bir Yaşam Ağacı'de olmalıdır ve birde Yaşam Bulaki(su kaynaki). Xalxal'da bu Yaşam Ağacının kulti vardır ve ona Qarqara deyerler ve oni töreyle getirib ekerler ve ona dilek bezleride bağlarlar. Ama Qarqara sumerdece «Ğarğura» adıyla «Yaşam Ağacının Tanrısının» adidir. Bu kult nasıl sumerden şimdiye gibi türklerde kalmıştır ve nasıl türkler içinde musulmanlaşmıştır onun kökün bunda görmeliyök İslam «Mesopotamia» dinlerinin «kamilleşmiştir» ve islamda özünü öylece mesopotamia dinlerinin ve uygarlıklarının kamilleşmiş biliyür. Buniçün Sumer-Türk dini ilişkisi ki bir kökten olmakıçün varidi sonralar TÜRKLERİN müsülmanlaşmasında büyük rol oyniyor. Türkler tüm o şeylerki GÖG TANRISINA yani ULU'ya veriyüridiler hamısını ALLAH'da tapiyurlar ve sözcük bakımındanda sumerde gög tanrısı ve tanrıya iki tür deyerler «Digir» ve «İlu» ve türkce ona «Dingir, Tangri» ve «Ulu-Uluğ» deyüliyur ve sonralarda «Ulgın»de ondan geliyür:
- **diğir** [DEITY] wr. diğir; dim₃-me-er; dim₃-me₈-er; dim₃-mi-ir; di-me₂-er "deity, god, goddess" Akk. **iltu; ilu**
ilu [GOD] wr. ilu "god" Akk. **ilu**
- ama nasıl ki gözükiyür Akkad ve Babil dilinde Diğir ve İlu yerine tekce haman sumerce «İLU» sözi kullanılıyor ve sonradn bu söz Arami ve İbraniye giriyür «İLAH» sözi gibi ve sonra arabcada «İlah» ve «Allah» gibi kullanıyor ve ondan bu sözler aliniyür: «İlahe»=tanrıca, «İlahi», «İlahiyat» ve... türkcede Diğir sözi haman Dingir, Tangri, Tanri, Tari gibi kullanıyor ve sumerce «İlu» sözi «Yula» yani «Oba-Ova»= Zigurat, «Yula»= ışık, Uluğ= ilahi ve gögsel, «Ulu»= Uca-Gög, «Ulgın»= Gög Tanrısı, «Ala» = Uca-kutsal(Aladağ), «Ala»= kırmızı-Narinci-Ak ve gün regi ve ...

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi

- ama sumerde ULİ sözide «UL» sözinden gelmektedir ki Işık menasi veriyür ve bu sözcük Akkad ve sami dillerine girmiyür:
- **ul** [BRIGHT] wr. **ul**₄; **ul**₆ "to become bright, shine" Akk. namru; nabātu
ul [FIRMAMENT] wr. **ul**₄; **ul**₅ "vault of heaven, firmament" Akk. šupuk šamê
- ve sumerin «UL» sözi ki ışık ve ışıltama menasinde gelmiştir; türkcde «Yul» yani «Işık» gibi ve «Yula» yani «Çirak» gibi Divan Luğat ul-Türk’de gözükiyür ve gine «Yıl-dız» ve «Yıl-dırım» sözcüklerindede haman gözükiyür.

Ama Oba-Ova ve onlari yaratan törenlere gelince demek gerkiyür ki Oba-Ova göğ tanrısı ve dağ tanrısına göre yaraniyür ve umum halda Dağların Başında (Oba-Tağır) oluniyür ve yada düz yerlerde(Art-Tağır) yaratiliyür ve üç türdür 1-Daşdan ve 2-Toprakdan 3-Ağacdan ve yada bunların karışmasından. ve özellikle önunde Yaşam Ağacı(Qarqara) ekiliyür ve gine Yaşam Bulağı vardır. Xalxal(Hiro)’da olan «Can Bulağı» hemen Yaşam Bulağı-Çeşmesi demektir. Oba-Ova ki sumercede Unir-Zigurat denilyür ayni kökten gelmişler. Yani bu Ovalar 7000 yıl önce dilek «kerpişleri»yle tikilmiş ve hetta dileklerde Elam Ziguratlarında bu Kerpişlerin üstüne yazılmıştır.

Zigurat-Unir ve Oba-Ova-Ula’ye göre ve onların ayni kökenden olmsına göre bir araştırmam vardır ki sonralar oni bir tür yazi halinde şekillere dayanarak yazaciyam. sumerce varımız:

- unir
unir [ZIGGURAT] wr. u₆-nir "ziggurat"
- Mahmud Kaşğarlı, Divan Luğat ul-Türk’de bu kalanmış daşlara Ula deyür ki «ULU» ya uca sözünden geliyür. Yani bu ziguratlara ki obiri Türkler Oba-Ova derken, Uyğurlar Ula deyürler. Bu sözler ve yazılar çok olunca onlari Ziggurat-Ula-Oba’yla bağıli bir ayri yazılarımda ele alacağam.

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi

- [Oxford’ın tercüme kaynaklarında bu](#) transliteration : c.1.4.1 [numarsiyla gösterilen tablada E-KURın adı böylece çekiliyür ki bir tür kutsal dağ tapankıdır ve ehtimal bir tür OBA ve](#)
- [Sumercesi:](#)
- [37.](#) [i-bi₂-zu] ħur-ma-ab giri₁₇-zu ħur-ma-ab { (1 ms. adds 1 line:) [37A.](#) [ġeštug₂ ki] u₆ di-zu [ħur-ma-ab] } [38.](#) ki mu-lu-da nu-di ħaš₄-gal-zu ħur-ma-ab [39.](#) mu-lu nu-tuku-gin₇ tug₂ dili-a mur₁₀-ma-ab [40.](#) e₂-kur-re e₂ ^dmu-ul-lil₂-la₂-še₃ me-ri-zu dili [gub-mu-un
- [41.](#) [e₂]-kur-re e₂ ^dmu-ul-lil₂-la₂-še₃ ku₄-ku₄-da-zu-ne [42.](#) i-bi₂ ^dmu-ul-lil₂-la₂-še₃ er₂ šeš₂-a [43.](#) [a-a] ^dmu-ul-lil₂ du₅-mu-zu mu-lu kur-ra nam-ba-da-an-gam-e [44.](#) kug saġ₉-ga-zu saġar kur-ra-ka nam-ba-da-ab-šar₂-re [45.](#) za-gin₃ saġ₉-ga-zu za zadim-ma-ka nam-ba-da-an-si-il-si-il [46.](#) ^{ġi}š-taškarin-zu ^{ġi}š naġar-ra-ka nam-ba-an-dar-dar-e [47.](#) ki-sikil ^dga-ša-an-na kur-ra nam-ba-da-an-gam-e “Inana's descent to the nether world”
- [İngilsce çevrisi:](#)
- [37-40.](#) “Lacerate your eyes for me, lacerate your nose for me. {(1 ms. adds 1 line:) Lacerate your ears for me, in public.} In private, lacerate your buttocks for me. Like a pauper, clothe yourself in a single garment and all alone set your foot in the **E-kur**, the house of **Enlil**.”
- [41-47.](#) “When you have entered the **E-kur**, the house of **Enlil**, lament before **Enlil**: “Father **Enlil**, don't let anyone kill your daughter in the underworld. Don't let your precious metal be alloyed there with the dirt of the underworld. Don't let your precious lapis lazuli be split there with the mason's stone. Don't let your boxwood be chopped up there with the carpenter's wood. Don't let young lady **Inana** be killed in the underworld.” “Inana's descent to the nether world”

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi

- [Burada “E-Kur” yerine tekce “E” yani Ev sözi işleniliyür. Buda buni gösteriyür ki Dağ bir totem gibi Gög Tanrısı ve Gün’nün evi gibi alkılanıyur. Türklerde de Dağ kutsal dır buncaki Gög ve Günün evi gibi alkılanıyur buncaki Gün dağın dalından Çikiyur-Doğuliyur ve akşamda evine kayıdı ve Dağın dalında Batıyur yada dağın dalına gediüyür. Esgi türkcede dağa “Kır” deniliyür. Bunca sumerce “E-kur” sözi türkce “Ev-Kır” ya “Ev-Dağ” deniliyür ki türkce Oba’da onun bir sembolidir. Sumerce gög tanrısı “En lil” sözüne herden “Mul-Lil” de deniyür. “Mul” ve “lil” sumerce “Işık” sözünden geliyür ve türkcede “Yula =ışık” ve “Yıldırım” sözündede “Yıl” yani ışık ve “En-lil” yani “Gög-Işık” buncaki türkcede sumer gibi “En” gög menasi veriyür. Ama “E-Kur” un bir tür şaman “Oba”si ya ondan alınmış tapanak “Ev-Dağ” olabiliyür.](#)
- [Oxford’ın tercüme kaynaklarında bu](#) transliteration : c.1.4.1 [numarsiyla gösterilen tablada E-Kur böylece adi çekikiyür:](#)
- [Sumerce:](#)
- [176.](#) er₂ du₆-du₆-dam mu-un-na-ĝa₂-ĝa₂ [177.](#) [šem₃] gu₂-en-na mu-un-du₁₂-a [178.](#) e₂ diĝir-re-e-ne-ke₄ mu-un-na-niĝin₂-niĝin₂ [179.](#) igi-ni mu-un-[na]-ĥur giri₁₇-ni mu-un-ĥur [180.](#) ki lu₂-da nu-«u₆»-di ĥaš₄-gal-a-ni mu-un-na-ĥur [181.](#) mu-lu nu-tuku-gin₇ tug₂ dili-a /im\-[ma]-an-mur₁₀ [182.](#) [e₂-kur] e₂ ^den-lil₂-la₂-še₃ ĝiri₃-ni dili mu-un-gub
- [183.](#) [e₂-kur] e₂ ^den-lil₂-la₂-še₃ ku₄-ku₄-da-ni-ta [184.](#) [igi] [^den-lil₂-la₂]-še₃ er₂ im-ma-še₈-še₈ [185.](#) [a-a] [^dmu-ul-lil₂] du₅-mu-zu mu-lu kur-ra nam-ba-da-an-gam-e [186.](#) [kug] sag₉-ga-zu [saĥar kur]-/ra\-ka nam-ba-[da-ab-šar₂]-e [187.](#) [^{na}₄za-gin₃] sag₉-ga-zu za zadim-ka nam-[ba-da-an]-si-il-si-il [188.](#) [ĝi^štaškarin-zu] ĝi^š nagar-ra-ka nam-ba-[dar]-/dar\-re [189.](#) [ki-sikil] /^d\ga-ša-an-na kur-ra nam-ba-da-[an]-gam-e “Inana’s descent to the nether world”
- [İngilsce çevrisi:](#)
- [176-182.](#) She made a lament for her in her ruined (houses). She beat the drum for her in the sanctuaries. She made the rounds of the houses of the gods for her. She lacerated her eyes for her, she lacerated her nose. In private she lacerated her buttocks for her. Like a pauper, she clothed herself in a single garment, and all alone she set her foot in the **E-kur**, the house of **Enlil**.
- [183-189.](#) When she had entered the **E-kur**, the house of **Enlil**, she lamented before **Enlil**: “Father **Enlil**, don’t let anyone kill your daughter in the underworld. Don’t let your precious metal be alloyed there with the dirt of the underworld. Don’t let your precious lapis lazuli be split there with the mason’s stone. Don’t let your boxwood be chopped up there with the carpenter’s wood. Don’t let young lady **Inana** be killed in the underworld.” “Inana’s descent to the nether world”

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk paralelligi

- [Oxford’ın tercüme kaynaklarında bu](#) transliteration : c.1.4.1 [numarsıyla gösterilen tablada deysik KUTSAL YERLERİN alari böylece çekikiyür:](#)
- “Inana's descent to the nether world”
- [Sumerce:](#)
- [322.e₂-kur-re](#) e₂ ^dmu-ul-lil₂-la₂-ce₃ [323.urim₂^{ki}-ma](#) e₂ ^dnanna-ce₃ [324.uru₂-ze₂-eb^{ki}e₂](#) ^dam-an-ki-ka₃-ce₃ [325.jiri₃-ni](#) dili mu-un-gub {(1 ms. adds 1 line:) [325A.igi](#) ^dam-an-ki-ka₃er₂ bi₂-ce₈-ce₈} [326.e-ne](#) ma-a-ra mu-un-til₃-le-en [327.e-ne](#) ta-gin₇ nam-ma-ra-ab-ze₂-ej₃-/en\-[ze₂-en] [328.ga-an-ci-re₇-de₃-enumma^{ki}-a](#) [ceg₁₂-kur-cag₄-ga-ce₃ga-am₃-ci-re₇-de₃-en](#)
- [322-328.](#) "All alone she directed her steps to the **E-kur**, to the house of **Enlil**, and to **Urim**, to the house of **Nanna**, and to **Eridug**, to the house of **Enki**. {(1 ms. adds 1 line:) She wept before Enki.} She brought me back to life. How could I turn her over to you? Let us go on. Let us go on to the **Šeg-kuršaga** in **Umma**.
- ***Nasıl ki gözükiyür URİM bir kutsal yerlerin adidir ki Nanna’nın evi gibi biliniyür ve onun korumacısında. E-KUR’da o dağlar ve ya tapanakların ya Zigurratların adidir ki ENLİL’in evi saniliyur ve onun koruması altında. Ve ahböyle ERİDUG’da ENKİ koruması altında.

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- **Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si:**
- Bu bir kutsal dağ tanınıyur ve obub üstünde bir oba vardır ki oraya dilek daşı koyulub ve sonra bu Oba'nın önünde KURBAN kesiliyür.

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Majid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- **Xalxal; Pir Abbas Dağ Obasi**
- Bu kutsal dağın (Pir Abbas Dağı) ağaçlarida kutsal saniliyur onun başında bir antik daş Oba-Ova'sı vardır ki onun önünde bir esgi Artuş-Çam ağacı vardır. Bu ağaca Yalma bezi dilekiçün bağlanियur ve sonra dilegiçün bu oba'nın üstüne dilek dutub bir kaç daş koyuliyur. Bu dağın özide kutsal oldikiçün tüm çam ağaçlaride kutsal saniliyur bu ARTUŞ-ÇAM ağaçlarına Yalma-Çalma(bez) bağlanilियur. Bu çam ağaçlari kaç bin yıllıkler ve hetta bu dağın başındaki Oba(Kalanmış Daşlar)da kaç bin yıllık olabiliyür.
- Esgi türklerde aynen Kutsal Dağ'i Göğ Tanrısı ya İlu-Ulgin-Ulu'nın semboli bilib ve ona tapanrdiler . Bu Mesopotamiya dinlerinde de vardır Hz. Mohemmed ve Hera Mağarasi ve dağda ona gelen ilkin Vehy. Hz. Musa ve dağ. Hz. İbrahim ve daş kalamak ve biz musulmanlarda Kebe'ni düzeltmek. Daşı Kutsal bilmek türklerde ve ona dilek elemek, Yada-Cada-Çaqmaq Yağmur Daşı ve Kebenin Daşlari, Hecer-ul-Asvad ya kebedeki Kutsal Kara Daş(Yağmur Daşı) tam bunlar Mesopotamiya ve Sumer'ın geleneklerinin nekadar esgi türklerle bir oldukun gösteriyür ve nasıl bu gelenekleri türkler islamda da şimdiye gibi sürdürdiklerinin kökenin gösteriyür.

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Majid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- **Xalxal; Pir Abbas Dağ Ovasi**
- Bu kutsal dağın ağaclarida kutsal saniliyur onun başında bir antik daş Oba-Ova’sı vardır ki onun önünde bir esgi Artuş-Çam ağacı vardır. Bu ağaca Yalma bezi dilekiçün bağlanियur ve sonra dilegiçün bu oba’nın üstüne dilek dutub bir kaç daş koyuliyur. Bu dağın özide kutsal oldikiçün tüm çam ağaclaride kutsal saniliyur bu ARTUŞ-ÇAM ağaclarına Yalma-Çalma(bez) bağlanilियur. Bu çam ağacları kaç bin yıllıkler ve hetta bu dağın başındaki Oba(Kalanmış Daşlar)da kaç bin yıllık olabiliyür.
- Bu Kutsal Dağ(Pir Abbas)’ın başına KURBANLIK getirib ve oni orada olan Oba-Zigurat’ın başına dolandırıp sonra Kurbanı kesib yeyerler. Pir Abbas’a Yaz Bayramı Ergenekon-Novruz’da da gedib ve yeni yılın Hoşluluğun ve Bereketliliğın oradan dilerler.
- Eski türklerde aynen Kutsal Dağ’i Göğ Tanrısı ya İlu-Ulgin-Ulu’nın semboli bilib ve ona tapanrdiler . Bu Mesopotamiya dinlerinde de vardır Hz. Mohemmed ve Hera Mağarası ve dağda ona gelen ilkin Vehy. Hz. Musa ve dağ. Hz. İbrahim ve daş kalamak ve biz musulmanlarda Kebe’ni düzeltmek. Daşı Kutsal bilmek türklerde ve ona dilek elemek, Yada-Cada-Çaqmaq Yağmur Daşı ve Kebenin Daşları, Hecer-ul-Asvad ya kebedeki Kutsal Kara Daş(Yağmur Daşı) tam bunlar Mesopotamiya ve Sumer’in geleneklerinin nekadar esgi türklerle bir oldukun gösteriyür ve nasıl bu gelenekleri türkler islamda da şimdiye gibi sürdürdiklerinin kökenin gösteriyür.
- Eski Türklerde de ve bezi şimdiki Siberiya türkleride aynı Pir Abbas gibi Oba-Ova dini törenleri vardır. Onlarda bu Oba’ya bir kaç daş dilek dutub koyarlar. Obanın çevresine bir kaç defe duyçun dolanıb çönerler. Onlarda bu kalanmış Daşlara Kurban keserler. Onlarda Kurbanı 3 kez Obanın başına dolandırarlar. Onlarda Obanın önünde bir yaşam ağaclaride vardır ve ona dilek bezleri baularlar birde Yaşam Suyu-Bulağ’ide vardır ki ondan «Yaşam» suyu içerler.

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Burada “Pir Abbas” Dağ Oba-Ova’sının yanında «Yaşam Ağacı»de vardır.
- Xalxal’da bir kaç tür «Kutsal Ağac» vardır ki bezilerine «Tek Ağac» derler, Tek ağac büyük ve uca, kutsal ağac oluyor ve onun yanında bir «Kutsal Bulak Suyu»de oluyor ve hemde ona yakın bir küçük Oba-Ova ya «Ocak-Kuran kalanmış daşlar» varidi ve bezi yerlerde de vardır.

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova’si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovası)

- **OCAK-QURAN**

- Xalxal'ın Hiro-Hero şehrinde bir Oba-Ova varidi ki Seydeniyar-Seyid Danial İmamzade-Türbe'sine geden yoldayidi ki oraya «OCAK-KURAN» deyuliridi. Ve ziyaretçiler orada dilek dutub ve dilek dutub ve daşlari birbirinin üstüne yığarken bu dilekleri dile getirirdiler.
- «Ocak-Quran» bu sözünün UCAK(OTCAK) kısmı, Gün ve Od'yle bağlıdır. Ama ikinci kısmı yani KURAN söziyle bağlı, Tanınmış italian dilci Mario Alinesi Avrupa'nın “Kurkan”larının özün ve adın Türk kökenli biliyür ve “Kurkan” sözün türkce «kurulmak»dan gelmesinden söz ediyür, bizlerde de esgi kabirlere «Göran» derler. Avrupa'da «Kurkan» sözide, kabirlerin üstüne kalanmış topraklara deniliyür. «Kurkan»lar tüm türk ünlülerin kabri üste “kurulmuştur” ve hetta Çin Türküstan'ini ve onun çevredeki yerlerde de bu «Kurkan»lardan vardır. Bu Kurkanlar imperatorun kapri üste kurulunca çok büyük ve piramid haline çönüşmüştür. Çin'nin Türküstan'nına bağlı yerlerinde büyük ve piramid halinde gözükmektedir. Buni derken bu ikinin aynı kökden olmasındanda söz etmeliyim.
- Ocak-Kuran(Ocak-Quran) sözünde «ocak» sözi gög tanrısı ve güneşe işarede ve «Quran» sözide hamam «Qurmak» ve «Tepe Yapmak» demektir ve Avrupa'da olan Kurkan'la Xalxal'daki «Kuran» ikiside Kurulmuş Oba'ya deniliyür(ki hem sözcükde ve hemde tepe şeklinde aynıdır) ve İslamdan önce kabirlerde Xalxal'da türkce «Göran» deyilmesi aynı kökdendir.

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

XALXAL'da
- Hırsızlar eliyle
kazılmış bir “Kurkan-
Göran” türbesi. Bu
türbe bir tepe
üstindedir ve tam bir
“Kurkan” özelliğin
daşıyor. Xalxal'da ve
Azerbaycan'da
oböyle “Kurkan”lar-
Göran çoktur ki bir
söze çönüşmüştür:
“Xalxal'da, Her daşı
kaldırırsan altından bir
Göran Kabri çıkıyor.”
6000 yıllık Ağevler
Nekropol'ide Xalxal'a
yapışmıştır.

photo: Turej Tayyari

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovası)

XALXAL'da-
Hırsızlar eliyle
kazılmış bir ayrı
Kurkan-Göran
türbesi aynı
yerde. Bu türbe
bir tepe
üstindedir ve tam
bir Kurkan
özelliğinin taşıyıcıdır.

photo: Turej Tayyari

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

- Xalxal'da “Hero-Hiro” kenti

photo: Turej Tayyari

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

4- “Zigurat-Unir”, “Oba-Ova-Ula”, Sumer-Türk Paralelligi (Pir Abbas Dağ Ovasi)

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

- <http://www.shamanism.org>

- **5- İnanc ve Dini paralellik (Turk-Sumer) ve (Turk-Sumer-İslam)**

5- İnanc ve Dini paralellik (Turk-Sumer) ve (Turk-Sumer-İslam)1

- Sumerologlar olur Karamer'den dutub ta M.E.Çığ'a gibi sumerin dinlerinden şimdiki İbrahimi(Mesopotamia Etlili) dinlerde olan etgiden konuşmuşlar. Bu kono olur dini efsanelerde olsun(Yaranış-Nuh Tufani- Vehy ve ...), oluyorsa bezi dini mersimler (Vuzui-destab, Namaz, Kusl, Kurban, Namaz Zamanların Güniyle ayrılanmasını İslamda ve ...)Ama Sumerolog M.E.Çığ bir ayri sorunide çözmek isteyür:
- - sumerler de bu dini efsaneleri ve töreleri, nerden öziyle getirmiştir?
- O bu konuni çözmegiçün sumerlerin nerden göç etdigin ve onun yolun göz önüne alarak bir yoculuka çikiyur ve orada Orta-Asiya türkleri efsaneleri ve onların bilgisel tarihe dayanarak mukayseye ediyür. Sonuc çokli surprizlerle doludur. Şimdi bu dini paralelliklere biz dilçilik, töreler ve ayri paralellikleride artırsak bu ilişginin deyişik yollardan kanıtlaması; bilgisel bakımından çok ikna edici oluyur.
- Sumerolog Çığ'ın bu deyişik bilgileri ve disiplinleride kullanarak bir "Tarihi Doğruluki" aynen teyid etmeside maraklidir. Yani daha Osman Nedim'in ve Olcaj Suleymanov'un tekce dilcilike oda sözcüke dayanan iddiyasine burada çokli Arkeologya buluntıları ve Dini Efsaneler, Bayramlar ve Törelerde artılıyur. Daha sumer-türk ilişkilerin "çok disiplinli" ve "Deyişik Yanlardan" ele alarak bir sonuca varmaktadır ki bu sonuc deyişik disiplinlerde birbirin teyid etmektedir.
- Esgi Türk Dini inanclari bir tür sumerlerin dinin Proto-Sumeri saniliyur. Bezi Sumer Tanrıları türkcede öz ANTİK yüzlerin gösteriyürler. Türkün esgi tanrılarının çoklisi Kadın olunca onların bezileri sumerde sonra erkeke çönüşmüştür yada bir kaç tanrıye çönüşmüşler. Umay-Alay ya doğum tanrısı Türklerde deyişik adlarla adlaniliyur ve herden Utuhan-Utuhakan da adlaniliyur eslinde gun ve göğ tanrısıda biliniyür ve hem cocukları yaradiyur ve hemde öldiriyür. Bu Umay-Umual- Alana- Utuhan ki bir kadın tanrıca hemde Yaşam-ağacı, Yaşam-suyu,Kutsal Dağ, Yağmur-daşı, Çakmak-daşı, Kutsaldaş, Oba-Ova, Geçi-Guduz-Boğa- MARAL, Gün, Ay ve ... Totemlerinin sembolidir. Azerbaycan ve türklerde esgiden GÜN ve AYI bir kadın-güneş, Kadın-ay şekilde çekmekleride oradan geliyür. Sumerde bu türk tanrıcası yani Umuay-Balbay-Alay-Utukan-Ulama ki döşleri dizlerine kadar uzunidi böyleki bu uzun döşlerin herden boğazının devrine şelitgibi sariyari ve ya döşleri TULUK gibi büyük ve sütlidi ki kimse ondan emseydi o ölümden dönüb dirileridi daha sumerde İnanna'ya çönüşiyür ki gine bir kadın dır ama gücü azalmıştır.

5- İnanc ve Dini paralellik (Turk-Sumer) ve (Turk-Sumer-İslam)2

- İ-nanna ve Al-uma ve Al-ana ya Al-nene aynı menadır Al türkcede “ulu” gibi “gögsel-kutsal” menası veriyur ve (İ) de ehtimal sumerde göğtanrısı (İlu)’nın kısaltılmışıdır. Ve buda haman türkce olan”Al-ana” yani “gögsel-ana” demektir.
- Türklerde “Al-ana”nın bir adı ve sifeti olan “Utuhana” sumerde daha “İnanna-Alana”dan ayrılmıştır ve gün tanrısı “UTU” olarak bir “erkek” tanrıdır. UTU sumerde öz bağların “İnana”yla kırmamıştır ve onun kardışına çönmüştür. Qarqara –Canbulağı ki bizlerde vardır aynen sumerde Kur-ğara(Yaşam Ağacının Yradıcısı) ve Gala-tura(Yaşam Suyunun Yradıcısı) halinde gözükmeğtedir ve Qarqara aynen sumerce Kur-ğara’yla aynı olmasıda maraklıdır. Ama Qarqara bir şamanizm merasimi gibidir ki İslam’a sığınmıştır ve bir tür yeniden yaşami dilemekdedir.
- Yel adları- cin adları sumerde ve türkde cennet ve cehennem türkde ve sumerde(soyuk esgi türk cehenneminin izi sumerlerde ve onun mesopotamiada sıcak cehenneme çönmüşmesi)
- Psikolojik hastalıkların adları sumerde ve türkde Yel-Şeytanlar-Cinlerle bir olması ve sözcük bakımında her ikisinde sözcük bakımından aynı kökten gelmesi ve hastalıkların tedavisi Türk-Şaman-Sumer’de aynı olması (Cin ve Yeli) çıkarması ve ...
- Extasi ve Xalse(Halse)nin önemi Türk-Şaman’da ve Sumerde onun vehye çönmüşmesi.
- Türk-Şaman seması ve sumerde kökeni. Davul-Tabil ve kopuzun önemi extasi’de ve ... Göğlerle irtibat her ikisinde ... Kubanlık, Dilek sufraları, Suda Yuyunma İbadet Gibi, Yasaklar, Azaka türkcede Diri Kurbanlık ve Sumercesi ve ... Şaman’ın dışı tanrıçalarının bir kısmı sonradan sumerde erkekleşmesi ve..
- **Bu Paralellikler sonra bir PDF halinde yazılacaktır.**

- **6- Bayramlar
Töreni
(Yazbayrami-
Ergenekon-Akiti)**

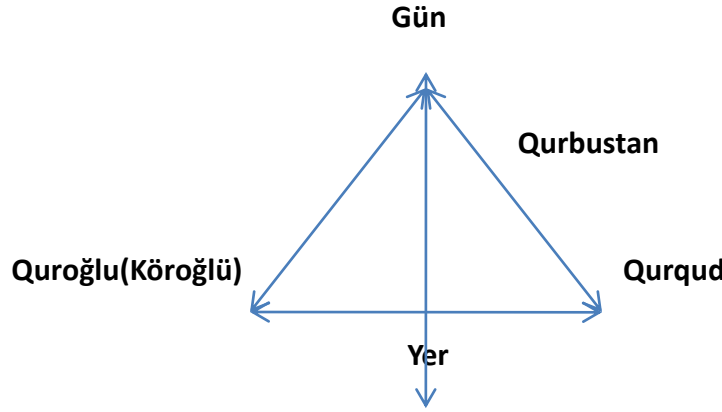
6- Bayramlar Töreni (Yazbayramı-Ergenekon-Akiti)

- **Azerbaycan Bayramalari- Şaman İnanci ve Sumer Bayramalari Sonrular bir PDF gibi Ele Alınacaktır.**
- Bu Bayramlar böyledir. 1- Büyük Çülle Bayramı. 2- Küçük Çille Bayramı 3- Xıdırnabi Bayramı 4- 7 tane Çillebeçe Bayramı 7 çərşembe birbiri ardınca ve son 4 Çillebeçe Bayramı ki Ot Çərşembəsi Bayramı, Su Çərşembəsi Bayramı, Yel Çərşembe Bayramı, Toprak Çərşembe Bayramı(Yilin Son Çərşembe Bayramı) ve bu bayramlarda ağşamlar od kalamak. 5- Son Çərşembe Bayramının Ki OT Kalama Bayramıdır onun yarını gün çıkmadan Güne Selam, SU'dan altlanma ve Ağacdən Altlanma ve onlara dilek yapıb sağlıq isteme bayramı.
- 6- Ergenekon-Novruz-Yeniyıl-Akiti Bayramı ve onun Bereket Dilek Sufrası ve menaları türklerde ve Sumerde. 7- Yeni yılın 13'üncü günü Nehislerden uzaklıq bayramı ve Doğaya gedib ve Ağaclardan ve Bitgilerden Yeni Yıl Dilek etmək Bayramı. 7- Yaz Çille Bayramı ve...
- Kadın Dilek Sufreleri ve Kurbanlıklar (Obada bayramlarda kurban kesme töreni) ve...Dini Muhərrem Törenleri ve kurban kesmeler... Ağılar... Deyşik azərbaycan dualarları ve dilekləri ve onların sumer-şaman misillemeleri ve deyşikləri... Totemler ve taboolar... **Hamısı sonraki PDF'lerde yazılacak...**

- **7- Yaşam Ağacı Töresi
(Qar-Qara Ağacı) (ve
islamda yeri)**
- **- Yaşam Suyu Töreni**

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- Azerbaycanli araştırmacı **Mir Ali Seidov**'un bir kitabı vardır ki "Kam-Şaman ve türk mitolojilerine bir bakış" ki bence çok güzel bir araştırma ama kaşki oni sumerle'de bir mukayse yapsayidi ve inanıram ki çokli surprizlerle yüzleşeridi. Seyidov'un yazısında ÜÇ QÜRBÜSTAN üçgeni dini temele bakiyur ki bu üçgenin üç üci vardır:1- **Qurqud**: ki bir ışık okdır ki doğuya sari gedyür ve (insanın can-ruhi) 2- **Quroğlu- Köroğlu** ki açıkca gün-ışıkoglu menasindadır(Yaz-Yay ve Kış movsimlerin gösteriyür) 3- **Gürbüstan** (üfukden Güni ve Odi izleyen) bunlar üç Qubustan adiyle taninyurlar:

Gün ata ve Yer-Su ana gibi

- 1-"Kırkızlarda bir inanc vardır:** Hakan'nın kızı kırk kız yoldaşıyla geziye çıkıyurlar. Onlar bir gölün yanında oturub. Gün suyun dalğalarına düşüb ve orada ışıdırıdi. Hakan'nın kızı ve yoldaşlari suyun üstündeki ışıltılı dalğalara el vuriyurlar ve ondan gebe kaliyurlar. Bunlardan doğulan cocuklar Kırkızların soy at-anlarıdırılar."
- 2-" Solenqa Türkleri inanırlar ki :** Burada bir büyük ağac vardır ki bir ışık (ok) ona giriyyür ve ondan dokuz cocuk doğuliyur. Ki burada Ağac Dünya-Yaşam Ağaci ve Ana'dır ve Gün-Işık da ata ve doğulan cocuklar soy gibi gözüküyür."

"

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- **Seyidov**'ın yazdıkına göre türkleriçün"yer", "toprak" ve "su" kutsal sniliyur. Türkmenleriçün "Köroğlu" kebirde ve yeraltında doğuluyur. Böylece türkmenler yerin ana olmasına ve tanrıca olmasına işaret ediyurler" (Bence bu çokrak Köroğlu-Kıroğlu'nın yeraltından çıkan Dümziye benzerliğin gösteriyür). *"Yakut efsanelerinde çokli çocuklar melul doğuliyur sonra cocuki topraka buluyurken cocuk böyüyüb ve kahraman oluyur."* *"Bir Azerbaycan efsanesinde "Simnar" melul doğuliyur ve etgibi bir yaratıkımış. Su bu cocuki yeniden yaşadiyur ve Karadağ'ın daşıda ona kaş, kiprik ve saç veriyür."* *"Köroğlu dastanında Koşabulağın suyu köroğlu'ya uca ses ve güc vermişdir". "*
- **3-** "Abbas ve Gülgez destanında Abbas ağac altında uykuya daliyur ve dorandan sonra kopuz isteyür ve AŞİK oluyur." (Şamanlıkda ağac altında ya köül-mağarada uyumakla başlayuridi)
- **4-** " Açoğlan efsanesinde, kimse "Dünya Ağacı"nın suyundan ve Tanrıca ki onun içinden çıkiyur sütünden içiyürse, yılmaz ve kırılmaz alp oluyur." ve Seyidov gine böyle yaziyur: "hetta türk halklari böyle buna inanuyuridilar ki Dünya Ağaci (ehtimal Qarqara) göğden gelmiştir ve birinci ADAM'ın yani AÇOĞLAN'ın doğuş yerinde varımış onlar buna inaniyur ki Dünya Ağaci çocukların, adamların ve hayvanların korucusıdır. O, bereket ve verimlilik tanrıcasını içinde sakliyur." "Kam-Şaman görüşünde de gün, ay, yıldız, Yerağaci(dünya ağaci), sı, dağ, ot ve.. Vardır". "Oğuz'lar özleriyle kurd ve günüyle ilgilendirib ve öz soyların Kutsal Ağac biliyürdiler. Ve hetta Hazer-Xazer'ler buna inaniyuridi ki göğ tanrısı Tangri bir Uca Ağac'dır. Ve gerçekte, Hazer'lerin birinci inanci Totem Ağac'idi."
- **5-** Ama Yaşam Suyu ve Ağacı hamısı Sumer'de İnanna'yla bağlıdır ve onun yaşamından söz gediyür. Bence" Al" sözi İ-NANNA yani İ-TANRICA ve bence sumerce "İ" haman "AL" gibidir buncaki ikiside aynı gücde TANRICA'dır. Şimdi onun türk verjenlerin göz önüne aliyuruk:
- **6-** Türkün Doğum Tanrıcası olan Al ya AL-AL, AL-BAS ve ... hemişe suya bağlı görünüyür ve Orta-Asiya ve Azerbaycan'da buna inanılmış ki AL susuz yaşamaz(Seyidov). Gürcilerde ki çokli azerbaycan ve türlerle irtibatları olmuştur çokli türkler gib AL'i bir Deniz Peri'si gibi bilmişler ve onida AL adlandırmıılar. Ve gine Seyidov yaziyur "Türkün esi inancına göre yaranış Tanrıların eliyle yapılmışdır ve onların biri açıkca SU'dır. Buniçun Bayan AL bu ilkin Tanrıyle gerek ilişgilenib ve gerek iğilik sever olaydı ... Öncede bu iğilik severlik onda olsa...sonralar oni itiriyür." "Al" türkce "UCA" ve "KUTSAL" demektir (ALTAY=ALTAĞ=UCA DAĞ), Siberiya türkleri "ALYAŞIL" ya "Kutsal-Meşe"ye inanıblar. Ve şamanlar Amin yerine "Alas" dermişler. "Al-as" yani "Kutsal-Ot". "Alaz" yani"Üste Getmek" göğ-güneşe getmek. "Alazlanmak" yani "Alışmak" Alovlanmak ve Yanmak. Alas yani temizlenmiş (Ot Temizler)(Seyidov) ve "Alkiş" yani "Dua" (Seyidov) . "Karakoyunlular da Tanrı'nın yanında bir Almas adında melek oldukundan konuşıyurlar." "türk lerden olan Şur'lar Albas suyun tanrıcasıdır." "Tuva'da buna inaniliyur ki her çayın bir sahibi ve Tanrıcası varidir ve tüm bu çaylarda ilkin Tanrıca'ya itaet ediyür bu tanrıcanın adi SU İZİ(Su Kızı) dır."
- Ve şimdi gine AL Tanrıcası nin ilişgisini ağacla araştıruruk:

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- **7-** “Um-ay Otun Tanrıcası olarak gine Dünya-Yaşam Acai ve Ot’da oni gösterisidir... Türklerin inancına göre, ÇİNAR-HUŞ ağacı Umay’la göğden gelmiştir.”
- **8-** “bir ayrı inanca göre, doğum yapamıyan kadınlar kam-şaman tören zamani, bir yay ve ok çinar-huş ağacından yapıb ve tören bu yayın önünde oluyuridi.” “ ... Kam-şaman Ümay’ı ki cocukdan uzaklaşmışıdi, onun geri kaytermek töresin bir küçük çinar-huş ağacının önünde yaparidi .”
- **9-** “Diakanov yazıyur ki Oba’lar daşlar ve ağaclarla yapiliyur ve orada Su, ve özellikle Bulağı-Çeşmeni ibadet ediyürler.” (Seyidov)
- **10-** “Bir ayrı step materiyyallar yazısında görüyürü: Sürülerin ve davarların ve onların çokalmasiçün, bir tören geçiriliyüridi. Bu törede heyvani OBA’nın yanına getirib ve OBA’nın önünde güzel kokulu otlari yandırırken, kurbanlık üç defe OBA’nın çevrine dolandırılar. Sonra, kutsal bulak-çeşmenin suyundan hayvanın boğazına tökiyürler ve bu suyla oni başdan-ayaka yuyurlar. Sonra el ve bacakını dağliyurlar ve oni bir budakın tüstisinin içinde koyuyurlar. Sonra bir at tüküyle dokunmuş boyunbağına bir renkli bez bağliyurlar ve sonra oni sürünün içine gönderiyürler.”
- **11-** “ Tufa’lar bir çinar ağacı ki ondan çalma aslanmışıdi ot yandırıp ve suya kurbanlık vermegiçün, çay, süt ve yağ tökerler.”
- **12-** “A. Alekseyov Yakut’ların ov törenlerine göre böyle yazıyur ki Yakut’lar Özgür Oğlan , Ögür Kız, Meşenin Ruhu’na saykı ve kutlamakıçün, YALMA-SALMA-ÇALMA asaridilar. Onlar iki ağac ortasında bir ip çekib-bağliyub ve ondan dovşan derisi, at tüki ve ağacdelen tükün asaridilar.”
- **13-** “Azerbaycan efsanelerinde Yaşam-Dünya Ağacı’nın altında hemiş bir Bulak-Çeşmede vardır.” “türkler inaniyur ki dağlar esgide Korkmaz ve Yılmaz Alplar-Kehramanlar olmuşlar.” (Dağ gibi sözi...) Nexcavan çevresinde ve bizlerde son çarşambe gecesi od yandırıp ve otdan isteyürük ki bizi yeni yilde derden ve beladen korusun (Od derdden ve beladen temizleyicidir) ve onun seheri gün çıkan zaman Bulak-Çeşmeye gedib ve suyun üstündende atılıb ve ondanda isteryeruk ki bize hoşluk versin ve belalardan korusun. Ve sonra bir egri çinar ağacı tapıb onun üstündende yeddi defe atılıb ondanda koruma ve hoşluk isteyürük. Ama Naxcevan’da onlar suyun kırakında olan ağac dalların düğünlüyüb ve ondan koruma ve hoşluk isteyürler birde o çay ya bulakın suyundan doldurub ve getirib eve ve bahceye-kertiye seperler ve ondan bolluk-hoşluk ve belalardan koruma isteyürler.”

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- **14-** “bizlerde kötü yuxi görende oni suya deyerler bunca ki su aydınlıkdır”. “ama uykuda gine su ünsüri kötülükleri siler.”
- “Hun hakani Alp Yelituyer ki Kuzey Kafkaziya hakim olmuştur hiristiyar olub, Hun’laride zoriyle bu dine çevirmege çalışıyuridi ve buyurdi ki Kam-Şaman’ların kutsal yerlerin dağıtsınlar. Şamanlar ağır cezalara bakmiyarak buna etiraz etdiler ve Veskop İsrail ki oni Kati Xos yollamışidi, hunlar ona tapınan, GÖZEL AĞACİ kesdi. Kam’lar hakana dediler ki böylece işleri nasıl düşündün? Düşmenin sözüne niye kulak verdün? Ve tanrının evin (OBA’ni) dağıdıb yerin bir etdin? Bunlari sizin atalarınız, hakanlar ucaltmışlar ve şimdiye gibide tam bizim halkımız onlara tapınmıştır. Bizim başkanlar bu tapanaklar ve Kutsal Ağaçlarla öz düşmenlerine kalib gelib ve kahraman olmuşlar. Siz Veskop İsrail’in sözüne kulak verib, ve hakimiyeti ona veriyursunuz, ki bizim ölkeni herabeye çevire. O bizim tapınaklari dağıtıyur gerek yaratanlari(tanriları) incitmiyek ta bizim ölkeye bir büyük bela getire... Eger siz oraya saykınız ola kimin onlara yakın olmaka cüreti olacaktır? Kimin GÖZEL AĞAC’a yakın olmaka cüreti olacaktır. Kimse onun(Gözel Ağacın) bir kurumuş yaprakın öz şahsi ehtiyacıçün kullansa, ağac onlari ağır cezalar ve ölümle cezalandırıb ve onun neslin ve evin yok edecektir. Kimse oni kesirse ya onun tapanak yerin dağıdırsa böylece cezalanacaktır. Biz biliyürüz ki eger İSRAİL özünü kanmamazlığa vurub ve ona yakın düşürse ağır caza alıb ve yağami son bulacaktır.” ama hiristiyarlar tekce ağaçlari kesib ve Oba’lari dağıtmakla sınırlı kalmiyub belke Kam-Şamanlari ve onlara inanlari diri-diri otlayurlar ve buniçunda turklerin İslam’a geçiş bu dağıtmalar ve diridiri ot vurmaklalarla olmamıştır ve esla egilerde Taliban gibi düşünenler olmamıştır.”
- **15-** “Ağac mitolojiyasi oboyle güclidir ki deysik türk devletlerinin bayrakında ağac simgesi yer almıştır.”
- **16-** “ Koroğluna Koşa-Bulak suyu sesine güc ve ağık olmakına ilham veriyür. Bu bulak dağın başındaydi ve onun yanında da bir büyük tek ağac varidi.”
- **17-** “ bir ayri mitolojiyada Zalim şah bir yeni doğulmuş cocuki öldürmege fermen veriyür. Ama oni icra edenin yüregi rehme gelib ve cocuki bir dağın eteginde olan bir büyük ağacın altına burakiyur.”
- **18-** “MAADAY-KARA yeni doğulmuş cocukun KARA_DAĞA aparıb ve oni dörd betula-çinar ağacının ortasında düzeltdigi beşige-nenniye koyur ve cocuka deyür: yavrum koy bu dörd ağac sene ana olsunlar.”
- **19-** Türklerle ilişkisi olan Çin’lilerde bir efsane ayzılıbdır: “ Karakurum dağlarında, Selenta Tuğla gibi çaylar varidi. Bu çayların ortasında iki ağac bitmişidir. Bu ağacın yapraklari hemişe yaşıldır(Çam) ve tükölmez. Bir gün bir ışık yarıkı onlara deyür. Bu iki ağacın iki yanındaki dağlar büyük gözükiyürler. Işık yaruki ağağı enib ve onun çevresinde 30 kez yıldırım çakiyur-şaxiyur. Sonra ağaçların işinde beç çadır ve her çadırın içinde bir cocuk gözükiyür. Çocuklar ağaci ana sniyurlar.”

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

• Qarqara:

- **18-** “Saka’lar ve Qatin’lerin, Oba’yla bağlı inanc törenine bakarken görüyoruz: ... April ayında, dağın başında bir daşlarla kalanmış Oba’nın ortasında bir dallı budaklı Çinar-Huş Ağac’ın ekiyorlar. Sonra bir dörd ayakli masa düzeldib ve ayakların yere tikiyorlar. Bir kısırlanmış kuzuni ve sağ bacaki öne katlanmıştır, atın sütüyle götürüb ve üç kere bu ekilmiş çğnar-huş ağacının ve Oba’nın çevrine dolandırırılar. Sonra koyunun kemiklerin kesmeden önce, onun etlerin deysik parçalara bölüb sonra bir kazanda bişiriyorlar. Sonra çinar-huş ağacının kollarına ve törendekilerin borklerine, ağ ya kara bezler bağlayurlar. Çinar Ağac’ının çevrine dönmekden önce Şaman davulsuz olarak bu törene katiliyor. O, kurbanlıka dua ediyor, ve hamını Göğ’ün Ruhuna ki dağları ve çayların korucusidir, dua etmege çağırıyor.”
- **19-** “Böyle ki gözükiyor türklerin büyük kısmi Dünya-Yaşam Ağacı’na inanarken, onıçun Oba’nın yanında törenler yaparmışlar.”
- **20-** “Efsanelerde kimsiz çocukları, dağ, dağların daşlarının, Oba’ların, Tek Ağac’ların, ve ağaçların koruduki ve bövüdüb yetiştirdigin görüyoruz.”
- **21-** “V. Anuxin altayların, Oba’larına inanca göre yazıyor: Altay’lar dağ yolaklarından geçerken, özlerin görevli biliyürdiler ki bu dağın ruhunun saykısıçün, oraya dai ve ağac dali koyaridılar. Böylece, daş ve dallardan bir kalak düzeleridi. Onlar bu daşlara ve ağac budaklarına “Ubku” adli bir bez ve at tükü bağliyaridılar.”(Seyidov) “burada biz “Ubku” bezinde ve at tükünde esgi inancın şirlerin görüyoruz. Böye deniniliyor ki onlar dağ başi obalara, yer ve dağ ruhuna ve Umay’la göğden gelen dünya-yaşam ağacına ve ata ki günüyle bağlı olarak günden gelmişidi, bir yerde ve birce tapınıyurdılar. Buniçun onlar Oba’ya at tükü bağliyurdılar. Bezleride ki Oba’ya ve Dünya-Yaiam Ağac’ına bağlaniyuridi ki haman Yalma-Çalma idi. Ki eger bu bez kırmızı olsayidi gün, ağ Ölgün, kara Göğün Yaradıcısın anımsayırdı.”
- **22-** “Türklerin içinde Oba’lar ve Daş Kalak’ları Dağın, Yerin ve Doğanın sahibi ve ruhiçun ve herdende tanınmış alp-kahramanların ve büyük kam-şamanın kabri üste yapıliyuridi.”(Seyidov)
- **23-** “ A. Alexiev Siberiya halklarına göre yazıyor ki: ağac budaklarından bir köme yaptılar. Ovçılar, bir az bu kömeden uzakda, yerin ruhuni anmakıçun, Çalma adında ağ ve kara bezlerden tikilmiş bir parçanı, sedir, çam ya betula-çinar ağacından asardılar.” tüm türklerde bu ağaçlar mitolojiyle bağlıdır.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- **24-** Kitabe Dede Qurqut'da yazıyur ki: "Oğuz Dede-Qurqut'a deyür ki Ap-Alca fidandan düşdüm. Bir murdar damcıdan düzeldim. Anamın rehimine girdim. Atamın belinden düidüm. Tanrının peyğemberin hak bildim. Oğuz'un başına gelen iğilikleri ve kötülükleri anladım."
- **25-** "Türkler Tek-Ağacları, Yağam-Dünya Ağacı olmasına inanıb ve orani bir kutsal yer gibi alkılayuridılar."
- **Ağ-oğlan**
- **26-** Azərbaycan'lılar Ağ-Oğlan efsanesinde böyle deyürler: "o, günde üç kez gözükiyüridi ve günün kalanın meşede kaliyuridi."
- **27-** "Yakut'lar Ağ-Oğlan'a Er-Suğata deyerler. Ve Ağ-Oğlan gibi birinci adam saniliyur."
- **28-** Yakut'lar Ağ-Oğlan efsanesinde deyürler: "o tekdir ve teklik oni incidiyür. O yuzun Tangriya ve Yaşayış-Ağacına cevirib ve onlardan bir yoldaş isteyür."
- Yakut'larla Azərbaycanlı (Ar-Sak)Saka'lar ki 2000 yıl önce KARABAĞ'da yaşaridılar aynı kökten oldukundan söz gediylür.
- **29-**"Azərbaycan'nın Kazak bölgesinde, Çakkallı dağlarında Kemerli ve Kılıç köylerinin ortasında bir AĞ-OĞLAN tapanakı vardır.
- **Ağ-oğlan**
- **30-** Midendrov yığdı Ağ-Oğlan mitolojisinde böyle yazıyur: "birinci adamın adı Er-Suğotu'dır. O, tekbaşına yaşıyuridi ve bir yerin ortasında evi varidi. Onun evinin doğusunda, tüm yaradıkların anası yani Ağahakan-Dünya Ağacı vardır ki yağam ona bağlıdır. Bu ağacın kökünden bir Blak-Çeşme çıkıyur. Ki o Yaşam Suyu'dur kimse bu sudan işse güçlener. Bu ağacın sahibi bir Tanrıca'dır ki döşleri tuluk gibidir. Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) ağacdən soruyur ki, beni kim doğmuştur? Ağac ona deyür ki, Göğ Tanrısı Er-Tuyun senin atan, ve Qudi-Hatun(Qudi-Xatun) senin anandır. Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) gögde doğulmuştur. O kutsal dır. Ata-Ana'si oni yere getirib ve onlar ona yaşam suyu verdiler. Günler geçer ve Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) bir savaşda öler, onun üstüne yaşam suyun seperler ve yeniden diriler."
- **Ağ-oğlan**
- **31-** "Ama A.Yudakof haman mitolojini böyle yazıyur ki: Yerin ortasında bir büyük ağac varidi ki başı göge deyeridi. Ağacın başından bir sarı regli su geleridi. Kimse bu sudan işseydi acalmazidi. Ve tanrıda oni hoş ve kutli yaparidi. Adam'ın soyu burada yarandı o bu ağacı görğnce onun yanın getdi bu sudan içdi ve sonsuza gibi yaşar oldi."

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- **Ağ-oğlan**
- **32-** N. Quruxof'un yığdığı Er-Suğutu(Ağ-Oğlan) mitolojisinde: "Ağac, düz yerin göbeginden çıkıp göge kader çekiliyür. Yer ve gögün göbekleri vardır. Cennet-Uçmak'da buradadır. Yaşam Ağacı gögün doğusunda dır(Yakutlar, Dünya-Yaşam Ağacına DEMİR AĞAC'da deyerler). Ağ-Oğlan gögde doğuldi. Doğulandan sonra Doğuya gedib ve bir dağa yetişişyür. Bu dağın başında bir ağac varidi ki yeddi göği delirdi ve Tanrı'nın yanına çatırdı. Gögün yaratıcısı ÇERUAY-TOYUN,öz atın ona bağlaridi. Er-Suğutu(Ağ-Oğlan), doğuda bir süt denizi görüyür. Kuzey'de de bir bitişik meşe görüyür. Bu meşenin dalında, bir başı ağ dağ varidi ki karın- kulekin önün keseridi. Bu ilkin adam(Ağ-Oğlan) ağaca yakınlaşıyurken böyle deyüyür: Ay benim Tanrıcam, ki güzel, saykılı ve uca boysan. Ay, görkemli anam ki bene yaşam verdin. Özüm ve varım senden dir. Tüm dünya varlık-yaratıkları senden doğulmuşlar. Şimdi ben tek yalkızam. Olursa bana bir yaraşıkli kadın bağışla. Bu dünyada başı boş, yalkız ve arareyem. Beni tek koyma, bana ümid ver. Ayri Tanrım yok tekce seni görüyürüm.
- Ağacın kökünün ortasında bir çatlak açiliyur. Ve bu çatlakdan bir kadın çikiyur. Belden aşağısı ağaca yapışmışıdi. Kadının bitişik saçlari yaniyuridi (IŞIK). Döşlerinden süt akiyuridi. Oğlan onun yanına gedib ve onun döşlerinden süt içiyür. Birinci kezce tüm tok oluyur. Tüm bedeni gücleniyür. Bundan sonra, anasi ona deyür ki uğurli olasan, Ai-Oğlana su, ot, demir veriyür. Sonra gözden itiyür, yeniden öz yerine kaydiyür."
- **Ağ-oğlan**
- **33-** Ama en güzel Ağ-Oğlan mitolojiyasın O. Buhetling yığmışdır: Bir çinar-betula ağacı toprakda köki varidi. Ağ-Oğlan yaşıyan yerde, ağaşlar dayıma yaşilidilar. Onun evide bir büyük ağac varidi. Bu ağaca Hakan-Ağacı deyerdiler bu ağacın kırakından "Yaşam Suyu" ki hamiya yaşam verer akaridi. Yaşlılar ve işden düşmüş inekler ki güçlerin itirmişdiler, bu suyu içerken, yeniden gencleşirdiler. Evin güneyinde, bir güzel kız gibi uca ağac varidi. Çina-betula ağacı bir tepe başındaydı. Ağ-Oğlan evlenmegiçün yola düşiyür. O günlerin birinde gün çıkan çağı, Hakan-Ağac'ın yanına getmekden önce, yüzün güne dutub oni üç kez selamliyur. Sonra Hakan-Ağac'ın yanına gedib diz çöküb, deyür: Ay benim Hakan-Ağac'ım! Ay kutsal ruhum! Ay ulu hatunum! Ay yerin ruhu! Ben bir kimsesiz biriden sonra bir şey değılem. Sen beni bövütdün. Gel benim gelecekiimi aydınlat! Ay görkemli anam! ... Gög güürütiyür ve yıldırım yere şaxiyur-çakiyur. Bir az sonra bir ağ-saçli kadın (Yani Tanrıca) →

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Şaman Türkde)

- ➔ **33- Gözükiyür.** Yavaş yavaş ağacın içinden çıkıp ve oğlanın önünde duruyur... O tuluk gibi döşleri varidi... Oğlana deyür ki senin atan ER-TOYUN TANRI'dır ve ananda QUDUI-XATUN'dır. Tanrıca oğlani bövudyur(Ağacdın çıkan kadın). Tanrıca deyür böyle kurulub ki sen adamların atası olasan. Ata bin ve güneye sari get... Ağ-saçli kadın oğlana Yaşam-Suyu veriyür, oğlanda öz sari atına binib, yola düşdi. Onun ati herden üçüridi. Uzun yol gedenden sonra, Daş Kapi'ya yetişdi... Sonra, Tuyun'nun(yaratıcı) ve Tanğaran-Han'nın, soyundan olan Kara-Han'nın yerine yetişiyür. Onun on oğli ve dokuz kızı varidi... Gög karaldi, yer titredi ve cehennemın sayibi yani BUVAVRA-DUHUSUN geliyür. O isteyüridi Kara-han'nın canın ala. Cocuklari ağlayurlar. Bu zamanda Ağ-Oğlan yetişiyür. O, Buavra-duhusun'la savaşıyur ve cenemin malikinin başın kesiyür. Sonra Buvara-Duhusun'nın yüreginden bir parça kalışidi ki karkaya çönüb uçuyur gedir. Ağ-Oğlan, Kara-han'nı küçük kızın aliyur. Onlar yer yüzüne geliyürler ve Yakut'lar onlardan töreniyürler."

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- Sumer'de örnek olarak İnana'nın nasıl öldükün ve onun nasıl dirilmegiçün **Yaşam Ağacı (Kur-ğara) ve Yaşam Suyu(Gala-Tura)**yla yeniden dirilmegin görüyoruz. Maraklisi budur ki İnana'nın mitolojisi bir tür Ağ-Oğlan'ninmitolojisinin idamesi gibi gözükiyür: Yaşam-Ağacı , Yaşam-Suyu, Tanrıca İnana, Ana ve ... Ama burada gine Su-Bulakı ve Ağac birbirinin yanında ayrılmaz halde geliyürler. Yani Kur-Ğara ve Gala-Tura bir birinin yanındadırlar aynen Yakut efsanelerinde de Yaşam Ağacı ve Yaşam Suyu beraber oluyurlar.
- Şimdi bakak çiv yazıdikari tablalara:

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Sumercesi:transliteration : c.1.4.1 “Inana's descent to the nether world”

- [217](#).a-a ^den-ki ^dnin-šubur-ra-ke₄ mu-un-na-ni-ib-gi₄-gi₄ [218](#).dumu-ĝu₁₀ a-na bi₂-in-ak ĝe₂₆-e mu-un-kuš₂-u [219](#).^dinana [a-na] bi₂-in-ak ĝe₂₆-e mu-un-kuš₂-u [220](#).nin kur-kur-/ra\-[ke₄] a-na bi₂-in-ak ĝe₂₆-e mu-un-kuš₂-u [221](#).nu-u₈-/gig\ /an\ -na-ke₄ a-na bi₂-in-ak ĝe₂₆-e mu-un-kuš₂-u {(1 ms. adds 1 line:)[221A](#).a-a ^den-ki inim-bi ba-e-de₃-gub }[222](#).umbin-si-ni mu-dur₇ ba-ra-an-de₆ **kur-ĝar-ra**-aš ba-an-dim₂ [223](#).umbin-si 2-kam-ma mu-dur₇ ba-ra-an-de₆ **gala-tur-ra**-aš ba-an-dim₂ [224](#).**kur-ĝar-ra** u₂ nam-til₃-la ba-an-šum₂ [225](#).**gala-tur-ra** a nam-til₃-la ba-an-šum₂
- İngilizce çevrisi: translation : c.1.4.1 “Inana's descent to the nether world”
- [217-225](#). Father Enki answered Ninšubur: "What has my daughter done? She has me worried. What has Inana done? She has me worried. What has the **mistress of all the lands** done? She has me worried. What has the mistress of heaven done? She has me worried." {(1 ms. adds 1 line:) Thus Father Enki helped her in this matter.} He removed some dirt from the tip of his fingernail and created the **kur-ĝara**. He removed some dirt from the tip of his other fingernail and created the **gala-tura**. To the **kur-ĝara** he gave the life-giving plant. To the **gala-tura** he gave the life-giving water.

türkçe çevrisi:

- [217-225](#). Enki ata Ninşubur'a böyle yanıtladı: “ Benim kızım ne yapmıştır? O beni korkuya salmıştır. İnana ne yapmıştır? O beni korkuya salmıştır. Tüm yerlerin-ölkelerin Hatuni ne yapmıştır? O beni korkuya salmıştır. Ucmak-cennetin Hatun'i ne yapmıştır? O beni korkuya salmıştır. ((1 ms. Onun yerine:) Böylece Enki Ata ona bu konuda yardımcı oldu.) O öz barmak dırnakının başından bir kirlili-çirki alıb ve **KUR-ĞARA**'ni yaratdı. O özünün ayrı barmak dırnakının ucundan bir kirlili-çirki alıb ve **GALA-TURA**'ni yaratdı. **KUR-ĞARA**'ya Yaşam-Bitgisin verdi. **GALA-TURA**'ya Yaşam-Su'yunu verdi.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- transliteration : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- { [226](#). [a-a] ^den-ki gala-tur-ra kur-ğar-ra gu₃ mu-na-[de₂-e] } { (1 ms. has instead the line:) [226A](#). 1-am₃ u₂ nam-til₃-la 1-am₃ a nam-til₃-la ugu-ni-a šub-ba-ab-ze₂-en } [227](#). ĝen-na-an-ze₂-en ĝiri₃ kur-še₃ nu₂-ba-an-ze₂-en [228](#). ^{ĝi}ig nim-gin₇ dal-dal-e-de₃-en-ze₂-en [229](#). za-ra lil₂-gin₇ gur-gur-re-de₃-en-ze₂-en [230](#). ama gan-e nam dumu-ne-ne-še₃ [231](#). ^dereš-ki-gal-la-ke₄ i-nu₂-nu₂-ra-am₃ [232](#). mur kug-ga-na gada nu-um-bur₂ [233](#). gaba-ni bur šağan-gin₇ nu-um-gid₂ [234](#). /šu[?]\-si-ni ^{urud}lub-bi-gin₇ am₃-da-ğal₂ [235](#). siki-ni ga-raš^{sar}-gin₇ sağ-ğā₂-na mu-un-ur₄-ur₄-re
translation : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- [226-235](#). {Then Father Enki spoke out to the gala-tura and the kur-ğara:} " {(1 ms. has instead the line:) One of you sprinkle the life-giving plant over her, and the other the life-giving water.} Go and direct your steps to the underworld. Flit past the door like flies. Slip through the door pivots like phantoms. The mother who gave birth, Ereškigala, on account of her children, is lying there. Her holy shoulders are not covered by a linen cloth. Her breasts are not full like a šagan vessel. Her nails are like a pickaxe (?) upon her. The hair on her head is bunched up as if it were leeks."
- **Türkçe Çevirisi:**
- [226-235](#). *(Enki Ata, gala-tura ve kur-ğara'ya seslendi:) ((1 ms. Onunyerine bu xet vardır:) sizin biriniz onun üstüne Yaşam-Ağacın, ve obirisi Yaşam- Su'yuni sepiştirsin.) Get ve Yeraltı-dünyası'na yoladüş. Bir çibin-sinek-milçek gibi uçub bu kapını geç. Bir görüntü-hayal olarak bu kapının ortasından bir sinek-milçek gibi geç. Ereškigala'ni doğan ana, onun çocuklarının hesabına, orada yatıyor. Onun kutsal çiğınleri bir keten bezle örtülmemiştir. Onun döşleri Şağan kapı gibi dolu değildir. Onun dırnaklari onun üste bir kazma-bel(?) gibidir. Onun saçlari onun başı üste bir pırasa-kavar (gövertisi) gibi bir yere yığılmıştır.*

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- transliteration : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- [254.](#) **gala-tur kur-ğar-ra** inim ^den-ki-ka₃-še₃ saĝ keše₂ ba-[ši-in]-ak-eš [255.](#) ^{ĝi}šig nim-gin₇ mu-un-dal-dal [256.](#) za-ra lil₂-gin₇ mu-un-gur-gur [257.](#) [ama gan-e] nam dumu-ne-ne-še₃ [258.](#) [^dereš-ki]-gal-la-ke₄ i-nu₂-nu₂-ra-am₃ [259.](#) [mur] kug-[ga]-na gada nu-un-bur₂ [260.](#) [gaba-ni] bur šaĝan-na nu-un-gid₂ [261.](#) [šu-si]-ni ^{urud}lub-bi-gin₇ /an\-[da-ĝal₂] [262.](#) [siki]-ni ga-raš^{sar}-gin₇ saĝ-[ĝa₂-na mu-un-ur₄-ur₄]
- translation : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- [254-262.](#) The **gala-tura** and the **kur-ğara** paid attention to the instructions of Enki. They flitted through the door like flies. They slipped through the door pivots like phantoms. The mother who gave birth, Ereškigala, because of her children, was lying there. Her holy shoulders were not covered by a linen cloth. Her breasts were not full like a šaĝan vessel. Her nails were like a pickaxe (?) upon her. The hair on her head was bunched up as if it were leeks
- **Türkcesi:**
- [254-262.](#) **GALA_TURA** ve **KUR-ĞARA**, Enki'nin öğrettiğine kulak verdiler. Onlar kapının ortasından bir sinek-milçek gibi (süzülüb) geçtiler. Onlar Bir görüntü-hayal olarak kapının ortasından bir sinek-milçek gibi geçtiler. Ereškigala'ni doğan ana, onun çocuklarının hesabına, orada yatıyuridi. Onun kutsal çiğınleri bir keten bezle örtülmemişdi. Onun döşleri Şaĝan kapı gibi dolu değirdi. Onun dırnaklari onun üste bir kazma-bel(?) gibidi. Onun saçlari onun başı üste bir pırasa-kavar (gövertisi) gibi bir yere yığılmışidi.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- transliteration : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- [273-281](#). They were offered a river with its water -- they did not accept it. They were offered a field with its grain -- they did not accept it. They said to her: "Give us the corpse hanging on the hook." Holy Ereškigala answered the **gala-tura** and the **kur-ğara**: "The corpse is that of your queen." They said to her: "Whether it is that of our king or that of our queen, give it to us." They were given the corpse hanging on the hook. One of them sprinkled on it the life-giving plant and the other the life-giving water. And thus Inana arose.
- transliteration : c.1.4.1
- **Inana's descent to the nether world**
- [273](#). id₂ a-ba mu-ne-ba-e šu nu-um-ma-gid₂-de₃ [274](#). a-šag₄ še-ba mu-ne-ba-e šu nu-um-ma-gid₂-de₃ [275](#). uzu niĝ₂ sag₃-ga ĝi₅gag-ta la₂ šum₂-me-eb in-na-an-ne-eš [276](#). kug dereš-ki-gal-la-ke₄ /gala\-[tur kur-ğar-ra] mu-na-ni-ib-gi₄-gi₄ [277](#). uzu {niĝ₂} {(1 ms. has instead:) aĝ₂} sag₃-ga {niĝ₂} {(1 ms. has instead:) aĝ₂} ga-ša-an-zu-ne-ne-kam [278](#). [niĝ₂] /lugal\ -me {niĝ₂} {(1 ms. has instead:) aĝ₂} nin-me ħe₂-a šum₂-me-eb in-na-an-ne-eš [279](#). uzu niĝ₂ sag₃-ga ĝi₅gag-ta la₂ im-me-ne-šum₂-uš [280](#). 1-am₃ u₂ nam-til₃-la 1-am₃ a nam-til₃-la ugu-a bi₂-in-šub-bu-uš [281](#). ^dinana ba-gub
- *Türkcesi:*
- [273-281](#). *Onlara bir çay-irmak suyula suyula verildi--- onlar oni kabul etmedi. Onlara bir yer buğdasiyla verildi ---onlar oni kabul etmedi. Onlar ona dediler: “ bize kıpça-çengekden aslanan can-cesedi ver.” Kutsal Ereškigala **GALA-TURA** ve **KUR-ĞARA**’ya yanıtladı-cevabverdi : “ Can-cesed sizin Hatunundır.” Onlar ona dediler: “ Bu bizim hakanın ya hatunun oldukiçun, oni bize ver.” Onlara kıpça-çengek’den asılan can-cesed verildi. Onların birisi onun üstüne **YAŞAM-BİTGİSİN** ve obirisi **YAŞAM-SUYU**’ni sepişdirdi. Ve **Inana** kalktı(hortladı).*

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- transliteration : c.1.4.1

- **Inana's descent to the nether world**

282. dereš-ki-gal-la **gala-<tur>** kur-ğar-ra gu₃ [mu-na-de₂]-e 283. tum₂-mu-un-ze₂-en ga-ša-an-<zu>-ne-[ne] [...] -zu[?]-ne-ne ba-dab₅ 284. ^dinana inim ^den-ki-[ka₃-ta] /kur\ -ta ed₃ 285. ^dinana kur-ta ed₃-da-ni 286. ^da-nun-na-ke₄-e-ne ba-ab-ğa-za-aš 287. a-ba-am₃ lu₂ kur-ta im-[ta]-ed₃-de₃ kur-ta silim-ma-ni bi₂-in-ed₃-de₃ 288. ud-da ^dinana kur-ta ba-ed₃-de₃ 289. sağ-dili sağ-ğa₂-na ға-ba-ab-šum₂-mu

- transliteration : c.1.4.1

- **Inana's descent to the nether world**

282-289. Ereškigala said to the gala-tura and the kur-ğara: "Bring your queen, your has been seized." Inana, because of Enki's instructions, was about to ascend from the underworld. But as Inana was about to ascend from the underworld, the Anuna seized her: "Who has ever ascended from the underworld, has ascended unscathed from the underworld? If Inana is to ascend from the underworld, let her provide a substitute for herself."

Türkcesi:

282-289. Ereškigala **GALA-TURA** ve **KUR-ĞARA**'ya dedi: "Htun'uvi getir, senin.... Yakalanmıştır." Inana, Enki'nin yol gösterdiğine göre, yeraltı-dünya'sından çıkmak üzreydi ki Anuna oni yakaladı: "Kim şimdiye gibi Yerali-Dünyası'ndan çıka bilmiştir? Eger Inana yerali-dünyasından üste çıkmak isteyürse gerek özüne yerine bir başkasın tabsın."

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- Smerdeki Galatura ve Kurğara sözcükiyle bağlı olabilir sözler.
- Gala-tura
- galamah
galamah [SINGER] wr. gala-mah "chief lament singer" Akk. galamahhu
- galanzu
galanzu [WISE] wr. gal-zu; gal-an-zu "wise, knowing" Akk. eršu; mūdû
- galatura
galatura [PERFORMER] wr. gala-tur; gala-tur-ra "a cultic performer"
- gala [VULVA] wr. gal₄-la; gal₄ "female genitals, vulva" Akk. bişşūru
- tur [CHILD] wr. tur "(young) child" Akk. šerru
- ra [PURE] wr. ra₃ "(to be) pure; (to be) clear" Akk. ellu
- **gala-tur-ra**
- **kur-ğar-ra**
- kurğara
kurğara [PERFORMER] wr. kur-ğar-ra "a cultic performer"
- ġarig [PEN] wr. ġa₂-rig₇ "animal pen" Akk. ?
- kur [MOUNTAIN] wr. kur; kir₅ "underworld; land, country; mountain(s); east; easterner; east wind" Akk. eršetu; mātu; šadû; šadû

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

'Buckets', 'Corn' and the 'Tree of Life'.

A common Mesopotamian theme, found on many seals, and works of art is the appearance of what appears to be an image of the 'Tree of Life/knowledge' being harvested (or watered), by 'Winged people' or occasionally by 'Fish-people' as the cylinder seal below shows.

Kova-Dol-Vedre, Mısır-Meke ve Yaşam Ağacı

Mesopotamia'nın bir yaygın temi(konusu) olarak, değişik damğa-möhür'lerde gözükiyür, ve onda işlenmiş hüner Yaşam/Bilgi Ağacı'nın alkısın gösteriyür. Onun kanat kişiler ya herden balık kişiler tarafından beslenmesi (ya suvarma) nasıl ki silindir tamğa-möhür gösteriyür.

The 'Enuma Elish' epic of creation, describes the 'Half fish God' Eanna coming from the water following the 'great deluge' to bring knowledge to the Sumerians.

'Enuma Eliş' yaranış efsanesi, 'Yarısı balık Tanrı' Eanna'ni böyle tanımlayür ki o 'büyük sel-tufandan' çıkmış ta Sumerlere bilgi getire.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Burada Tanrı Eanna ki Balık Gibi gözükiyür YAŞAM AĞACI'na SU ve YEMEK veriyür . Buda Yaşam Ağacı ve Yaşam Su'sunun önemin gösteriyür. Usteki kanatli Göğ Tanrısı'dır . Bu Yaşam Ağacı sumerlerde Bilgi Ağacı Gibide gözükiyür. Bu yari balık Tanrı'de sumerlere bilgi veren saniliyur. Quran'da BİLGİ AĞACI haman ŞECEREYE TAYİBBE'dir ve nasıl ki Sumerden gözükiyür o Yaşam Ağacı'de saniliyur. Sumerde ve Quran'da BİLGİ bir tür YAŞAM'ın köki saniliyur.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Although it is commonly suggested that these figures are 'watering' the 'tree of life', the following images suggest otherwise.

Bu şekillere göre yakın olarak böyle varsayılıyor ki onlar “Yaşam Ağacı”nı suvarılar, ama bu şekiller ayrı bir şey gösteriyor.

in these images the 'cob' is not 'watering' the 'tree of life'.. suggesting 'harvesting' instead.

Burada Kuş Cin 'Yaşam Ağacı'nı suvarmıyor ... Böyle alkılanıyor ki beslemektedir.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Kova-Dol-Vedre, Mısır-Meke ve Yaşam Ağacı

Burada biz bir YARİ KUŞ-YARİ ADAM bir CİN görüyoruz ki bir elinde “dol-kova-vedre” ve obiri elinde “mısır-meke” ki bunlariyle “Yaşam Ağacın” suvarıb ve besliyür.

“Yaşam Ağacı- Bilgi Ağacı” bir hurma ağacıdır ve çokda istilize olmuştur. Azerbaycanda da bizler Halça ve Minyaturlarda böylece ağacı çok istilize edrük.

Buradaki Adam-Kuş CİN’i bizlerdeki QUMAY kuşuna benziyür ki BAHT ve BEREKET kuşu gibi kimin başına konursa o “ebedi yaşıyub” ve “ebedi hakan” oluyor.

Qumay ki Kommak’dan geliyür bizim sancaklarda-elemlerde Yaşam Ağacı yanında gözükiyür. Ve savaşlarda bize uğur getiriyur.

Kumay fars edebiyatına Huma gibi girmiştir.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Khorsabad 8th century BC.

Burada bu sumer geleneki sumerlerden sonra gine devam etmiştir ve Kuş-Adam yerini bir ayrı adama okşar bir figura vermiştir. Ki yemek ve Su veriyür .

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- **GİLGEMİŞ'le, AĞ-OĞLAN'nın aynı olması ve sumerce HUWAWA cin'nin, türkce BUAURA-DUHUSUN cininin benzerlikleri!!!**
- Burada demeliyim ki Sumer **Bilgemişle**, Türk **Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)** ortasında paralellikler vardır özellikle Bilgemiş'in gedib **Huwawa** adında bir cin öldürmesiyle, **Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)**'in gedib **Buaura-Duhusun** adında bir cin öldürmesi ve hetta bu iki cinin adi demek olar aynı olması(sumerce Huwawa ve Yakut Türkice Buaura) gine göze çarpartek paralell dir. Bu birinci kez değildir ki sumerce ve türkce Tanrı ve Cin'lerin adi aynıdır. Yaşam ağacını yaradan Tanrının adi sumerce KUR-ĞURA dır ve Azerbaycan'ca yani Xalxal'da da bir Kutsal Ağac Töreni var ki o törendeki ağaca QAR-QARA deyerler...
- **Gilgemiş'de Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)** gibi yarı tanrıdır. Yani **Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)**'in atasi **ER-TOYUN TANRI**'dir ve anasida **QUDUI-XATUN**'dir. Gilgemiş ve Ağ-Oğlan'da her ikiside Savaşçılardır. Ağ-Oğlan tapanakları ve ziyaret yerleri Azerbaycan'da vardır. Hetta Gilgemiş Yaşam Ağacın tapmakiçun Kuzeyde gelen yerlerin ve dağların adıyla, Azerbaycan dağlarının benzerlikleri vardır.
- Ama **Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)** mitolojiyasının büyük coğrafiyada deyişik yerlerde deyişik varyantları vardır ve oda onun çok esgi inancdan geldikin gösteriyür ki deyişik yerlerde deyişik efsanelerlede katışmışdır. Bilgemiş'in Huwawa'ni öldürmesiyle, **Er-Suğutu(Ağ-Oğlan)**'in Buaura-Duhusun'i öldürmeside bu en esgi varyantın her ikisinde de kalıntısıdır.
- Bilgemiş sumer varyantında ölüyür. Ağ-Oğlan Azerbaycan varyantlarında da savaşda ölüyür ama bir varyantında onun üstüne Yaşam-Suyu sepilib ve yeniden diriliyür. Ağ-Oğlan'ın ölüm yeri Azerbaycan'da deşik yerlerinde ziyaretgahdır.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Burada Sumer'lerin yaptıkları bir şekli görüyoruz ki Gilgemiş'i anlattırır . Bu simmetrik şekil sumerlerin çokli şekli ve heykeli gibi . Sumer şekilleri en üstün halde istilize olunmuş şekillerdir.

Bu Gilgemiş Efsanesi Sumer'den ta Misir ve Sind uygarlığına da gediır. Sumerlerin Ziggurat'ide Misir'in Piramid yaranmasında büyük tesir bırakmıştır buncaki OBA yapmak bir MİSİR geleneki degildir belke bu bir Kuzey Milletleri ve Aggulitivative Dilli Milletlerin gelenekidir.

Misir'in Gün Tanrısı olan ATUN'da ehtimal sumerlerin Gün Tanrısı UTU'dan alınmıştır ki haman OT tanrısı ola. UTUN'a tapanmak mısırlari tek tanrılıka aparıb ve sonra ona bir yabancı tanrı oldukuna göre bir tür yasakda getirilmiştir.

UTU sonra Harran'da sami ad alıb ve ŞAMŞİ (Şams) oluyor. Ve oda şimdiki arabca "ŞAMS" yani "GÜN"le aynı köki vardır.

It was long suspected that there was a connection between the early dynastic Egyptians and the Sumerians. The Knife found at the Royal cemetery in Abydoss (right), with its depiction of Gilgamesh, is proof enough, but the following information suggests that this prehistoric cultural link may have been stronger than once thought.

Çokdan beri böyle kuşku duyulmuş idi ki Mısırın İlkın Sülaleleriyle Sumerlerin ortasında bir ilişki olmuş olsun. Abydoss'da, Padişahlık Kabrinde tapılan bir bıçak(sağda), ki üzünde Gilgemiş anlatiliyuridi, çok yeterli bir kanıttır. Ama aşağıdaki bilgiler gösteriyür ki tarihten önce uygarlıklar ilişkisi, bir zaman anlanandan daha güçlüymiş.

*Gilgamesh in [Mohenjo Daro](#), Indus Valley (left), Sumeria (centre) and [Abydoss](#), Egypt (right).
Gilgemiş Mohenio Daro, İndü Dere'sinde(solda), Sumeria'da(ortada) ve Abydoss Mısır'de(Sağda)*

The 'Gilgamesh' figure is an iconic Sumerian image, found in other prehistoric civilisations such as Early Dynastic Egypt and the Indus Valley. Curiously enough, the same figure, but with a woman between the felines is found at other prehistoric locations such as the Mycenaean, Anatolian and Maltese.

'Gilgemiş' Sumerlerin bir İKONİK şekil anlamı olmuşdu, ki ayrı tarihöncesi uygarlıklarda da tapılmıştır örnek olarak Erken Mısır Sülalesi, Hindu Deresi. Yetrince tuhaf olarak, aynı figur, ama aslanlar ortasında bir kadın olan şekiller ayrı tarihöncesi yerlerde Mycenaean, Anatoly ve Malta'da da tapılmıştır.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve
Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

- **SUMERCE KUR-ĞARA şimdi
TÜRKCE QAR-QARA gibi
XALXAL bölgesinde KUTSAL
AĞAC (QARQARA) törenine
çönüşdü!!!**

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

- XALXAL(Hiro kentinde ve ona bağlı deşik ayrı ketlerinde ve köylerinde) bölgesinde Müherrem ayına 10 gün kalınca bir Kutsal Ağacı töreni geçer ki ona yani bu ağaca QARQARA deyüler. Bu ağac çinar-betula ağacı olmalıdır. Bu ağacı bir dilek ve nezir gibi bağ sahibleri vererler ve çok uca çinar-huş ağacı olmalıdır. Bu Qarqara Xalxal'da mescidlere ikram olunuyur. Bu Qarqara(Kurğara) ağacın kesib ve törenle getirmegiçün önce hami mescidin önüne yığışib ve inanclılar ve dilekciler oraya Davul ve Şeypur onünde bir islam bayrakın götürgütüre yürölünüyur. Onların baltada varlarıdır ta ağacı keseler. Önceden seçilmiş çinar ağacına yetişiyürken düalar eşliğinde önce ağacı sunan kişi baltani ağaca vuruyur sonra inanclılar dilek edib sırayla ağacı kesmege başlarlar (Gilgemişin Dilegiçün Sedir Ağacı Kesmesi Gibi ki sonra onlarla OBA yapıyurdi). Sonra bu QARQARA dualar ve dilekler eşliğinde mescidin önüne getiriliyür ve getirenler bağiriyur ki:
- “hanki gurupun böyle molasi var şiyelerin Hz.Abbas’i var!!!”
- Nasıl ki gözükiyür bu tören ki Moherrem Ayına yapışık yapiliyur ve onda Hz.Hüsein ve 72 arkadaşı şehadete yetiştirildirler. Burada Alevi Töreniyle böyle anımsaniyurlar. Buki burada bir Yaşam-Ağacın bir kahramanıçün törenle getirmek çok önemlidir. Aya bu işi bunlar islamdan öncede de Ağ-Oğlan ya Gilgemişiçün yaparımışlar? Bence evet!!! Burada Hz. İmam Hüseyin bir efsanevi ve dini kahraman gibi aniliyur ve ona Yaşam-Ağacı olan Qarqara-Kurğara’yla ebedi yaşam ve yeniden yaşam isteliyür. Aya bu tören Şehadeti bir tür Ölümsüzlüğe varmak gibi alkımalıyur?
- Ama Müherrem töreni Azerbaycan'da çok esgi törenleri paralellik halde özünde barındiriyur ki bir ayrı PDF’de oni demeliyem.
- İnanclılar bu Qarqara’ni böylece deyedeye ve davul çalaçala ve şeypuri seslendire seslendire getirerler. Ve oni getirenler nerde oni yere koyurlarsa onun üstüne aylib ve dilek ederler. Onun budaklarına Dilek Bezlerin Bağlarlar ve mescidin önündeki meydana yetişerken orada önceden kazılmış bir yere oni yeniden ekerler. Ve bezi yanlarda hetta dilek gibi ona suda her gün vereler ama ağac bir kaç ay orada kalandan sonra ve kuruyandan sonra oni kesib ve mescidin ısınmakıçün oni günde yandırarlar.
- Yaşam Ağacının simgesi tekce bu Qarqara degildir o bizim Elem ve Bayraklarda da gözükiyür. Photo: Majid Khaleqi

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəheri-

Aşağı Küçe Meydani

Burada inanclılar, yığılmış ve Davul Şeypur çala-çala, elde balta ve yurekler dolu dilegiyle gediylürler ki Qarqara Ağacın getireler. Elemler göye kalkmışdır.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

**Xalxal-Hiro
şehri**
İnanlar
Qarqara-
Ağacın
getirmege
gediyürler.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəheri QAR- QARA TÖRENİ

Seçilmiş Qarqara Ağacına varınca gine
davulları –şeypuri çalmakla devam
ederken.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

Qarqara -Ağaci ters yere
düşmemegiçün onun başına ip
bağliyub ve istedigiyere çekerler.
Ama hapisidavul ve şeypur
eşliginde.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

Önce Qar-qara Ağac'ın bağışliyan ya en tanınmış yaşli baltani vurmaki başlar. O önce yureginde bir dilek dutub balta vuracak ta sirayla obirilerde bu bu Ktsal Qar-qara Ağacın Keskem Tören'nine devam edeler. Bu tören tam haman törendir ki Gilgemiş de bu ağac kesmek törennin yapmıştır.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

Sıra devam ediyür,
İnanclılar sırayla yüreklerde
dilek dutub bu işi yapacaklar.
Tam Gilgemiş gibi.
Qarqra Ağacı bir Çinar-Betula
ağacı yani kutsal ağac
türkleriçün. Xalxal bu
törende Sumer-Türki
birleştiriyür. Bir tören ki
Yakutsya(Siberya) dan ta
Aran-Pudan (Mesopotamiya)
gibi olmuştur ve sonra bu
kutsal-yaşam Ağacı gibi
Quran'da da en temel ünsür
haline gelmiştir.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA TÖRENİ
Qar-qara Ağac'ın
gerek çiğın üste
getirmek buniçun bir
esgi yöntemi
kullanarak onun
üstüne küçük-bala
direkler bağlayub ve
bu direkleri çiğınleri
ğste alıb bu Kutsal
Qar-Qara Ağac'ın
meydana
getirecekler.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şeheri QAR-QARA TÖRENİ

Diekler bağlanmış ve bu Qar-qara çiğnölere alınacaktır. Bir şiye-alevi töreni olarak Hz. Ali ve İmam. Hüseyin burada bir kahraman gibi aniliyurlar. Elem üste Hz.Ali'nin haçali(iki başlı) Qılıcı Zülfigar vardır. Bu kılıcın adına göre sonralar ayrı PDF'lerde konuşmalıyam ki Zulkeneyin gibi İKİ-DÜNYA'dan alınmıştır ve ...

Burada bir Kahramana yani İmam Hüseyne Ağı yapılmaktadır oda ona yaşam ağacı Qar-qara önünde. Bu türklerin Ağ-Oğlan'a ve Sumerlerin Gilgemişe yapıdıkları ağlar gibi, ikiside bu kahramları anımsıyardılar. Türklerde Hz.Ali ve İmam Hüseyin tam böyle oldi yani türklerin islama geçişi bu paralelliklerle çok doğal oldi .

Ve hiristyanlığın Şamanları diridiri yandırması islam yapmadi bunca ki islam ne Vehbiler gibidir nede Taliban gibi bunlar hapısı şimdi ki sanal üretimdirler. Bizim islam bizim Ağaçları ve Obaları sakladı bunca ki özün bunların kamilleşmiş biliyürdi ve nasıl ki göreciyük Quran'da bu inamlardan çokli işaretler vardır. Benim Quraan'dan getirdigim Aye'ler bir kism bu Mesopotamik Dinlerin en sonunda nasıl Mesopotamiya ve Sumer izleri yer aldığın görüyürük ve Quran'da özün onların en mükemmili biliyür.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şeheri QAR-QARA TÖRENİ

Burada inanclılar
çiginlerine ağacı
almışlar ve ucadan
kışkıracaklar:

Hansi-hanki guruhun
bele(böyle) Mola'si var!!!
Şiye'lerin Hezreti Abbasi var!!!
Burada Hz. Abulfazl ul-Abbas
ki Kerbelade İmam
Hüseyn'nin rikabinde şehid
oldu bir ALP gibi anılmaktadır.
Bu da Ağ-Oğlan ve Gilgemişi
anımsıyan bir halkın nasıl
İslam-Alevi'ni türkleştirmesin
gösterirserde onun bir esgi
bağlarında gösteriyor mi.
Aya Şehidler Ucmak-
Cennet'de Ölümsüz olarak
Ölümsüzlük Ağacı altında
akan Ölümsüzlük suyundan
içmesler mi!!!

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA
TÖRENİ

İnanlar kışkıırır:
- Hansi guruhun
bele molasi var!!!
- Şiyelerin Hezreti
Abbasi var!!!

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

**Xalxal-Hiro
şehri QAR-
QARA TÖRENİ**

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA
TÖRENİ

Herden
dincelirken gine
inancılar dilek
yapmaka
başliyurlar.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

**Xalxal-Hiro
şehri QAR-
QARA TÖRENİ**

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri
QAR-QARA
TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

**Xalxal-Hiro
şehri QAR-
QARA TÖRENİ**

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şeheri
QAR-QARA
TÖRENİ

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri QAR-QARA TÖRENİ

30 yıl öncəyə gəlib bu Qarqara Ağacı meydana getirilib və onun dalları-budaklarına dilek bez parçaları (Yalma) bağlanıyır. Hətta bəzi yerlərdə bir kaç ay bu ağaca suda verilir !!! Ve ağac kuruyandan sonra kəsilib və məscidin isınmasında işləyir yada onun yapısında işləyir. Ama şimdi Meydan daha asfalt olunmuşdur və Qaraara Ağacı ekilən yerdə kəpəklənmişdir və meydana bir PARKİNG halinə çevrilmişdir. Yəni daha Meydan'ın haldan yığılma yerindən parking'e kəsilmişdir. Umarım ki burası yenidən Meydan oluna və maşınlar-arabalara kəpənib yenidən adamlara kəpə və orada Qarqara Ağacı'nın yeridə yenidən açılıb və Qarqara Ağacı orada yenidən ekilə.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-Hiro şəhəri

QAR-QARA

TÖRENİ

Şimdi inanclılar son
dileklerin Qar-qara
Ağac'ına yapiyurlar.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo: Macid Khleqi Moqeddem

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-bir köy QAR-QARA TÖRENİ

Bu köyde bir küçük Qarqara Ağacı esgiler gibi Ekilmiştir bu ağaca dilekiçün YALMA ya dilek bezleri bağlanmıştır ki burada KARA rengindedirler ki esgiler bu bezler ayrı renglerdede olaridi ama burada tekce kara renglidir. Elbette bu çün Qarqara Müherrem Ayına 10 gün kalırken ekiliyür ve Müherrem şiyeelevi töreninde İmam Hüseyin'nin şehid olan ayıdır bunca bu karani bu ayı anımsamakiçün kara seçmişler. Yoksa bir kaç yıl önce ayrı renglerde de yalma-bezleri bağlaniliyuridi ki bunlari dilek dutarken baülarlar.

- Xalxal Qarqara Töreni, photo Navid Khleqi Moqeddem
- Bir küçük köy Qarqarasi

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Xalxal-bir köy QAR-QARA TÖRENİ

Qar-qara'nın başındaki kara dilek bezleri

- Xalxal Qarqara Töreni, photo Navid Khleqi Moqeddem
- Bir küçük köy Qarqarasi

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Yaşam Ağacının simgesi tekce bu Qarqara degildir o bizin Elem ve Bayraklarda da gözükiyür. Burada bu yaşam ağacının simgesi demir işlemleri gibi çok güzelce işlenmiş olarak bu demir ya bronzdan simge götürüliyür ve onun üstüne deyişik dilek bezleri bağlaniliyur. Bu simgelere bizlerde ELAMET deyerler.

Burada tam esgi Yaşam Ağacına bağlanan Yalma-Çalmalar burada tıkarar oluniyur.

Bu deste ve elametleri önünde kurbanlık kesiliyur ve bu iş Muhherrem ayının ilk on gününde oluniyur.

Bu iş islam'da tam olabiliyur bunca ki Türke ilkin göğ tanrısı ULU sumerce İLU oluyur ve sonra İLAH ve ALLAH . Ve aynen Ağ-Oğlan ki Gilgemiş haline geliyür şimdi İmam Hüseyin kibi bir kahraman şehidde kutlaniliyur.

Hızır Nabi, islam'da bu Yaşam ağacının elametidir.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Qarqara-Xalxal)

Burada haman Elametler ve simgenin önünde ve mescidin yanında İmam Hüseyin'nin şehadeti anımsaniyur. Böylece sırayla getmege Şaxsey deyerler ve esgide yani 30 yıl öncede hamının elinde bir kama ve şemşirde oluyuridi. Ve bir tür savaşa hazırlık yuruşı ve ya bir kahramanın tabutu önünde bir pararata benzeridi.

Bu Şaxseyde okunan şerler ve onun ahengi savaş şeerleridir. Buda davul ve single oluniyur. Bunun şerin okuyanın sesi gerek uca ve çok yoğun ses olsun ve bir alp kibi bu savaş şeerlerin bağırsın sonra sıradakılarda çok güçlü halde onları tıkrar etsin.

Bu tören deyişik türk ve muğul törenlerine benziyür. Ama Ağoğlan ve Gilgemiş'ede böyle ağılar yapılmış olabiliyürmi?

- Marağa
- Elem-Bağlama
(Yaşam Ağacı)
Töreni

Marağa Elem-Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

Marağa Elem-Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

- Marağa yani geçmişde Muğulların başkenti olmuş bir şehir özüne özel bir TÖRENE sahiptir. Bu törende Yaşam Ağacı'yla bağlıdır. Onun Adı XALXAL gibi Qarqara değildir ama ona Elem Bağlama denilir. Buna deyişik demirden Elemleri birbirine bağliyub ve ona çokli dilek bezleri Ye YALMA-ÇALMA'ni bağliyub ve onu şeherin mehelle meydanına getirib ve onun önünde onlarca kurbanlıklar kesilib ve sonra oni deyişik yerlerden İple dutar ken göge kaldırıyurlar. Bu şekiller Marağanın bir mehellesinde kalırılan bir Bağlanmış Elemdir. Bunun uzunluğı 45m dir ve bir Yaşam Ağacı gibi gerek köki yerde ve başi göğün yetti Katın geçmelidir. Bu elemin başında o biri elemler gibi bir günü temsil Eden eleman vardır. Bu elem Moherrem ayına yakında Kaldırılıb ve 2 ay kalıb sonra gine endiriliyür.

Marağa Elem-Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

Halk binlerce bu stilize olunmuş
Qarqara ya Elem Bağlama törenini
görmege gelmiştir.
Burada Sncak-Elametlerde
getirilmişdir.

Marağa Elem-Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

Burada bir Sancak-Elamet gözükiyür ki başına savaş elameti olan TÜKLER takılmıştır. Bu Sancaklar ki bir ARTÜŞ ağacı şeklinde stilize halinde yapıliyor türklerin ve muğulların odrusu önünde apariliyuridi ve bunlar yaşam ağcın temsil etdiğiçün ölümsüzlük ve uğuri orduya temsil ederidi. Başında esgi inancada Gün ve Ordunun temsili olaridi ama şimdi Allah ve Mohemmed-Ali-Hasan-Hüseyin-Fatime Yaziliyur. Bu Sancakda yaşam ağacına iki evren-ejdeha ve kuş da ekleniliyür. Kuşlarda ehtimal Kumay olub ve savaşda uğur getiren saniliyur.

Marağa Elem-Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

Hami dilek olarak bu 45 metirlik Beğlanmış Elemin
Getirib kaldırılmasında şirket etmek isteyürler.
Bu Yaşam Ağacı'de gine şehadetde ebedileşmeni
temsil ediyür. Tam Qarqara gibi ve ikiside aynı kök
daşıyurlar ve aynı Törenle aynı günlerde kaldırıyur.
İkiside dilekiçün ve dilek Yalması başlaniliyur.

Sofichai.com

Marağa Şeheri Elem Bağlama (Yaşam Ağacı) Töreni

Bu Elem o böyle büyük ve ağır
ki onun bir kısmın aparmakiçun
kamiyona çatmışlar ve kalanın
halk taşıyor.

Yüzlerce dilek bezleri (Yalmalar)ile dolanmış bu 45 metirlik Elem ki tüm yanın bu Yalmalar dutmuştur çok ağır olarkaen oni kaldırmakiçun yeni teknolojiyaden de destek aliniyur. Esgilerde bu ağırlıkı tonlarca olan dilek ağacın halk özi ipleri çekerken kaldılariridi.

Bu binlerce kişinin inancın ve dilekin temsil eden 45 metirlik, Elem Yaşam Ağacı ki İmam Huseyn'nin şehadetin temsil ediyür . Bu Elem (Yaşam Ağacı'nın) başında obiri elemeler gibi bir Güni ve Tanrini temsil eden bir element vardır. Bu Elem 2 aydan sonra aşağı indirilib ve sonra gine gelen yıl yeniden berpa olacaktır.

- **Azerbaycan Sancak-Tuğ-Bayrak'ları**
- **Yaşam Ağacı Totemi**
- **Ordu Sancaki**

Sancak-Elem

- Sencak- muğul- türk savaşı
- Onun başında Boyun Tamğası- Çam Ağacı- Evren yılan- Kuş kumay- tavus sonralar başında Allah-Mohammed- Ali- Hasan- Hüseyin ve Fatime
- Topkapı saray muzesinde ki Azerbaycandan aparılmıştır ve şah ismail yenilenden sonra

Sancak-Elem

Yaşam Ağacı

- En esgi Azerbaycan Sancaki şimdi Topkapi Muzesinde'dir ki Osmanlilerle Sefeviler savaşıb ve Şah İsmail bu savaşda yenilirken, Osmanliler Tebrizi alıb ve bu sancaki ki Şah İsmail Ordusunun simgesidi Tebriz'den alıb ve İstanbul'a götürmüşler.
- Bu sancak doğrusi Sefevinin yok belki Karakoyunlu-Ağkoyunlu türkmen ordularının simgesi olarak Şah İsmail'e gelib çatmışıdi. Ve özellikle bu gine Karakoyunlu ve Ağkoyunlu'ya Muğul Ordusundan bir gelenek gibi gelib çatmış olabiliyür.
- Ama Şiye'lerin Möherrem Ayında, İmam Hüsey'n'e yapıdıkları, Eza ve Ağı Tören direkt olarak bir TÜRK-MUĞUL TÖRENİ'dir ki onlar savaşda düşen Hakanlara ve Alplara yaparidılar ki aynen bezi Miyaturlarda da gözükiyür. Ama ağı Sumer'de de vardır ki onlardan bezilerin sonra getireciyem. Ama bu Ağilerde ki bir tür savaş ve esgeri törene benziyür bu Sancaklar önemli yer aliyur. Bu sancaklar iki türedir: 1- Elamet Sancak. 2- Elem-Bayrak

1- Elamet Sancak

2- Elem-Bayrak

Sancak-Elam

Yaşam Ağacı

SANCAK-ELAMET

Sedir Ağacı-Servi Ağacı Totem Gibi:

Sancak-Elamet ki Moherrem Desteleri önünde gedyür ve bu desteler esgi türk esgeri paratlarından alındığıün aynı törenleri İmam Hüseyin'içün bir SUBAŞI ya ORDU BAŞÇISI gibi kabul etmişler gibi ypiyurlar. Egide ve hetta ben çocuk olunca bu tören Şahsey Vahsey halinde Keme ve Kılıçla yapıliyub ve ona Keme Şaxsey deyileridi. Bu törenin önünde Savaş Davullari, Savaş Şeypurlari ve Savaş Şeypurlari, Sincleri çalınarken yapıliyuridi ve bir tür Mehteran Törenine okşaridi. Bu Törenin Kuyrukunun önünde Sancaklar-Toğralar-Tuğlar ve Bayraklar gederidi ki ben her ikisinin kökenin şerh etmeliyem.

Bu Sancaklar ki Tuğ'da adlanaridilar Türkmen Kızılbaşlar eliyle tüm İran'a ve Elevi yerlere yayıldı ama eslinde bu bir Türk-Muğul Törenidi ve bir tür Hakan'lara yapılan Ağı-Esgeri geçişidi.

SANCAKLAR HAPISI BİR TOTEM OLARAK SEDİR AĞACI ve SERVİ AĞACI şeklinde yapılmış stilize işlenmiş demir ya bronz sefelerden yapılmışidi ki betula ağacı üste yerleşmişidi. Bu türklerin Yaşam Ağacı Totemi ki Sedir Ağacı şeklinde yapılmış Sancak olmuşidi, esgi Türk-Muğul ordularının önünde daşınan ve onun savaşda uğur getirmegine inanılan bir TOTEM SANCAK – YAŞAM AĞACI'idi ki halkda ona inanaridi.

Doğrusu bu esgilerde Savaşaiçün yok belki **OVÇULUKUÇUN** yapılmış totem ağacıdır. Siberiya'da ve Oral'da Tuva'lar olan türk halkları ovçuluka çıkmadan önce iki Sedir Ağacı ortasında bir ip çekib ve bu ipden Ovların derilerinden bir kısmın ve ya DOŞAN KUYRUKU- GEYİK DERİSİ- Kuş Tüki ve... asarlar ve bu ağaçların önünde tariya bu ovçuluk uğurlu geçmegiçün dua ederler. Bezi Türk Boyları bu iki kutsal Sedir Ağacına bağlanmış iplerde bez parçası-Yalma-Salma asliyüb ve bu Ovların çekilin TOTEM gibi çekiyürler.

Azerbaycan Muharrem sancaklarıda ki Yaşam Ağacının Totemin temsil ederken, Sedir Ağacı şeklinde demirden yapılmışdır ki onunüstünde bu totem havanların şeklide döyülmüşdür yani Geyek Şekli- Kuş Şekli ve şimdi bu totemlerin şekli içinde aylarda yazılmışdır.

Ama Azerbaycan Sancakları kırakından ovlarda ve savaşlarda UĞUR GETİREN İKİ EVREN ŞEKİLİ vardır ve gine UĞRUR KUŞI KUMAYDA gözükiyür. Kumaylar çok zaman Yün Kuşu(Tavus) ya (Göverçin) yada Kartal gibi gözükiyür.

Ama bu TUĞLARIN başına savaş nişanı olarak kuş tüki takiliyur. Divan Luğat ul-Türk'de böyle yaziyur ki SAŞCILAR, SAVAŞ ZAMANI BAŞLARINA kuş tüki takarlaridi (buncaki savaşda uğur getirir). Kuma kuşu uğur kuşu ve totemdir.

Kuş Tükleri (Savaş ve Ovculuk Totemi) ki şamanlar türk ovcu oylar-elleri ovculuka çıkarken iki kutsal sedir ağacı ortasında bir ip çekib ve oraya bu totem kuş tükün- Tötem hayvanların derisin ya Yalma üste çekilmiş şekillerin asardiler. asaridilar ta ovculukda uğur getirsin. Sonralar savaşçılarda savaşa çıkarkende bu Totem Tüklerin Öz Börklerine takardılar ki savaşda uğur getirsin. Burada bu TUĞ'lar Savaş Tuğı olurken oni savaşda uğuriçün takmışlar.

Tuğ-Sancak

Bu "Yaşam Ağacın" anladan bir demirden düzelmiş Sedir Ağacı Totemi (TUĞ) dır ki onun üstünde deysik totemlerde resm olunmuştur. Hapısı savaşda ve yaşamda uğur getirir.

Evrenler

Bir totem olarak savaşlarda ve ovculukda uğur getitiyür. Burad Yaşam Ağacı'nın korucusi gibi anlaniyur. Esgilerde yani bir kaç yıl önceye gibi evde yılan olsaydı oni öldürmezidiler ve oni evin sahibi(Korucusi) sanardılar.

Bu kismde türk Tuğlarında Gün simgesi ve Boy-Ordu simgesi vurularidi. Şimdi orada ALLAH'ın adi ve herden Mohemmed- Ali- Hesin- Hüseyin- Fatime yaziliyur. Günde kutsal saniliyuridi.

Hayvan Totemler- Bu kismde Ovlarun Şekli çekiliyür- Kuş -geyik- ahu- ... Bu totem hayvan şekili gibi demir üste doğulmuştur. Yani haman hayvanlari ki şamanlar Sedir Ağacına onlarun Tükün ve Derisin ya Yalma Üste şeklin asaridi şimdi BU SAVAŞ UĞUR AĞACI'nda estetik olarak demir üste doğulmuştur. Bunların hapısı savaşda ve yaşamda uğur getirir.

Evren-Ejdeha ki uğur getiren bir totemdir. Evren savaşlarda da uğur getiriyür. Bu iki evren ağacın korucusi gibide saniliyur.

Dilek Bezleri- Yalmalar Ki Sedir Ağaci Şekilinde olan ve işlenmiş boronzTotemin üstüne bağlanmışdır. Bu bronz sedir ağaci Yaşam-Dünya Ağacın temsil ediyür ki UĞUR ve YAŞAMI SONSUZLAŞTIRAN TOTEM mehsub oluniyur. Xal-xal'da esgi evlerde yılan olarken oni öldürmezidiler ve oni evin Korucusi- Sahibi bilib ve onun eve uğur getirmesine inanaridiler. İsti-su ki doğal sıcak su yeridi hemişe Efi Yılanlarla dolidi ve orada ki dağidi Çadır vurub kalaridiler ve her gün kadınlar bu efi yılanlari maşayla çadırdan alıb ve dereye ötüreridi. Onlar deyeridi ki eslinde bura yılanların padişahinini dir. Olur suyun sulfuri bu yılanlari böyle hale getirmişidi ki kimseni çalmazidiler. Ve bizde bu yılanların yanında oyniya bileridük.

Savaşda Uğur Tükleri- Bu tükler ehtimal Uğur Kuşu Kumay'ın simgesi gibi saniliyur ve Savaşda-Ovda-Yaşamda uğur getiriyür. Divan Luğat ul-Türk böyle yaziyur li Türkler savaşda bu tükleri başlarına takarlar ve onıyla özlerin koruma altına alarlar.

Tuğ-Yaşam Ağacı- Sedir Ağacı ya Servi Sevi Ağacı

Bu demirden yapılmış sedir ağacı Sağa Eğilmiş bir Sedir Ağac'ın temsil ediyür. Sağ türklerde GÜN DOĞAN yeri ve kutsal saniliyur solda GÜNBATAN daha az kutsal saniliyur. Bu Sağa-Gündoğana eğilen Sdir-Serci şekile ÇIKKE-CİQQE deniliyür . Bu şekil aynen TAOİSM'de İng ve Yang'ı temsil ediyür ki UĞUR şekili saniliyur. Taoism yani YOL'da olmak ve bizlerde de "yola gelmek", "yoldan çıkma", "yoli azmak" ve ... Hamandan alınmıştır. Türk Minyaturlarında Servi Ağacı Totem Hayvanları Ovlamak ve Yol, Köprü, Kumay Kuşu ve... hapisi anlam taşıyur bu haböyle tehziyyede gözükiyür.

Dilek Yalma-Çalma'ları

Kumay Kuşları- Uğurluk Totemi

Beş-Barmak ve Kurucu El

Bu bir tanrının korucu eli gibi saniylabilir onun beş barmakın Mohemmed- Eli- Hesin- Hüseyin – Fatime sanırken ovucun ortasın Allah sanılar. Esgide Göğ Tanrısının korucu eli gibi sanılmış olabiliyür.

Savaş Baltası ki Savaşçilere Totem haline gelmiştir ve dervişlerde bir totem gibi herhise özleriyle götürmelidir

Evren : Uğurluki ve koruculuki temsil eden evren. Oda türk savaşlarında ve yaşamında bir totem saniliyur.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

YARİ KUŞ YARİ ADAM BİR CİN

Bu sumerdeki kuş bir tür türklerin totemi Uğur Kuşu Kumay'a okşiyur ama Kumay Ovculuk'da ve Savaşda uğur getiren bir efsanevi kuş ve Sumerler sonra ekincilik yaparken bu kuş daha Avculuk yerine Misir-Buğday ve Yemekle besliyür ve Su içiriyür.

Buda bir Uğur Kuşu saniliyur

Ekinden ele gelen yemek

Su içirmekiçün bir kab

Yaşam Ağacı bu kutsal Yaşam-Bilgi Ağacı sumerin iklimine uykun bir HURMA AĞACI'na çönüşiyür ama çevresine yapılmış bir estetikle tümü bir Sedir Ağacına benzetiliyür. Buda Yaşam Ağacı'nın eslinde bir Sedir Ağacı oldukun vurkiliyur. Sedir Ağacının sumerlerde de totem ağacı gibi kalmasın biz Gilgemiş Destanında da gördük ki yeddi dağı aştı ta Sedir Ağacın tapa ve onlari kesib bir dilek OBA'sın onlariyle yapa.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

Sumer Yaşam Ağacı

Bir hurma ağacı ki çevrelerinden bir sedir ağacı gibi dallar çıkmıştır ve böylece sedir ağacına benzetilmiştir.

Sumerin bir Uğur ve Bereket Kuşu gibi bir cin Türklerin Kumay Kuşunun ikinci versionidir.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

Yaşam Ağacı'nın başında bir Gög Tanrısı vardır ki aynen bir Türk Tuğ-Sancakının başında bir Gög Tanrısı ve Allah olarken.

Yıldız ki gine kutsal saniliyur. Bu yıldız sekkiz ucli yıldızdır. Aypara ve sekkiz ucli yıldız sumer-elam'da türkler gibi ilahi güc simgesidir.

Bir Ovlanmış Devekuşu ki bir totemde saniliyur ve umum halda Sumer'de halada ovculuk-şamancılık totemlerin çok güçlü oldukun gösteriyür.

Burada Sumer'in Fırat ve Dicle'sinden ovlanan BALIK'lar türklerin bozkırlarının kuşunun yanında bir yeni totem hayvani olmuştur ve Kumay Kuşu'nun yanında kullaniliyur. Şimdi Bu Kutsal Balık Tanrı besleyür tam bir ovcuların totem hayvanları gibi. Ama balıkçı Türklerde de Balık bir totem hayvan saniliyur ve özellikle Azerbaycan'da Nakka Balık bir totem balıktır.

Burada da gine bir yari hurma- yari sedir Yaşam-Bilgi Ağacı

BİR SAĞA(GÜNDOĞANA) EĞİLMİŞ
SEDİR ĞACİ (ciqqe) TUĞ KI YAŞAM
AĞACIN TEMSİL EDERKEN UĞUR
TOTEMİ SANİLYUR BURADA O 11
TUĞUN ORTASINDA OLARKEN
HEM EN YEKE VE GÜNDOĞANA
EĞİLMİŞDİR.

SEDİR AĞACI TUĞ'UN BAŞI
BOY-EL ve TANRI TAMĞASI
ŞİMDİ ALLAH YAZISI

KUŞ TÜKÜ
SAVAŞDA UĞUR TOTEMİ

EVRENN
Uğurluk
Simgesi

Savaş Baltası
Uğur Simgesi

Kumay Kuşu Savaşda Uğur getiriyür

YAN TUĞLAR
DÜZ VE KÜÇÜK

Tek Tuğli Savaş
Sancakları ki bunlarda
yaşam ağacın temsil
ediyür ve sedir ağacı
gibi yapılmışlar başları
göğe çekiliyür ve
ucunda Ordunun
simgesi ve Tanrı
olmalıdır.
Bir Totem Ağacı gibi
şimdi onlar meydanın
ortasında dumuş ve
ordu töreni gibi onun
çevresine dolanıp dua
ediliyür.

Tek Tüğ bir Sancak ki savaşda uğuri temsil ediyür. Tek Tuğlar en esgi ve atın üstünde ve ordunun önünde gederidi.

BAYRAK ve onun başi ki Gün Tanrısı-Aydınlık'ı temsil ediyür ki başından onun KORUMA ELİ-BEŞ BARMAK çıkmıştır
Şimdiki Elevelikte beş barmak Mohemmed- Eli – Hesen – Hüseyin- Fatime saniliyur ve Elin Ortasi ALLAH
Bu Elevi Yeni Çerilerinde Bayrakları ,Tuğ ve Tuğrası olmalıdı.

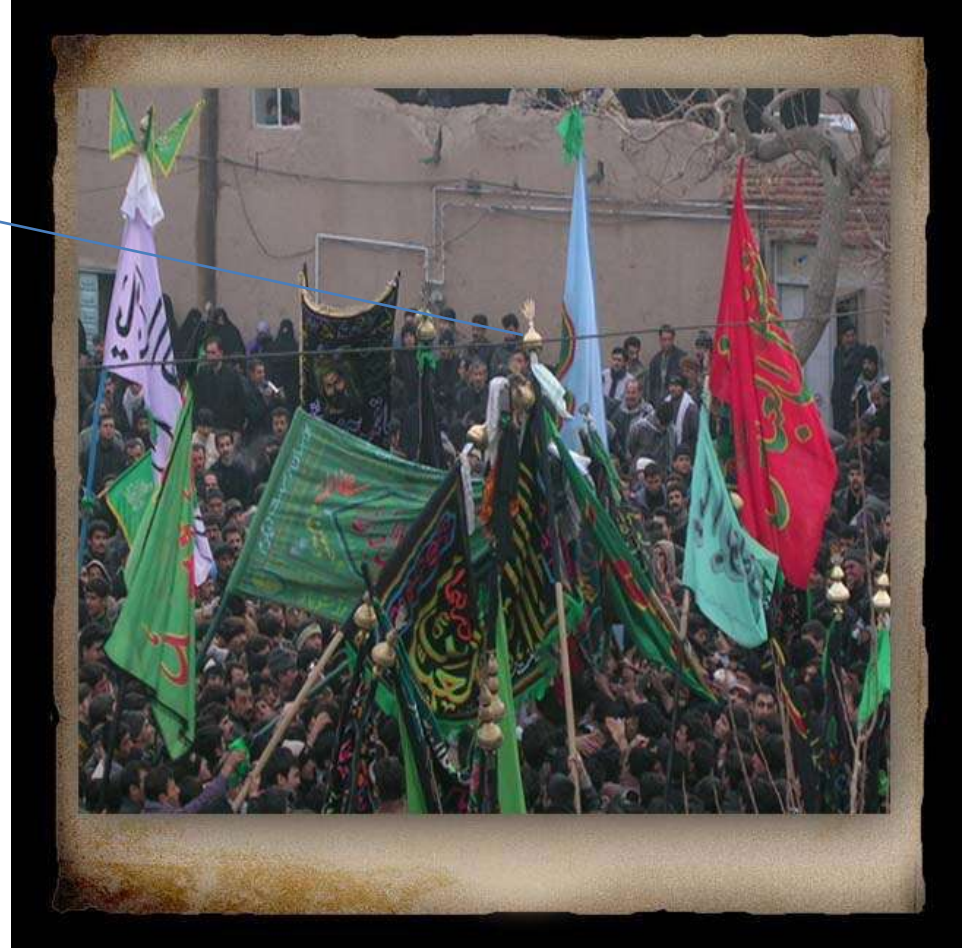
BAYRAKLAR

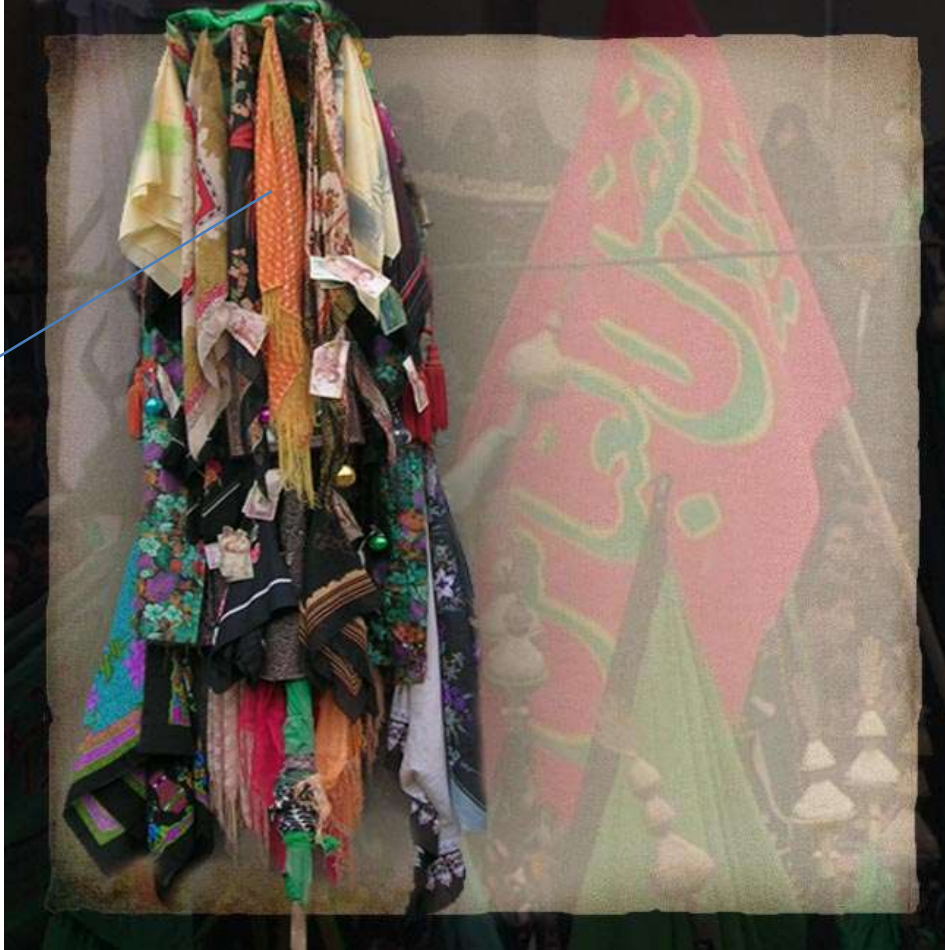
BAYRAK ve onun başı ki Gün Tanrısı-Aydınlık'ı temsil ediyür ki başından onun KORUMA ELİ-BEŞ BARMAK çıkmıştır

Şimdiki Elevilikde beş barmak Mohemmed- Eli – Hesen – Hüseyin- Fatime saniliyur ve Elin Ortasi ALLAH

Bu Elevi Yeni Çerilerinde Bayraklari ,Tuğ ve Tuğrasi olmalidi.

Esgi Bayrakların bezleri Üçgen olaridi ve üstünde Tamğa ve totem hayvanlar Eslan- Ahu ve... Şekli tikilmiş ve ortasında ayeler ve mesumların adi yaziliyuridi ama şimdi dörtgen oluyurlar ve doğrusi kimse bu Bayraklar Üzre çalışma yapmamıştır.

Bir Esgi Küçük Bayrak ki onun
üstüne çokli Yalma
bağlanmıştır.

- **Yezd**
- **Nexl(Nehl) Töreni**
- **Bir Muğul-Kızılbaş
Yaşam Ağac Töreni**

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağacı Töreni

Yezd- İran'nın ortası

Bu stilize olunmuş Sedir-Servi Ağacı Aşura günü yüzlerce kişinin çiğini üste götürülüb ve dolandırılar. Buna Yezd'de Nexl(Hurma Ağacı) deyerler ama nasıl ki gözükiyür o bir Sedir Ağacı dır.

Bu Ağacın en esgisi Emir Çakmak Tekyesi önündedir ve 450 yillikdir yani Kızılbaşların Sefevi zamani bu şeheri Elevi Yaparken yapılmıştır. Yezd'de çokli Zardüşti ve Yahudi yaşıyur ki Sedir Ağacı Zartüştlarin ortasında da Kutsal sanılırken böylece tören onların içinde bu şehirde yokdur bunca bu Kutsal Yaşam Ağacı bir Nuğul-Kızılbaş töreni gibi kaliyur ki İmam Huseyn'nin şehadetin bir büyük Hakan'nın şehadeti gibi kutlaridılar.

Amir Çakmak ki Yazd'e Muğullar devrani hakimidi özi Teymurilerin bir büyük ordu başcısidi. Yazd şeheri ve çevresinde Muğullar ve Türkler çokli tesirleri olmuştur. Yazdin en tanınmış abideleri haman bu türk sulaleler yapmışlar Yani Teymuriler, Kızılbaş-Sefeviler, Afşarlar(Ovşarlar) ve Qacarlar zamani yapılmıştır.

Bence bu Nakh- Yaşam Ağacı, Muğullar zamanide Yazd'de yer salmış playidi özellikle Teymuriler zamani yani Amir Çakmak zamani ve bir tesadüf olmiyaki en esgi Nakhl- Yaşam Ağacı ki 450 yıl yaşı varidir haman Amir Çakmak Meydan'nına ayıttır. Bu Muğul Töreni sonralar Türkmen Qızılbaş Elevilerle benimsenmiştir bunca ki onlarda aynı töreni yapardılar.

Burada da Türklerden kalmış olan azda olsa Yalma bu Yaşam Ağacına bağlaniliyur. Ve oda yüzler kişinin Çiğninde çekiliyür.

İran'da Aşura Töreni tamiyle bir Muğul-Türk töreni olarak şiyelerin içinde yayılmıştır bunca ki Şiyeliki Türk Sefeviler ve Kızılbaşlar yaymışlar bunca öz törenlerinde yaymışlar . Aşura Ağıları tam türk ağılarıdır ve Aşura desteleri Türk esgeri paratlarıdır ki bir Hakan'ın şaşda ölümüne sayki yapıyurlar.

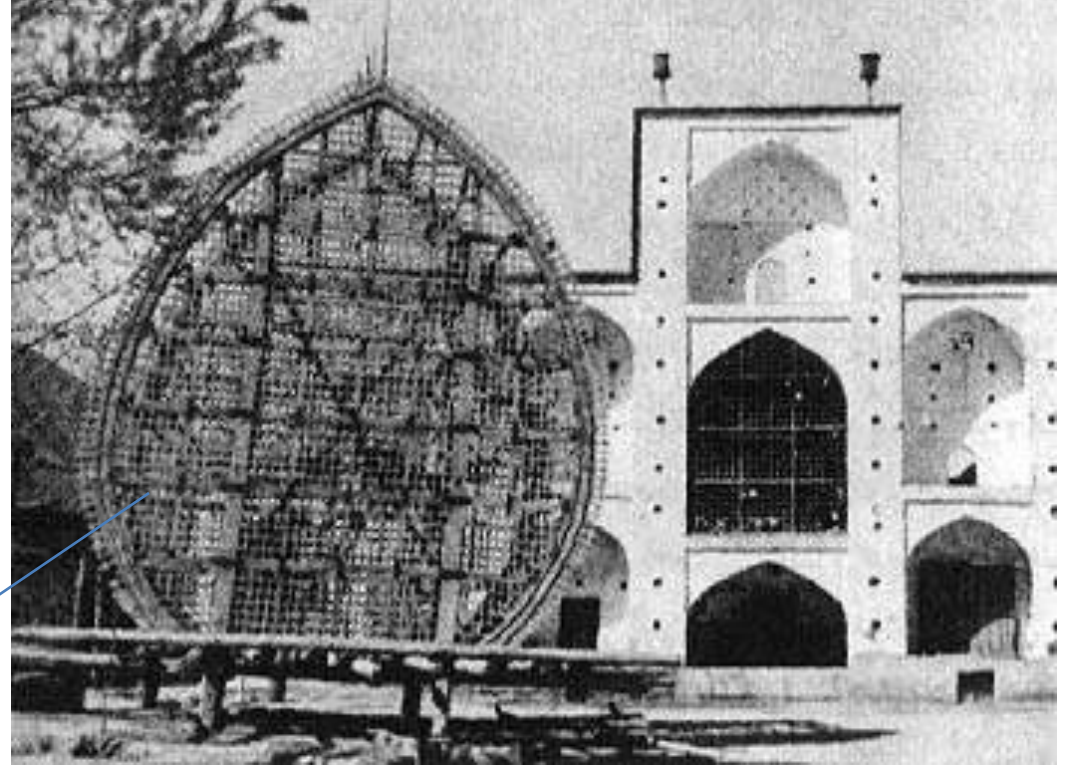

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

Yazd ve Çevresi

Burada bir Qacar Mimarisi olarak Mescid'lerin girişi uca yapiliyor ta şehirde gözükebilsin. Ama topraki kumluk ve alti boş olunca onun yandan çöküşünün önün almakıçun onun yanlari bir nerdiban-pille halinde yapiliyor ki çok güzel oluyor.

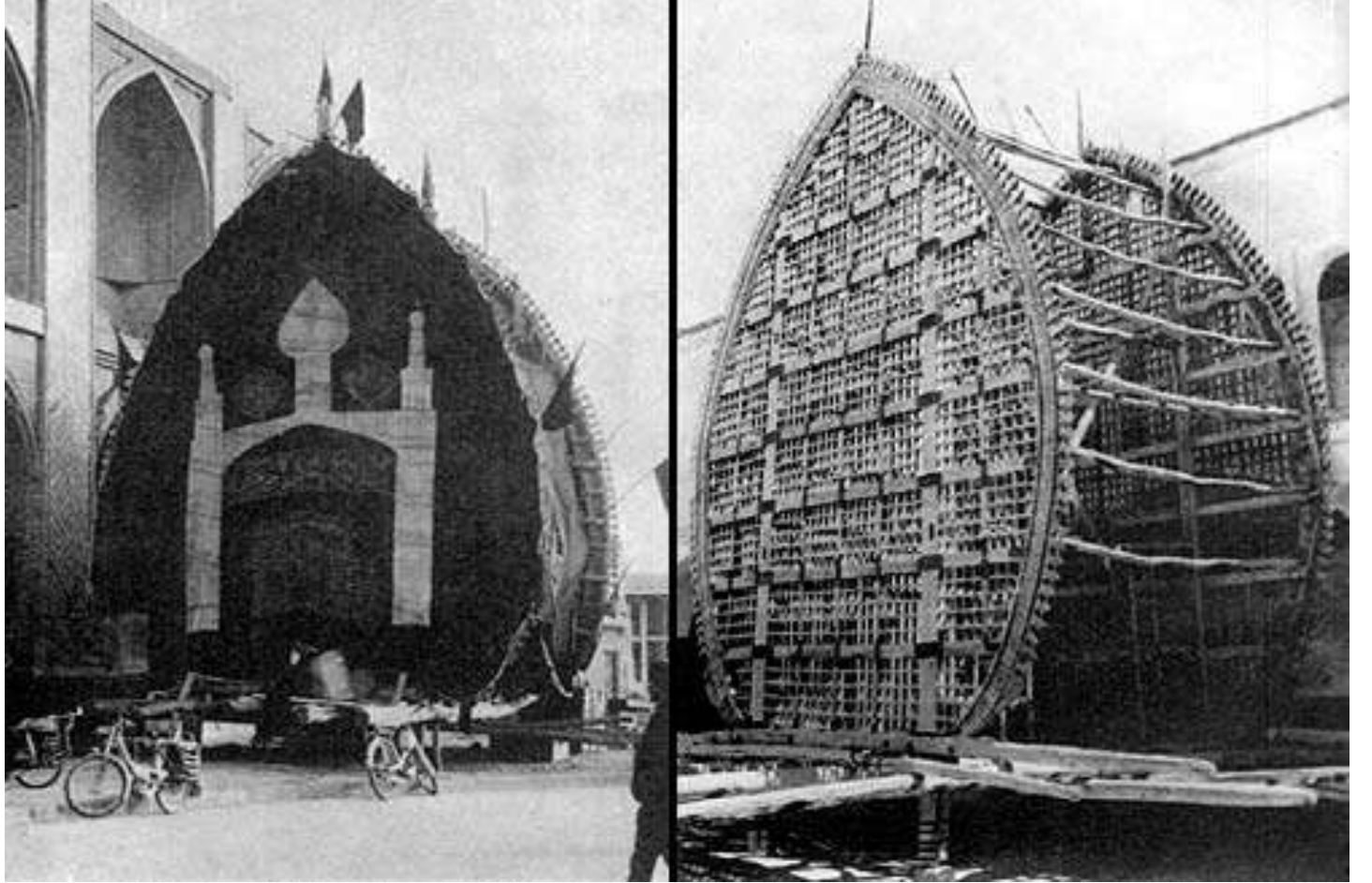

Bir Naxl-Yaşam Ağaci esgi şekili ki ona bağlanmış dilek-yalmalari ya dilek bezleride göziker gibidir. Ben bir kaç gün önce Yezd'de olunca dilek bezlerin gördüm maalesef fotograf makinami aparmamakıçun onlardan fotograf götürmekimin imkani olamadi.

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

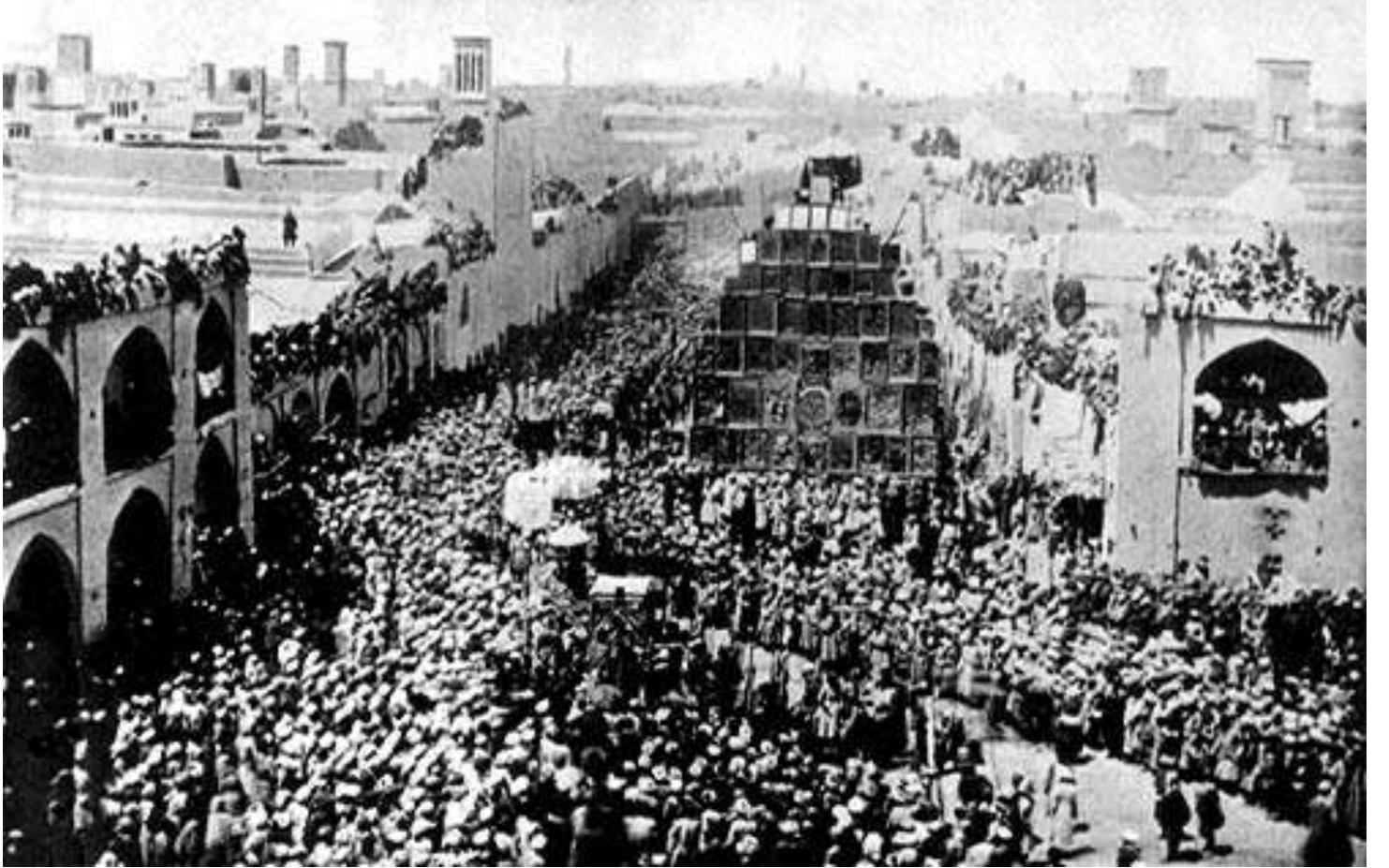
Bu iki esgi fotograf bu Nexl-Yaşam Ağacı'n gösteriyür ki Ağura gününe hazırlaniyurken üstüne kara bez çekilmiştir.

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

Bir esgi fotograf ki bir Naxl-Yaşam Ağacın, Aşura gününde deysik bezlerle suslanmış ve hakın çiğini üste gösteriyür.

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

Ve bu şimdiki Aşura Günü bir Naxl-Yaşam Ağacı Törenin gösteriyür ki onun üsti bezlerle kapanmış ve halkın çığni üste alınmış ve dolaniyur ve bu Kızılbaş-Türk Tören yüz-yıllardan sonra buraya içice yerleşmiş ve yerel haline gelmiştir.

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

Burasi Amir Çakmak Tekyesi ve bu imaret Qacar Devrani yapılmış ve önündeki Naxil-Yaşam Ağaci Sefeviler-Kızılbaşlar zamani yapılmıştır.

Yezd Nexl-Berdari(Nehl) Töreni

Bir Muğul-Kızılbaş Yaşam Ağac Töreni

Amir Çakmak Gece Çağı ve onun önündeki
Yaşam Ağacı

- Yaşam Ağacı
Türklerde izi
Şimdiye Gibi

Yaşam Ağacı Türklerde İzi Şimdiye Gibi

YARİ KUŞ YARİ ADAM BİR CİN

Bu sumerdeki kuş bir tür türklerin totemi Uğur Kuşu Kumay'a okşiyur ama Kumay Ovculuk'da ve Savaşda uğur getiren bir efsanevi kuş ve Sumerler sonra ekincilik yaparken bu kuş daha Avculuk yerine Misir-Buğday ve Yemekle besliyür ve Su içiriyür.

Buda bir Uğur Kuşu saniliyur

Ekinden ele gelen yemek

Su içirmekiçün bir kab

Yaşam Ağacı bu kutsal Yaşam-Bilgi Ağacı sumerin iklimine uykun bir HURMA AĞACI'na çönüşiyür ama çevresine yapılmış bir estetikle tümü bir Sedir Ağacına benzetiliyür. Buda Yaşam Ağacı'nın eslinde bir Sedir Ağacı oldukun vurkiliyur. Sedir Ağacının sumerlerde de totem ağacı gibi kalmasın biz Gilgemiş Destanında da gördük ki yeddi dağı aştı ta Sedir Ağacın tapa ve onlari kesib bir dilek OBA'sın onlariyle yapa.

Yaşam Ağacı Stilize Halde- Ciqqe Şekilde

Yaşam-Bilgi Ağacı en esgilerde yani Sumer zamanından Stilize olunmuş halde gösteriliyür. Ama onun türkce stililizesi Gündoğana eğilmiş halde gözükmesi onun ilahi olmakın gösteriyür.

Bu stilize olunmuş yaşam ağacı türklerin halçasına, tokuntuların nakışlarına, Tuğlarına, demir nakışlarına ve ... Yansımıştır.

Bu stilize olunmuş Çevahir Yaşam Ağacı, NADİR ŞAH AFŞAR'ın en değerli cevahirlerden yapmış cevahiridir ki onun başının borkünün arnına takılaridi.

Bu Cevahir ona Yaşam Ağacı ve Bilgi Ağacı'nın uğurun gösteriyüridi.

Ayni Ciqqe Osmanli Padişahlarının Başına ve arnında vurulmalidi ve ha böyle onların geyiminde yansımalidi. Bu savaş geysilerinde ve yarıklarında insani Koruyan ve Uğura aparan totem şekilidi.

Yaşam Ağacı Türklerde İzi Şimdiye Gibi

Yaşam Ağacı – Ciqqe Şeklinde

Bezlerde de kullaniliyor buncaki ölümsüzlük ve uğuri yansiyur. Bu şekil olur Servi Gibi minyaturlarda ve ya stilize halde gine tam yerlerde kullaniliyor.

Yaşam Ağacı Türklerde İzi Şimdiye Gibi

Stilize olunmuş Yaşam Ağacı ki Gündoğana eğilmiştir değişik resimlerde.

Maalesef kimse onun menasın bilmiyür İran'da bir kısmı ona bir anlam tapmakiçün oni Zartüşt'e bağlamak başlamışlar ama bu Cıqqe şakilin daha çok türkler kullanmıştır ve oda Korucu gibi.

**Gala-Tura ve
Yaşam Suyu
Töreni
Türklerde**

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

- **XALXAL'da
SU İNANCI**

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Xal-xal'da su kultu çok yaykınıdı ve hetta şimdide suyu aydınlık bilerler ve Otu, Suyula söndürmezler ama onun yerine toprakla söndürerler ve mumi-şemi de kendiyle söndürerler.

Xal-xal'da Yeni Yıl- Yaz Bayramı (Ergenekon) zamani ki Son Çarşembe Ağşamı ki OT'dan atılırken tüm gelecek yilin belalerinden temizleniyürler. Onun yarin seheri tezden yani Çerşembe'nin süb çağı Xal-xal'da ve onun baş şeheri Hiro'da Sudan ve Ağac'dan atlanmakıçun bezi bulaklara giderler. Onlar seher tezden gedib 7 kez bulakdan(akar sudan) atılıb ve ondan sağlık ve ayrı hoş dilekler yeni yiliçün ederler. Onlar sonra bir Bıçak ya Kaycile suyu keserler ta belaler getsin ve sudan bir az götürüyürler ta tüm eve sepeler ve bir azda içeler ta hoşluk yeni yilde bu eve ve sağlık ve uğur o kişiye gele.Su dan atılardan sonra gedib Tebrizi-Betula ağacının üstünden ve yanından atılıb ve o ağacdan hoşluk ve dilek isterler. Bu kutsal bulaklar esgiden bunlardılar:

- 1- Bibi Bulağı
- 2- Seydexana Bulağı
- 3- Can Bulağı
- 4- Hacet Bulağı
- 5- Kırık Bulağı

Bu bulakların ikisinin yanında ibadet yeride yapılmıştır yani Seydexana Bulağı'nın Seydaxana sekkaxanaside-Tekyeside vardır ve Can Bulağının önünde Şehidler Mescidi vardır. Bu bulaklardan hapısı Dilek Kabul ediyür. Seydexana Bulağında Şem-Mum yandırarlar ve Hacet Bulağı Evlenmek ve Çocuk Doğurmaka Hacet veriyür. Hastalığa hapısı hacet veriyür ve Yeni yide Bibi Bulağı ve Hacet Bulağına ve Qırk Bulağına yeni yilin BALIKLARIN atarlar. Balık Azerbaycan'da Yeni Yilin Bereket Sufrasında ki 7 bereket koyarlar orada OD-yanan mum ve Su ki onun içinde küçük balıklar olarda koyarlar ve sonra Göverti-Semeni de koyarlar ki sonra 13'üncü gün bu balıklarida suya boşlarla ve Gövertini dışarı atarlar. Bu balıkları Hiro'da esgide Bibi Bulağına, Hacet Bulağına ve Qırk Bulağına boşlardılar. Ve Gövertinide onun yanındaki bağlara ve çaya atardılar.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Hacet Bulağı

Bu bulağ ve ayrı bulağlar korunma altına alınmaması ve onların yanında evler ve ya üstlerinde asfalt yollar çekmek bu şehrin kimlikin yok etmiştir.

Bu yıllerde Evler ve Asfalt yolların yanında hesablanmamış Kuyularda bu bulakların çokun kurudub ve yok etmiştir ki umarım zamanında bunları yeniden canlandırıp ve şehirimizi bir azda olmuş olsa öz kimligine kovuştururuk.

Bu bulak Yeni Yilin Çerşembe Seheri bir çok sevilmiş dilek bulağı'dır ki onunsuyundan bir az ÇİLE TÖKMEKLE evlenmek kadınlarıçun ve cocuki olmağ doğum yapamiyan kadınlarıçun dilek dutular.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Hacet Bulağı

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Can Bulağı

Bu bulağın esli bunun yanında çekilen asfalt yolun altında kalmıştır ve bir küçük halde ona bir yer boşalmıştır ama kuyular bu küçük suyuda kurutmuştur. Belediye’de böylece kulturak ve doğa işlerle ilgilenmiyür. Ve hetta bu çöplüğü temizlemiyür bu çemento bloklaride birisi ora koymuşdur ta buranın biz zaman bulak olduki unudulmasın. Bu bulakın önünde Şehidler mescidi bina edilmişidi ki bu Bulağa inanc oniyle kamilleşe ama bu bulağlara inanc daha esgilerden geliyür.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Can Bulağı

Bu Bulağ nasıl ki
adından gözükiyür bir
tur Yaşam Bulağ'ın
yada getiriyür bunun
suyun hastalara
içirerdiler ta
toktada!!!
Ve dilekde bbu
bulağa olunaridi ve
ziyaretcisi varidi.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Seydexana Bulağı

Bu bulağda Kutsal bulağ saniliyuridi ve nasıl ki gözükiyür ona mum-şem yandırıp ve dilek ederdiler bunun yanında Seydexana Sakaxana-Tekyesi vardır. Sakkaxana bizde Kutsal Su paylanan yere deyerler ve oni Hz. Abulfazl ul-Abbas'la başlarlar.

Bu bulağ'da dilek yeridir ve kutsal saniliyur oda çok berbad vezde ve suyu kurutulmuşdur.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Sedexana Bulağı

Bu tarihi bulaki halk çok kötü halde
çementoyla sarmak çalışmışlar
ama onunda suyun kuyular
kurutmuşdur ama halada halk
orada dilek mumın-şemin
yandırıyor .

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Sedexana Bulağı

Bu tarihi bulaki halk çok kötü halde
çementoyla sarmak çalışmışlar
ama onunda suyun kuyular
kurutmuşdur ama halada halk
orada dilek mumın-şemin
yandırıyor .

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Bulağ

Bu tükânın önünde
de bir ayri tarihi
bulak varidi ki şimdi
asfalt altında
kalmıştır.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Bibi Bulağı

Bu çok tanınmış ve kutsal bulağ ki içinde çokli balık üzeridi ve halkın yeni yilin Kutlaridi ve Hasların toktadaridi ve genclerin evlenmek ve cocuklama dileklerine CEVAB vereridi şimdi bu asfaltın altında.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Sedexana Bulağı

Bu tarihi bulaki halk çok kötü halde
çementoyla sarmak çalışmışlar
ama onunda suyun kuyular
kurutmuşdur ama halada halk
orada dilek mumın-şemin
yandırıyor .

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Kırk-Qırx Bulağ

Bu kutsal bulak çok kötü halde ama hala kaliyur bunca ki hala Asfalt yolu buraya çatmıyub ama evler oni çevreliyübdır böyleki ben çok elleşirken ona çattım ta şekil çekem.

Bu kutsal bulağ'da Yaz Bayramı bulağı ve dilek kabul eden bulağ'ıdi ve şimdide ahlk Yeni Yıl Bayramı ve dilekiçün buraya geliyür.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Kırk-Qırx Bulağ

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Kırk-Qırx Bulağ

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Kırk-Qırx Bulağ

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

Kırk-Qırx Bulağ

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde

TEŞT KABAĞI

**TEŞT KOYMAK-
QOYMAQ**

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt-koymak)

Teşt-Kabaği ve Teşt-Koymak

Teşt Çıkarma ya Taşt Koymak gine bir tür Su'ya inancdır ki Azerbaycan'da ve tekce orada olmaktadır ve oda Muhherremden önce oluyor. Yani bu iş demek olar tüm Azerbaycan Şehirlerinde Moherrem'e giriş gibi olmaktadır. Bezi şehirlerde dileki ve nezri olan şehslerin evinden bu Nezri –Dilek Teşt(DEMİR SU KABLARIN) buüuk törenle ve Davul-Şeypu-Sinc çalçala alıb ve çok zaman onlaru önünde Bayrak ve Tüğ götürerek ve Ağı desteleri yola salarak bu Teştleri o evden alıb ve SAKKAHANAYA götürüyürler.(Sakka Arabca yani su paylamak ve sözün esli sumercedir. Sakkaxana Aşaura şehidlerinin susuz olmasına bağlı yaranmıştır ama orada Quraan-Surem-Türk geleneki olarak SU ve YAŞAM SUYUNA İNANC'da vardır.) Burada bu teştlerle dualer eşliğinde TULUK(meşg) den su töküb ve bu Tebberuk-Kutsal sudan hami içib ve hastalari ve tüm evlerin ehalisin korumakiçun eve apariyurlar.

Su kuli Anadolu ve Osmanlilerde de güclidi ve deyişik Mescidler önünde Bulak-Çeşme düzeltmek bu gelenekin önemli örnekidir. Maalesef özlerin YENİ OSMANLI adlandıranlar bu incelik geleneki şehir yapısında ve mescid yapısında sürdürmiyürler.

SU TEŞTİ ve inanların dilek elleri ki tanrı bu kutsal Su'yğun onların dileklerin kabul etsin ve onlari korusun

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni

Türklerde(Teşt-Qabağı, Teşt-Koymak)

Teşt Koymak

Bu tören Zihcece Ay'ının son günlerinde ve Muharrem Ayı'na yokun günlerde Azerbaycan kentleri ve köylerinde başliyor. Burasi bir köy va halk bayraklarla Teşt Koymak Töreni'ne gediyyür. Onların bayraklari çok geleneksel olarak üçgen dir ama bayrak başına Gün ve Beş-barmak simgesi takmamışlar.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabağı, Teşt-koymak)

Burasi Astara

Gencler davullari çalarak halki yığılamaka ve töreni başlatmaka çalışıyurlar. Geleneksel olarak Davul-Şeypur ve Sinc beraber esgeri ve ordunun savaşa çağırma gibi çalınaridi. Ama şimdi kimsenin esgi çalkıları yığmadikiçun, bu çalkılar değişilmektedir. Umarım ki bu çalki kismide kamil ve törene uykun geleneksel saklansın.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni

Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Teşt Koyma-Teşt Çıkarma Töreninde, geleneksel olarak dualar ve müherrem ağileri eşliğinde yapılıyır.

Bu törende Su Teştleri ki onların önünde Su Tuluği apariliyır, dualarla mescidin içinde çevresine dulanılıb ve sonra Su Teşt'leri özlerine özel yere koyulub ve tuluklarla bu teştler suyla dolacaklar. Bu teştlerin sularin kutsal-teberrük saniliyır ve hami onlardan içib ve bir kısmında aylelere ve yakınlariçün aparacaklar.

Photo: Salar Nayerhoda

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Dualar ve sine vurmalar

Photo: Salar Nayerhoda

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni

Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Burada kutsal su kaynağın ya bulağı temsil eden teştlar getiriliyür.(Bu kutsal su kaynağı ki sumerce Galatura adlaniliyuridi) Bu Kutsal Su Kaynakların temsil eden Teştlar halkın tanınmış ve yaşlı kişiler öncüllüğünde getiriliyür ve sonra daha genler onların dalica getiriyürler. En önde TULUKCİ bir bayrakla suyla dolu TULUKİ getiriyür ta sonra teştlari bu tuluğın(ya tulukların) suyla doldursun.

Bu teştlarin üstünde Ya Hüseyin ve Ya Fatime yazılı bezler çekilmiştir. Bunlar dualar eşliğinde mescidin içinde onun çevresine dolanacaktır, bu mescidde oturub dua edenlerin başında dolandırmak demektir ve sonra bu teştlar özel yere koyulacaktır.

Photo: Salar Nayerhoda

JamejamOnline.ir

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni

Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

TUĞ ki islamda Yaşam-Bilgi
Ağacın ve Sumerde de Yaşam-Bilgi
Ağacın ve Türkde Yaşam-Dünya
Ağacın temsil ediyür . Bu sumerde
Kurğara adlanıyur ve hemişe
Galatura eşliğinde geliyür ki Yaşam
Suyu ola ve bu şekilde de birbirinin
yanındadırlar yani Tuğ'un önünde
kişiler Su Teşti ve Tuluği apariyur.

Galatura – Su Teşti
Yaşam Suyu ki sumerde Galatura
adlanıliyur hemişe Yaşam Ağaci-
Kurğara eşliğinde geliyür. Burada Su
Teşti haman Yaşam Suyun temsil
ediyür ki Türklerde de Yaşam Bulağı
olarak Yaşam Ağaci altında kaynar
ve Quraan'da da haböyle gözükiyür.

Su Tuluği ki sumerde Galatura
ve türklerde Yaşam Bulağına
benziyür ve haböyle islamdada
Yaşam Bulağın temsil ediyür.

Photo: Salar Nayerhoda

Bu çiğinininden su tuluği aslanan ve elinde bir bayrak dutan
kişi "Sekkaye Kerbela" Hz. Abulfazl ul-Abbas'ı temsil
ediyür ki o su getirmege gederken şehid olmuşidi. Ama
bir turda Yaşam Su'yun veren Galatura'ya benziyür.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Su Teştin aparalarının
önünde en tanınmış ve yaşlılar
oluyor.

Photo: Salar Nayerhoda

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklere(Teşt-Qabağı, Teşt koymak)

Ve sora daha gencler

Photo: Salar Nayerhoda

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklere(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Su Teştlerinin çirak , mum,
şem ve ışık koyuluyur.
Kutsal su aydınlıktır.

Photo: Salar Nayerhoda

JamejamOnline.ir

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt koymak)

Ve sonra teştler öz yerine koyuluyor
ta dualar oluna ve onlara
tuluğlardan kutsal-teberrük su
töküle.

Photo: Salar Nayerhoda

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabağı, Teşt koymak)

Kutsal Su paylaniliyur. Bu suyu bezi geleneklere göre şerbet haline salmışlar. Şerbetde ki aşurada paylarlar bu Kutsal-Yaşam Suyun temsil ediyür.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklere(Teşt-Qabağı, Teşt koymak)

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabaği, Teşt-koymak)

Sakkaxana

Sekka-xana eslinde bir yanidi ki gerek orad kutsal su paylanaridi ve Osmanli Bulak-Çeşmeleride öyle kurulmuşidi. Bu Sakkaxana'lar Sefeviler-Qızılbaşlar zamani bir türk geleneki olarak tüm İran'a yayiliyor. Şimdi bizim türk şehirlerde Sakkaxanalarda tekce Teşt-Koymakda kutsal su paylaniliyor ve adi zamanlar bir dua merkezidir ve orada kimsenin dileki olursa dilekin dutub ve orada şem-mum yandiriyor.

Çokli Sakkaxanaların dışında şem yandırılıyor- yakiliyor.

Buda SU KULTUNUN bir ayri yüzü. Bu Yaşam-Su'yuna inami gösteriyür. Bu şekilde Sakkaxana'nın dışında halk dşlek dutub, şem-mum yakiyor.

Gala-Tura ve Yaşam Suyu Töreni Türklerde(Teşt-Qabağı, Teşt-koymak)

Sakkaxalar'da

Yalma'da bağlaniliyur ve şimdide oraya Kıfıl Takıb ve dilek ederler ki bu kıfılın açarı-anati tanrının yanında onun dugunun gerek o açā!!!

Burada hem Yalma ve hem Kıfıl takılmıştır ve buda SU KULTUNUN bir ayri yüzü ve Yaşam Su'yuna inanc'ın ayri yüzü.

Bu şekil bir Sakka-xana penceresidir.

- (Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da

- Türk-Sumer-İslam parallel'igine göre bunlari göze almaliyuk:
- Türklerde ve sumerde Yaşam Ağaci-Kurğara ve Yaşam Bulaki – Galatura hemişe beraber olunca oni Quran'da da göreciyük.
- Türklerde ve Sumerde Yaşam Ağaci – Kurğara ve Yaşam Bulaki –Galatura'yla beraber bir Kutsal Kadın ya İnanna(Sumerde) ve Kutsal Kadın Ulanna-Umay türklerde vardır ki ikiside Kdınlık simgesi ve bereket simgesidir. İslamda bu aynen Ucmak-Cennetde oluyor ve Ucmak'ın Ağaclari Altında ve bu Ağaclarin Altından geçen Ölümsüz Suların yanında Huriler geliyür. Aynen gine Hz. Meryem'in İsa'ni doğurmaside aynen bir Hurma Ağaci Altında ki Tanrı Yerşne konuşıyur ve bir Mücize Su Kaynaki-Bulaki yanında bu doğum yapıliyur tam Esgi Türk mitolojiasiler gibi ve bir tür Meryem'in İnana'nın simgesi gibi ve Yaşam Ağaci ve Yaşam Bulaki gibi (Kurğara ve Galatura)
- Sumerde Kurğara ve Galatura'nın işi UTU ya gün ve ışıklık tanrısına bağlıdır. Türkde de bu Yaşam-Ağaci(Qarqara), Dağ, Su Bulaki hamisi Gün ve Gög'ün işaretidir. Bu Yaşam Ağaci ışıklarla gebe-boylu kaliyur ve cocuk doğuriyur.
- İslamda da bu Dağ-OT- YAŞAM Ağaci beraber vardır. Meselen Tur dağında Musa'nın Tanrıyla konuşması başka Tanrı Od gibi Sonra Ağac gibi Dağ'ın sağ yanında gözükiyür ve Musa'ye 2 möcize veriyür ki biri Işık El ve obiriside bir Evren olan Sopa'dır.
- Türklerde ve Sumerde, Gün Doğan yer kutsal dır (DOĞU) ve Kuzey Yeli, bir Şeytan(soyuk olunca) ve Sağ El yani Güney'de(Yüzü Doğuya Durunca) kutsal saniliyur. Batıda günün yatak yeri olunca işi gözükiyür. Sol ve Kuzey negativ dir . (Sumer sonra Mesopotamiyaya bağlı olarak çok şeyleri değıstiriyür ama gine esgi izler kaliyur) . Quran'da bu esgi türk-sumer inanci gözükiyür.
- Ve...
- İslam özini bçlgenin tüm esgi dinlerinin kamilleşmiş görünce özün tüm bu dinlerin variside biliyür. Bunca bu paralellikleri islamla sumer ortasında görmekte islam teologiyasi(ilahiyati) kabul etmiş oluyor.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

Yaşam Ağacı'nın başında bir Gög Tanrısı vardır ki aynen bir Türk Tuğ-Sancakının başında bir Gög Tanrısı ve Allah olarken.

Yıldız ki gine kutsal saniliyur. Bu yıldız sekkiz ucli yıldızdır. Aypara ve sekkiz ucli yıldız sumer-elam'da türkler gibi ilahi güc simgesidir.

Bir Ovlanmış Devekuşu ki bir totemde saniliyur ve umum halda Sumer'de halada ovculuk-şamancılık totemlerin çok güçlü oldukun gösteriyür.

Burada Sumer'in Fırat ve Dicle'sinden ovlanan BALIK'lar türklerin bozkırlarının kuşunun yanında bir yeni totem hayvani olmuştur ve Kumay Kuşu'nun yanında kullaniliyur. Şimdi Bu Kutsal Balık Tanrı besleyür tam bir ovcuların totem hayvanları gibi. Ama balıkçı Türklerde de Balık bir totem hayvan saniliyur ve özellikle Azerbaycan'da Nakka Balık bir totem balıktır.

Burada da gine bir yari hurma- yari sedir Yaşam-Bilgi Ağacı

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

Sumer Yaşam Ağacı

Bir hurma ağacı ki çevrelerinden bir sedir ağacı gibi dallar çıkmıştır ve böylece sedir ağacına benzetilmiştir.

Sumerin bir Uğur ve Bereket Kuşu gibi bir cin Türklerin Kumay Kuşunun ikinci versionidir.

SUMER'de YAŞAM AĞACI'NIN SİMGESİ

YARİ KUŞ YARİ ADAM BİR CİN

Bu sumerdeki kuş bir tür türklerin totemi Uğur Kuşu Kumay'a okşiyur ama Kumay Ovculuk'da ve Savaşda uğur getiren bir efsanevi kuş ve Sumerler sonra ekincilik yaparken bu kuş daha Avculuk yerine Misir-Buğday ve Yemekle besliyür ve Su içiriyür.

Buda bir Uğur Kuşu saniliyur

Ekinden ele gelen yemek

Su içirmekiçün bir kab

Yaşam Ağacı bu kutsal Yaşam-Bilgi Ağacı sumerin iklimine uykun bir HURMA AĞACI'na çönüşiyür ama çevresine yapılmış bir estetikle tümü bir Sedir Ağacına benzetiliyür. Buda Yaşam Ağacı'nın eslinde bir Sedir Ağacı oldukun vurkiliyur. Sedir Ağacının sumerlerde de totem ağacı gibi kalmasın biz Gilgemiş Destanında da gördük ki yeddi dağı aştı ta Sedir Ağacın tapa ve onlari kesib bir dilek OBA'sın onlariyle yapa.

Yaşam Ağacı Qarqara-Kurğara ve Yaşam Suyu Gala-tura(Sumerde)

Khorsabad 8th century BC.

Burada bu sumer geleneki sumerlerden sonra gine devam etmiştir ve Kuş-Adam yerini bir ayrı adama okşar bir figura vermiştir. Ki yemek ve Su veriyür .

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da (Qeses Suresi)

- Sure Qeses – Bu Sure'de biz Türk-Sumer'le paralell bunlari görüyürük. Bir DAĞ ki orada Hz. Musa'ya möcize veriliyür(Tur Dağı), Kutsal OT ki Tanri önce özünü böyle belirteyür ve sonra bu Kutsal OD bir Kutsal Yaşam Ağacına Çönüşiyür. Kutsal Yaşam Ağaci ki derenin Sağ yanındadır ve Tanri o Ağac'dan Musa'yla konuşıyur.

• - (سوره قصص آیه 30) "فَلَمَّا قَضَى مُوسَى الْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِ آنَسَ مِنْ جَانِبِ الطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ امْكُثُوا إِنِّي آنَسْتُ نَارًا لَّعَلِّي آتِيكُمْ مِنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِنَ النَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ."

• (Sure Qeses, Aye 30) – “O zaman ki Musa öz görev zamanının bitiridi, Şoeyb'in yanından, öz yakınlarıyla, ölkesine dönmek istedi. Bir OT ışıki, Tur'dan gözüne gözükdü, öz yakınlarına dedi; siz burada durun (bekleyin), ben uzakda bir OT gördüm, gedim ondan size bilgi getirim, yada sizin ısınmakiçun ondan bir ot(ateş-oteş) getiriyum.”

- (سوره قصص آیه 30) " فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ"
- (Sure Qeses, Aye 30) – “sonra OTa yetişince, o kutsal yerde, derenin sağ yanından, o AĞAC'dan bir ses geldi, AY MUSA, BENEM, DÜNYALERİN YARADICISI(REBBİ)”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da (Qeses Suresi)

- Ve sonra Tanrıdan Musa'ye bu Dağ'da ve o OT'un yerinde olan Yaşam Ağacı Konuşmasıyla iki möcize veriliyür ve oni Yalvacılıka-Peyğamberlike mensub ediyür, Bu möcizelerin biri gine IŞIKLI EL'dir ki AY gibi IŞIK dır:

(سوره قصص آیه 31) " وَ أَنْ أَلْقَى عَصَاكَ فَلَمَّا رَآهَا تُهْتَزُّ كَأَنَّهَا جَانٌّ وَلَّى مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَا مُوسَى أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ مِنَ الْآمِنِينَ "

- (Sure Qeses, Aye 31) – “ve sen burada öz değnekuvi(asavi) sal düşsün, o değneki salandan sonra, bakıb gördi ki, o, bir korkunc evrene(ejdahaye) çönüşdi, Musa kaçıb geri dönmedi, (o halde ona ses geldi) AY MUSA İLERİ(BERİ) GEL VE KORKMA Kİ SEN AMANDA OLACAKSAN.”

(سوره قصص آیه 32) – " أَسْلُكْ يَدَكَ فِي جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوءٍ وَاضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ الرَّهْبِ فَذَانِكَ بُرْهَانَانِ مِنْ رَبِّكَ إِلَى فِرْعَوْنَ وَ مَلَائِهِ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ. "

- (Sure Qeses, Aye 32) – “ Eluvi öz gömlekuvun yakasının altına sok ve çıkar, o heç eskiklik ve deyişiklik olmadan, ay gibi aydınlaşıb ve ağaracaktır ta korkudan kurtasan ve gine eluvi yakvun içine apar(ta yeniden esgisi hale cone) bu (değnek ve ağ-aydın el) tanrıdan senin Peyğamberlikivüçün iki kanıtdır, şimdi öz risaletünüçün get Firon’a ve Fironçular’a sari ki bir Fasik ve azmış bir kovumdırlar.”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da (Earaf Suresi)

Nasıl ki biz önce gördük ki Hun'ların Hakani Hirisyanlığı kabul edennen sonra, Kutsal Ağacları kestirmiş ve Kam'lar bu işe etiraz ederken demişler ki; KİMSE BU AĞACIN BİR YAPRAKIN ÖZ ŞEHSİ İŞLERİNE KULLANSA YA ONİ KESSE TANRININ BELASINA DÜÇAR OLAR. Yani Yaşam Ağacı özi bir Totem olunca oni kullanmak bir Taboo'dır.

- Biz aynı paralelliki Quraan'da Kutsal Ağac'ın YASAK MEYVESİN yemekde de görüyoruz. Bu Yaşam Ağac'ın ki KUTSAL olarak onun MEYVELERİ YASAK saniliyordu. Özide yer yüzünde yaşamın başlanmakının ilkindir. Bunca ki Tanrı Adam ve Havva'ni bu Yaşam Ağac'ının YASAK MEYVESİN yemeğiçün Ucmak-Cennet'den kovmuştur ve böylece yer yüzünde yaşam tam bu Kutsal Ağac'la başlanmıştır.
- Ama Türk-Sumer ve Quraan'da esli yaratış Çomur'dan olmuştur. Türk'de o bir Kövül-Mağarada bir selden sonra o kövüle sel çomur getiriyür ve ADAM ondan yaratiliyor. Buda hem Quraan'da ve hem Sumer'de Çamur'dan dır (Dr. Çığ'ın yazıları)

• - (سوره اعراف آیه 19) - "وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ".

- (Sure Earaf, Aye 19) – “ve ay Adam(Adem) sen öz eşivinen uçmakda(cennetde) yerleşin(outrun), (orada) neden istersiniz yeyin, ama bu ağaca yaklaşmayın, ki kötülüğe bulaşarsınız ve özünüze zorbalık(zulüm) yaparsınız.

• - (سوره اعراف آیه 20) - "فَوَسْوَسَ لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِنْ سَوَاتِحِهِمَا وَقَالَ مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَنْ تَكُونَا مَلَكَينِ أَوْ تَكُونَا مِنَ الْخَالِدِينَ"

- (Sure Earaf, Aye 20) – “onda Şeytan, Adam'ı ile Havva'ni, onlrun örtük kötülükleri belle olmakıçün, vesvese'yle aldatdı ve yalandan dedi, Tanrı size, buni buniçün yasaklamışdır ki sizin uçmakda(cennetde) iki hakan olmanızın ya ki ölümsüzleşmeniz önü alınmış olsun”

• - (سوره اعراف آیه 21) - "وَقَاَسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ"

- (Sure Earaf, Aye 21) – “ve and içdi ki ben sizin iğiliginizi isteyenem ve sizin iğiliginiziçün çalışıyorum”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da (Earaf ve Beqere Suresi)

- (سوره اعراف آیه 22) - "فَدَلَّهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوَاتُهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا عَنْ تِلْكَ الشَّجَرَةِ وَأَقُلَّ لَكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُبِينٌ."
- (Sure Earaf, Aye 22) – “sonra onlari aldatırken onlari yalan-kötü yola çekdi, o ağacdan yeyerken, onların kötülükleri(oretleri ve ayrı kötülükleri...) gözükmeğe başalandi, ve onlar bunlari örtmegiçün, ucmakin(cennetin) ağaçlarının yaprakların kullanmak istediler ve tanrı seslendi; ben size bu ağaci yasaklamamışidim ve demedim(uyarmadım) ki Şeytan siziyle çok düşmandır?”
- (سوره اعراف آیه 24) - "قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ."
- (Sure Earaf, Aye 24) – “Tanrı dedi ki (ucmak-cennet)den aşağıya düşün ki kimse sizlerde daha düşmen ve tersdir, ve YER,belirli zamana gibi, sizin yeriniz olacaktır.(yani ta ölüm ve kıyamete gibi)
- **Şimdi haman konu Beqere Sure'sinde yeniden tikrarlaniyur “kutsal yaşam ağaci ve yasak meyve”:**
- (سوره بقره آیه 34) – "وَقُلْنَا يَا آدَمُ اسْكُنْ أَنْتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ."
- (Sure Beqere, Aye 34) – “ ve dedim; ay Adam sen öz eşinle ucmak-cennet'de otur-yerleş, orada istediginiz tüm nemetlerden emek yapmadan yararlanınız, ama bu ağaca yaklaşmayın ki zorbalıklılardan-suçlulardan olacaksınız”
- (سوره بقره آیه 35) – "فَازَلَّهُمَا الشَّيْطَانُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَى حِينٍ."
- (Sure Beqere, Aye 35) – “ böylece Şeytan, Adam'ıyle Havvani yoldan elledi ta o ağacdan yesinler ve bu başkaldırmaya-asilikle onlari o olduklari üstünlüklerinden aşağı yendirdi, bunca dedük; ucmak-cennet'den aşağı yenin ki sizlerden birisi obirisine düşmendir-yağıdır ve size ölüme gibi YER yaşam ve dinceliş yeri olacaktır”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Tehe Suresi)

Ama TEHE SURESİ çok önemlidir bunca ki bu Ağac'ın "SONSUZLUK YAŞAM AĞACI" ve "PADİŞAHLIK AĞACI" olduğundan söz ediyür ki tekce "MEYVESİN YEMEK YASAK" dır, Ama bu Ezeli Padişahlık Ağacı türklerde iki türedir 1- Ağac – Tanrıca ve 2- Qumay Kuşu ama şimdi geçek bizim kutsal kitaba:

- (سوره طه آیه 120) – "فَوَسَّسَ إِلَيْهِ الشَّيْطَانُ قَالَ يَادُمْ هَلْ أَذُوكَ عَلَى شَجَرَةِ الْخُلْدِ مَلِكٍ لَا يَبْلَى."
• (Sure Tehe, Aye 120) – “ gine Şeytan oni vesveseye salıb ve dedi ; ay Adam, isteyürsen mi, sene ÖLÜMSÜZLEÇTİRME VE SONSÜZA GİBİ HAKANLIK-PADİŞAHLIK AĞACI'nı gösterem”
- (سوره طه آیه 121) – "فَاكْلَامْنَهَا فَبَدَّتْ لُهُمَا سَوَاتُهُمَا وَ طَفِقَا يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِنْ وَرَقِ الْجَنَّةِ وَ عَصَى آدَمُ رَبَّهُ فَغَوَى."
• (Sure Tehe, Aye 121) – “böylece Adam ve Havva o ağacdan yediler, buniçun onların oretleri gözükürmege başladı ve istediler ki ucmak-cennet ağaçlarının yapraklariyla özlerini örtsünler, Adam Tanrı'ya baş kaldırdı ve azmışlardan oldu”
- (سوره طه آیه 122) – "ثُمَّ اجْتَبَاهُ رَبُّهُ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى."
• (Sure Tehe, Aye 122) – “Sonra,Tanrı onun töbesin kabul etdi ve oni yalvacılıka-peygamberlike seçdi”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Safat Suresi)

Safat Suresi, YUNUS yılmaz-peygamberin balığın karnından kurtulandan sonra nasıl çölde, YAŞAM AĞACI'nın yardımıyla kurtarıldığından konuşur. Burad Yaşam Ağacın bir KABAK AĞACI gibide alkılayanlar vardır:

- (سوره صافات آیه 142) - "فَالْتَقَمَهُ الْخُوتُ وَ هُوَ مُلِيمٌ." (Sure Safat, Aye 142) – “Denizin balığı onu utdi ve toplumda onu kınayuridi-elıştiryuridi”
- (سوره صافات آیه 143) - "فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ." (Sure Safat, Aye 143) – “o Tanriya, yalvarmiyub ve oni ovmeseydise”
- (سوره صافات آیه 144) - "لَلْبَيْتِ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ." (Sure Safat, Aye 144) – “Kiyamete gibi balığın karnında yaşiyacakidi”
- (سوره صافات آیه 145) - "فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَاءِ وَ هُوَ سَقِيمٌ." (Sure Safat, Aye 145) – “gine Yunes’l, hasta ve gücsüz olurken, çöle saldık”
- (سوره صافات آیه 146) - "وَ أَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ." (Sure Safat, Aye 146) – “ve o çölde oniçun bir ağac(kabak ağaci) bitirdük”
- (سوره صافات آیه 147) - "وَ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ آلَافٍ أَوْ يَزِيدُونَ." (Sure Safat, Aye 147) – “ ginde oni bir yüzbinlik kavım-topluma yalvacılıka-peygamberlike yolladık”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Meryem Suresi)

- Meryem Suresi gine yazdıkım, TÜRK'lerin esgi mitolojiasi gibi ve Sumerin Kurğura- Galaturasi gibi ve Innana'si gibi bir YAŞAM AĞACI ve ALTINDAN YAŞAM SUYUN BULAKI vardır ve birde Kutsal Ana-Kadın. Gine TANRININ YAŞAM AĞACI'ından bu KUTSAL ANA'yla konuşması ve Mücizeni elan etmesi. Ve bir KAHRAMAN'nın KUTSAL DOĞUM'i :

(سوره مريم آیه 22) – " فَحَمَلَتْهُ فَانْتَبَذَتْ بِهٖ مَكَانًا قَصِيًّا "

- (Sure Meryem, Aye 22) – “ sonra Meryem yükiyle(hamile) durub ve kınamalardan-elıştırilerden uzak kalmakiçun bir uzak yerde yerleşti”
- (سوره مريم آیه 23) – " فَاجَاءَهَا الْمَخَاضُ إِلَى جِذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِتُّ قَبْلَ هَٰذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَّنْسِيًّا "
- (Sure Meryem, Aye 23) – “doğum sancısı gelirken, Hurma Ağacı altına getdi ve çok üzgünlükden özi özüne dedi; kaşki-isterdim ki ölmüş olaydım ve yer yüzünden benim adim tümiyle unudulmuş olaydı”
- (سوره مريم آیه 24) – " فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَّا تَحْزَنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَكِ سَرِيًّا "
- (Sure Meryem, Aye 24) – “Aşağıdan AĞAC ona seslendi; üzgün olma ki senin tanrın seniçün ayaklaruvun altından bir bulak-çeşme akar etdi”
- (سوره مريم آیه 25) – " وَهَزَىٰ إِلَيْكِ الْجِدْعَ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ عَلَيْكَ رُطْبًا غَنِيًّا "
- (Sure Meryem, Aye 25) – “ay Meryem ağacın dalların tepred ki sene teze-yeni hurma tökülsün”
- (سوره مريم آیه 26) – " فَكُلْ وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَلَمَّا تَرِيتِ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا "
- (Sure Meryem, Aye 26) – “şimdi bu hurmadan ye, sui iç, ve gözüvi (İsaye) aydınlat, ve kimse beşer soyundan görsün, ona de, Tanrı'ya suskunluk orucu nezir-dilek etmişem ve kimseyle konuşmiyacam”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Feth Suresi)

- Sure Fetih'de Aye 17'de gine Ağac ve Altında Su bir Ucmak-Cennet simgesi gibidir Cennet deyince yani Sonsuzluk ve bu kutsallık Sumer-Türk'dede vardır yani Kurğara-Galatuta ikilemesi ki sonsuz yaşamı verenlerdir.
- Sure Fetih Aye 18'de gine bir Kutsal Ağac'ın altında bir anddan konuşuluyor yani Arablar ve Müslümanlarda bu ağacın kutsallığına inanmışlar böyleki öz sedaketin Hz. Muhammed'e göstermek için o (Mehud Hudiye) ağacın altında, onıyla beyet edip ve savaşa katılıyorlar. Ve Tanrı'da onları fatih ediyor. (Yani İslam'da da ağaca inanç vardır.):

• (سوره فتح آیه 17) – "لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَنْ يَتَوَلَّ يَْعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا"

• (Sure Feth, Aye 17) – “amaları için-körları için, hastaları için, ve çolakları için savaşa getmemelerine göre suç ve günah yoktur, ve kimse Tanrı'nın ve onun yalvacın-resulun buyurularını yerine getirirse, onları ucmak-cennet bağlarına ki ağaçlarının altından su arıkları akıyor, yol verecekler, ve kimse ona karşı çıksa ağır ezablar onları gözliyecektir”

• (سوره فتح آیه 18) – "لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا"

• (Sure Feth, Aye 18) – “Tanrı seniyle ağacın(Meehud Hudiye) altında anlaşılan-biyetleşen müminlerden doğrudanda razı kaldı, ve onların yürekden inanclarını biliyordu, onlara güvence verdi ve bir yakın fetihle onları ödüllendirdi”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(İbrahim Suresi)

İbrahim Suresi'inde gine Türk-Sumer ebedi yaşam simgesi yani Yaşam Ağacı ve Yanında Yaşam Su-Bulakı burdada bir Cennet-Ucmak sonsuzlукun göstermegiçün Ucmak-Cennetde de vardır ve Möminler Cennetde bu Ağaçların Altında ve Suyun Yanında Ebedi Hoşluk içinde olacaklar.

Buna arti BU YAŞAM AĞACI şimdi DOĞRULARIN AĞACI'de oluyor(Şecereye Tayyebe). Yani Ebedleşme Doğruluk ve Sedaketden geçiyür. Ama birde Kötülükide bir Hasta Ağaca benzetiyür(Şecereye Habise-Xebise):

- (سوره ابراهيم آيه 23) – "وَأَدْخِلِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرَى مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ تَحِيُّهُمْ فِيهَا سَلَامٌ"
- (Sure İbrahim, Aye 23) – “onlar ki Tanrı’ya inanıb ve düz işler gördüler, ucmaklara-cennetlere aparıldılar ki ağaçlarının altında, su arıkları akiyur ve hemişe onların buyurularına ve saykılariyla ucmak-cennetdedirler”
- (سوره ابراهيم آيه 24) – "أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ"
- (Sure İbrahim, Aye 24) – “ay yalvac-peğember, görmedün ,Tanrı, Tayyeb(temiz-arı-göglerin) Sözünü, nasıl Tayyeb(gözel-aydınlık-göglerinki) Ağacına benzetmişdir, ki onun kötügi duranakli ve dalları göge çıkmıştır”
- (سوره ابراهيم آيه 25) – "تُؤْتِي أُكْلَهَا كُلَّ حِينٍ بِإِذْنِ رَبِّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ"
- (Sure İbrahim, Aye 25) – “ve o ağac Tanrı’nın iziniyle her zaman, gözel meyveler veriyür, Tanrı böylece örnekleri topluma bir gösteri gibi getiriyür”
- (سوره ابراهيم آيه 26) – "وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَلَأَهَا مِنْ قَرَارٍ"
- (Sure İbrahim, Aye 26) – “ve Habise-Kötülük Sözüne benzer o Habise-Kötülük Ağac’ı dır ki köki yere gidmiyüb ve heçde dayankli-sağlamli degildir”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(İbrahim Suresi)

- “Teyyeb” sözü bence türkce “ULU” sözüne benzer bir menade Quraan'da gelmiştir bunca ki UCALAN menasinde işleniliyür:
(سوره ابراهيم آيه 24) – " أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ "
- **(Sure İbrahim, Aye 24) – “ay yalvac-peğember, görmedün ,Tanrı, Tayyeb(temiz-arı-göglerin) Sözünü, nasıl Tayyeb(gözel-aydınlıkı-göglerinki) Ağacına benzetmiştir, ki onun kötüğü duranakli ve dallari göge çıkmıştır”**
- Ve gine bu söz açıkca Sureye Fater'de gözükiyür ki “Tayyeb” yani “ULU” ve “GÖGLERE GEDN”:
(سوره فاطر آيه 10):-: “إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ”
- **(Fater Suresi Aye 10)“TEYYEB SÖZÜ Tanrı'ya sari üste-göge gedyür ve düzgün(saleh) iş bu TEYYEB SÖZÜ üste-göge apariyur”**
- Bence “Tuba طوبى” Ağacı'nin adida bundan alınmış olabiler ki TUBA hamam UCA menasında işlene.
- Bunca **TEYYEBE AĞACI** yani **ULU AĞAC- GÖGSEL AĞAC** ve bir ayri adıyla **KUTSAL AĞAC** .
- Ama biz okumuşduk ki Yakut Şamanlar'da böyle bir Ağaca inaniyür: **“Ağac, düz yerin göbeginden çıkıp göge kader çekiliyür. Yer ve gögün göbekleri vardır. Cennet-Uçmak'da buradadır. Yaşam Ağacı gögün doğusunda dır”** Seyidov

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Vaqea Suresi)

- Burada biz Türk-Sumer'in, Innana'nın güzelliği ve Yaşam Ağacı ve Yaşam bulakının ve türkdeki bu Yaşam Ağacıyla bağlı Kutsal Kadının, nasıl İslam'da olan ideal Cennet'e çönüşdükün görüyoruz, veCennet'deki nemetleri ve Huri'ye yetişmenin yolu nasıl iman ve tekvaye çönüşüyor, haman yolu ki Gilgemiş Dağları aşarken aktarıyordu:

- (سوره واقعه آیه 17) – " يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ "
- (Sure Vaqea, Aye 17) – “ve onların çevresinde hizmet veren oğlanlar ki güzellikleri ve gençlikleri ölümsüzdür”
- (سوره واقعه آیه 18) – " بِكَاوَابٍ وَأَبَارِيقٍ وَنَارٍ مِنْ مَعِينٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 18) – “üstün şerabiyle dolu kuzeler, camlar ve ebriklerle”
- (سوره واقعه آیه 19) – " لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ "
- (Sure Vaqea, Aye 19) – “ne bir başağrileri ola, nede serhoşluk çekeler”
- (سوره واقعه آیه 20) – " وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ "
- (Sure Vaqea, Aye) – “ve öz meyvelerin seçeler”
- (سوره واقعه آیه 21) – " وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ "
- (Sure Vaqea, Aye 20) – “ve kuşların etinden ve her yemekden yeyeler”
- (سوره واقعه آیه 22) – " وَحُورٌ عِينٌ "
- (Sure Vaqea, Aye 22) – “gözleri göğçek Huriler”
- (سوره واقعه آیه 23) – " كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ الْمَكْنُونِ "
- (Sure Vaqea, Aye 23) – “ki buncük gibi parıldiyurlar, onlarıçundur”
- (سوره واقعه آیه 24) – " جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ "
- (Sure Vaqea, Aye 24) – “bu tanrının ucmak-cennetdekilere verdiki ödöldür”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Vaqea Suresi)

- (Sure Vaqea, Aye 28) – “çokli meyvesi olan tikansız sedir ağacı altında”
(سوره واقعه آیه 28) – " فِی سِدْرٍ مَّخْضُودٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 29) – “ve yapraklarla dolu ağaçların gölgesi altında”
(سوره واقعه آیه 29) – " وَ طَلْحٍ مَّنْضُودٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 30) – “ve tümi uca ağaçların gölgesi altında”
(سوره واقعه آیه 30) – " وَ ظِلِّ مَمْدُودٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 31) – “ve duru- akar suların arkının yanında”
(سوره واقعه آیه 31) – " وَ مَاءٍ مَّسْكُوبٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 32) – “ve çokli meyveler”
(سوره واقعه آیه 32) – " وَ فَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 33) – “bitmiyecekler ve ucmaklılar-cennetlilere yasaklanmiyacıklar”
(سوره واقعه آیه 33) – " لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا مَمْنُوعَةٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 34) – “ve değerli halılar”
(سوره واقعه آیه 34) – " وَفُُرُشٍ مَّرْفُوعَةٍ "
- (Sure Vaqea, Aye 35) – “ki onlari en üstün gözellikde yaratmışık”
(سوره واقعه آیه 35) – " إِنَّا أَنْشَأْنَا هُنَّ إِنِشَاءً "
- (Sure Vaqea, Aye 36) – “ve onlari sürekli olarak bakire yapmışık”
(سوره واقعه آیه 36) – " فَجَعَلْنَا هُنَّ أَبْكَاراً "

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Vaqea Suresi)

- Burada bu Kutsal Ağac ve Kutsal Su, suçlulara ceza veriyurlar ve ZOKKUM gibi meyve cehennemde suçluların yemegi ve Kaynar Su'da onların içgisi oluyor. Cehennem yani Ezeli Ceza yeri ve orada yaşayan suçlularda gine bu Cehennem Yaşam Ağacı Zokkum ve Cehennem Yaşam Kaynar Suyuyla tam Cennete bir Negativ ve Ters halde eşleşiyür, ikisinde de positiv ya negativ ebedileşme Ödül ya Ceza gibi Yaşam Ağacına ve Yaşam Suyuna Bağlanılıyor. Meyvelerde bu ağaclardan Cennetde iği(ödül) ve Cehennemde Kötü ve Acı (ceza) oluyor:

(سوره واقعه آیه 37) – "عُرْبًا أَتْرَابًا"

- (Sure Vaqea, Aye 37) – “eşini seven, genc, ve yaşıt”

(سوره واقعه آیه 38) – "لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ"

- (Sure Vaqea, Aye 38) – “bu nemetler, inanclılara özeldir”

(سوره واقعه آیه 41) – "و أَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ الشِّمَالِ"

- (Sure Vaqea, Aye 41) – “ama kuzeylilere”

- *(kötüler ki emellerinin cezası sol ellerindedir)(yüzü doğuya dutarken, kuzey sol elde kaliyur- Kuzey soyuk olarak soyuk yerlerde yaşıyan türklerde de kuzey-yeli soyuk ve ölümçül olunca kötü ve belalı sanılıyor ve bu soyuk yerlerin deyimi Quran'da bir esgi sumer-türk deyiminden Akad'caya ve sonra Arab'caya geçmelidir. Sumercede esgilerden örnek kalarak türkler gibi Kuzey Yelin şeytan-cehennemde adlandırıyurlar ve buda kuranda gözükiyür, benim araştırmam gösteriyür ki Türk'de cehennem karanlık ve soyukdur ve sumerde esgi halde soyukdur sonralar sıcak oluyor yani Irak'ın sıcaklığı bu yeni cehennem düşüncesin sumerlerde yaratıyor)*

(سوره واقعه آیه 42) – "فِي سَمُومٍ وَ حَمِيمٍ"

- (Sure Vaqea, Aye 42) – “onlar sıcak sudan ve zehirli yellerden acı çekecekler”

(سوره واقعه آیه 43) – "و ظَلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ"

- (Sure Vaqea, Aye 43) – “ve otun tüstüsinden yaranan gölgenin altında”

(سوره واقعه آیه 51) – "ثُمَّ إِنَّكُمْ أَتِيهَا الضَّالُّونَ الْمُكَذِبُونَ"

- (Sure Vaqea, Aye 51) – “ve sonra siz ay Kiyameti danan azkınlar”

(سوره واقعه آیه 52) – "لَا تَكُلُوا مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ"

- (Sure Vaqea, Aye 52) – “Cehennem'in Zokkum Ağacından, kesin ki yeyeceksiniz”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Vaqea Suresi)

- (سوره واقعه آیه 53) – " فَمَالُؤُنَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ "
- (Sure Vaqea, Aye 53) – “karınlarınızı onlardan doldurana gibi”
- (سوره واقعه آیه 54) – " فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ "
- (Sure Vaqea, Aye 54) – “sonra hapınız cehennemnin sıcak suyundan içecekseniz”
- (سوره واقعه آیه 55) – " فَشَارِبُونَ شُرْبَ الْهَيْمِ "
- (Sure Vaqea, Aye 55) – “öylece içecekseniz ki susuz develer içerler”
- (سوره واقعه آیه 56) – " هَذَا نُزْلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ "
- (Sure Vaqea, Aye) – “bu kafirlerin, ceza gününde, yemeki ve içgisidir”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da(Ağ-Oğlan)

- *VE ŞİMDİ AĞ-OĞLANI YENİDEN OKUYUB MUKAYSE EDİNİZ. QURAAAN GİBİ GÜNEY VE DOĞUNUN ÖNEMİNE DE BAKINIZ VE TÛM AĞAC-YERDEN GÖGE- SU BULAKI- KUTSAL ANA – DOĞUŞ- IŞIK:*
- **Ağ-oğlan**
- **30-** Midendrov yığdığı Ağ-Oğlan mitolojisinde böyle yazıyor: “birinci adamın adı Er-Suğotu’dur. O, tekbaşına yaşıyordı ve bir yerin ortasında evi varidi. Onun evinin doğusunda, tüm yaradıkların anası yani Ağahakan-Dünya Ağacı vardır ki yağam ona bağlıdır. Bu ağacın kökünden bir Blak-Çeşme çıkar. Ki o Yaşam Suyu’dur kimse bu sudan işse güçlener. Bu ağacın sahibi bir Tanrıca’dır ki döşleri tuluk gibidir. Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) ağacdan soruyur ki, beni kim doğmuştur? Ağac ona deyür ki, Göğ Tanrısı Er-Tuyun senin atan, ve Qudi-Hatun(Qudi-Xatun) senin anandır. Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) gögde doğulmuştur. O kutsal dır. Ata-Ana’si oni yere getirib ve onlar ona yaşam suyu verdiler. Günler geçer ve Er-Suğotu(Ağ-Oğlan) bir savaşda öler, onun üstüne yaşam suyun seperler ve yeniden diriler.”
- **Ağ-oğlan**
- **31-** “Ama A.Yudakof haman mitolojini böyle yazıyor ki: Yerin ortasında bir büyük ağac varidi ki başı göge deyeridi. Ağacın başından bir sari regli su geleridi. Kimse bu sudan işseydi acalmazıdı. Ve tanrıda oni hoş ve kutli yaparidi. Adam’ın soyu burada yarandı o bu ağacı görgnce onun yanın getdi bu sudan içdi ve sonsuza gibi yaşar oldı.”
- **Ağ-oğlan**
- **32-** N. Quruxof’un yığdığı Er-Suğutu(Ağ-Oğlan) mitolojisinde: “Ağac, düz yerin göbeginden çıkıb göge kader çekiliyür. Yer ve göğün göbekleri vardır. Cennet-Uçmak’da buradadır. Yaşam Ağacı göğün doğusunda dır(Yakutlar, Dünya-Yaşam Ağacına DEMİR AĞAC’da deyerler). Ağ-Oğlan gögde doğuldi. Doğulandan sonra Doğuya gedib ve bir dağa yetişişyür. Bu dağın başında bir ağac varidi ki yeddi gögi delirdi ve Tanrı’nın yanına çatırdı. Göğün yaradıcısı ÇERUAY-TOYUN,öz atın ona bağlarıdı. Er-Suğutu(Ağ-Oğlan), doğuda bir süt denizi görüyür. Kuzey’de de bir bitişik meşe görüyür. Bu meşenin dalında, bir başı ağ dağ varidi ki karın- kulekin önün keseridi. Bu ilkin adam(Ağ-Oğlan) ağaca yakınlaşıyurken böyle deyüyür: Ay benim Tanrıcam, ki güzel, saykılı ve uca boysan. Ay, görkemli anam ki bene yağam verdin. Özüm ve varım senden dir. Tüm dünya varlık-yaratıkları senden doğulmuşlar. Şimdi ben tek yalızam. Olursa bana bir yaraşıkli kadın bağışla. Bu dünyada başı boş, yalız ve arareyem. Beni tek koyma, bana ümid ver. Ayri Tanrım yok tekce seni görüyürüm.
- Ağacın kökünün ortasında bir çatlak açiliyur. Ve bu çatlakdan bir kadın çıkar. Belden aşağısı ağaca yapışmışıdı. Kadının bitişik saçları yanıyuridi (IŞIK). Döşlerinden süt akiyuridi. Oğlan onun yanına gedib ve onun döşlerinden süt içiyür. Birinci kezce tüm tok oluyur. Tüm bedeni güçleniyür. Bundan sonra, anası ona deyür ki uğurlı olasan, Ai-Oğlana su, ot, demir veriyür. Sonra gözden itiyür, yeniden öz yerine kaydiyür.”

(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın yeri Quraan'da (Ağ-Oğlan)

- **Ağ-oğlan**
- **33-** Ama en güzel Ağ-Oğlan mitolojiyasın O. Buhetling yığmışdır: Bir çinar-betula ağacı toprakda köki varidi. Ağ-Oğlan yaşıyan yerde, ağaşlar dayıma yaşılidılar. Onun evide bir büyük ağac varidi. Bu ağaca Hakan-Ağacı deyerdiler bu ağacın kırakından “Yaşam Suyu” ki hamiya yaşam verer akaridi. Yaşlılar ve işden düşmüş inekler ki güçlerin itirmişdiler, bu suyu içerken, yeniden genceşirdiler. Evın güneyinde, bir güzel kız gibi uca ağac varidi. Çına-betula ağacı bir tepe başındaydı. Ağ-Oğlan evlenmegiçün yola düşiyür. O günlerin birinde gün çıkan çağı, Hakan-Ağac'ın yanına getmekden önce, yüzün güne dutub oni üç kez selamliyor. Sonra Hakan-Ağac'ın yanına gedib diz çöküb, deyür: Ay benim Hakan-Ağac'ım! Ay kutsal ruhum! Ay ulu hatunum! Ay yerin ruhu! Ben bir kimsesiz biriden sonra bir şey değılem. Sen beni bövütdün. Gel benim gelecekimı aydınlat! Ay görkemli anam! ... Göğ gürültiyür ve yıldırım yere şaxiyur-çakıyur. Bir az sonra bir ağ-saçlı kadın (Yani Tanrıca) Gözükiyür. Yavaş yavaş ağacın içinden çıkıb ve oğlanın önünde duruyur... O tuluk gibi döşleri varidi... Oğlana deyür ki senin atan ER-TOYUN TANRI'dır ve ananda QUDUI-XATUN'dır. Tanrıca oğlani bövudyur(Ağacdın çıkan kadın). Tanrıca deyür böyle kurulub ki sen adamların atası olasan. Ata bin ve güneye sari get... Ağ-saçlı kadın oğlana Yaşam-Suyu veriyür, oğlanda öz sari atına binib, yola düşdi. Onun ati herden üçüridi. Uzun yol gedenden sonra, Daş Kapi'ya yetişdi... Sonra, Tuyen'nun(yaratıcı) ve Tanğaran-Han'nın, soyundan olan Kara-Han'nın yerine yetişiyür. Onun on oğlı ve dokuz kızı varidi... Göğ karaldı, yer titredi ve cehennemin sayibi yani BUVAVRA-DUHUSUN geliyür. O isteyüridi Kara-han'nın canını ala. Çocukları ağlayurlar. Bu zamanda Ağ-Oğlan yetişiyür. O, Buavra-duhusun'la savaşıyur ve cenemin malikinin başını kesiyür. Sonra Buvara-Duhusun'nın yüreginden bir parça kalışidi ki karkaya çönüb uçuyur gedir. Ağ-Oğlan, Kara-han'nı küçük kızın alıyur. Onlar yer yüzüne geliyürler ve Yakut'lar onlardan töreniyürler.”

**(Qar-qara) Kur-ğara ve Gala-tura'nın
yeri Quraan'da(Necm Suresi)**

- **8- Sumer ve Türkde “Dağ”
“Gög ve Gün Tanrısı”nın
Simgesi Gibi.**
- **SUMERDE DE “SEDİR
AĞACI”NDAN TURKLER
GİBİ “OBA” YAPILMASI**

8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ “OBA” YAPILMASI

- Önceden yazmıştık ki türklerde Dağ GÜN ve GÖG TANRISININ semboli gibi kabul olunub ve Şamanlarda onıçun bu tariye dilek daşlariyla OBA ya KÜÇÜK zigguratlar yapıyurlaridi. Bu aşağıda biz aynen SUMERde de DAĞLAR güntanrısı UTUnın dır ve ona göre totem saniliyur.
- [ranslation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa \(Version B\)](#)
- [Sumerce](#)
- [22.](#) [arad-da-ni en-ki-du₁₀-e] /gu₃\ mu-na-de₂-e [23.](#) [... tukum-bi kur]-/še₃\ i-in-ku₄-ku₄-de₃-en [24.](#) [^dutu] /he₂-da\ -an-zu [25.](#) [kur]-[^{giš}erin¹-kud¹-še₃ i-in-ku₄-ku₄-de₃-en [26.](#) ^dutu he₂-da-an-zu [27.](#) kur-ra dim₂-ma-bi ^dutu-kam [28.](#) /kur\-[^{giš}]erin-kud dim₂-ma-bi šul ^dutu-kam
- [İngilisce çevrisi:](#)
- [22-28.](#) His slave Enkidu answered him: "..... if you want to set off into the mountains, **Utu** should know about it from you. If you want to set off into the **Mountains of Cedar-felling**, **Utu** should know about it from you. A decision that concerns the mountains is **Utu's business**. A decision that concerns the **Mountains of Cedar-felling** is the business of youthful Utu."
- Burada biz görüyörük ki nasıl Dağ ve Sedir ağacı ikiside Gün tanrısı UTU'nun semboli gibidirler. Mesopotamiyada ne sedir ağacı var nede dağ. Bunlar ikiside soyuk yerlerin elameti ve Gilgamiş'de oraya ziyaret getmelidir.

8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

- **Xalxal Pir Abbas Dağ Ova’si:**
- Bu bir kutsal dağ tanınıyur ve obub üstünde bir oba vardır ki oraya dilek daşı koyulub ve sonra bu Oba’nın önünde KURBAN kesiliyür.
- Burasinde sedir ağaclaride kutsaldırlar ve burada tekce sedir ağaci bitmiştir.

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova’si, photo: Majid & Navid Khleqi Moqeddem

**8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi.
SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir
Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması**

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova'si, photo:
Macid & Navid Khleqi Moqeddem

8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

- Xalxal Pir Abbas Dağ Ova’si, photo: Macid & Navid Khleqi Moqeddem

8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

- [translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and H̱uwawa \(Version B\)](#)
- [Sumerce:](#)
- [57.](#) lugal /iri\ -ta ba-ra-e₃ [58.](#) ^dgilgameš₂ kul-aba^{ki}-ta ba-ra-e₃ [59.](#) kur-^{Ĝi}erin-kud-/da\ ĝiri₃ im-ma-ab-dab₅-be₂ [60.](#) ħur-saĝ 1-e in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-[mu-ni]-/in\ -pad₃ [61.](#) ħur-[saĝ] 2-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [62.](#) ħur-[saĝ] 3-kam-ma <in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [63.](#) ħur-[saĝ] 4-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [64.](#) ħur-[saĝ 5]-/kam-ma\ <in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [65.](#) [ħur-saĝ 6-kam]-ma <in-di₃-in-bal ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni nu-mu-ni-in-pad₃> [66.](#) ħur-saĝ 7-kam-ma bal-e-da-ni ^{Ĝi}erin šaĝ₄-ga-ni im-ma-ni-in-pad₃ [67.](#) ^dgilgameš₂ ^{Ĝi}erin-na al-saĝ₃-ge [68.](#) arad-da-ni en-ki-du₁₀-e pa mu-un-ši-ak-e [69.](#) dumu iri-na mu-un-de₃-re₇-eš-a [70.](#) gu-ru-ma mu-ni-ib-gub-bu-ne [71.](#) /ud\ -bi-a ur-saĝ ur-saĝ-ra u₃-mu-un-na-te [72.](#) me-/lem₄\ [...] šu-gur-gin₇ i-im-/te[?]\ [73.](#) /nu₂[?]\ [...] -še₃ silim-ma i₃-/nu₂[?]\ [74.](#) u₃ [...-ku-ku ...] 3 lines missing

İngilisce Oxford çevrisi

[57-66.](#) The king left the city. Gilgameš left Kulaba, to follow the route to the **Mountains of Cedar-felling**. He crossed the first mountain range, but his intuition did not lead him to find the cedars there. He crossed the second mountain range, but his intuition did not lead him to find the cedars there. He crossed the third mountain range, but his intuition did not lead him to find **the cedars there**. He crossed the fourth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the fifth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the sixth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. When he had crossed the seventh mountain range, there his intuition led him to find the **cedars**.

[67-70.](#) **Gilgameš began to chop at the cedars.** His slave Enkidu worked on the branches for him. His fellow-citizens who had come **with him stacked them in piles**.

[71-77.](#) Then, as one warrior got closer to the other, the aura of H̱uwawa sped towards them like a spear (?). he rested there peacefully. He was asleep (?)

3 lines missing

•Burada nasıl ki görüyorsunuz(67-70) GİLGEMİŞ halkıyla Sedirden o Kutsal Sedirli Dağda bir Sedir Obasi Yapiyor. Ve burada yazılmış:

•“ Gilgameş başlıyor sedirleri kese (Kutsal Sedir Ağacılı Dağda) ve sonra onun halkı bu ağaçları bir birinin üstüne yığıyor. Ama önceden bu “Düşen Sedirler Dağını” tapmak için onu gerek Gün Tanrısı UTU’dan öğrenmelidir buncaki bunlar onunmuş. Bilgameş tam bir şaman gibi davranıyor.

8- Sumer ve Türkde “Dağ” “Gög ve Gün Tanrısı”nın Simgesi Gibi. SUMERDE DE “SEDİR AĞACI”NDAN TURKLER GİBİ Kutsal Dağda Sedir Ağacından, Dilek “OBA-Ziggurat”ı Yapılması

“57-66. The king left the city. Gilgameš left Kulaba, to follow the route to the **Mountains of Cedar-felling**. He crossed the first mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the second mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the third mountain range, but his intuition did not lead him to find **the cedars there**. He crossed the fourth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the fifth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. He crossed the sixth mountain range, but his intuition did not lead him to find the **cedars** there. When he had crossed the seventh mountain range, there his intuition led him to find the **cedars**.

67-70. **Gilgameš began to chop at the cedars.** His slave Enkidu worked on the branches for him. His fellow-citizens who had come **with him stacked them in piles.**”
translation : t.1.8.1.5.1 Gilgameš and Huwawa (Version B)

- Burada nasıl ki görüyürsünüz(67-70) GİLGEMİŞ burada halkıyla Sedirden o Kutsal Sedirli Dağda bir Sedir Obası Yapiyor. Ve burada yazılmış:
- “ Gilgameş başliyor sedirleri kese (Kutsal Sedir Ağacılı Dağda) ve sonra onun halkı bu ağacları bir birinin üstüne yığıyor(OBA). Ama öncedende bu “Düşen Sedirler Dağını” tapmak için onları gerek Gün Tanrısı “UTU”dan öğrenmelidir buncaki bunlar onunmuş. Bilgameş tam bir şaman gibi davranıyor. Ve SEDİR AĞACI OBA-ZİGGURATI gözükiyür ki sumerlerde de türkler gibi vardır.(Dilek Ağacları OBA-ZİGGURAT’i)
- Bakınız ki Bilgameş sidir ağacın çok uzaklarda tapıyor!!!

1908 Altay

Burada Şaman kesik sedir ağaçlarından yapılmış bir OBA’nın önünde ki Gög ve Gün Tanrısının totemidir ibadete meşguldur.

- **9- Utu ve Utukan-
Utuxaqan töreni**

Ket shaman, 1914

Shaman holding a séance by fire. Settlement [Kyzyl](#), region [Tuva](#), Russia

9- Utu ve Utukan-Utuxaqan töreni

- Otun temizleyen rolu türklerde.
- Çerşembe bayrami ve ot yandırma ve üstünden atılma
- Esgi türlerde yabancı elçileride otdan geçirib ve onların sedaketin ölçerdiler,
- Azerbaycan'da Tüstü ve od hatalıktan korunmakiçün adam ve hayvanlara verileridi.(Üzerlik)
- Oti suyla söndürmezle
- Ocak'ın yeri ayıde ve evde (Ocakın keçmesin-Sönmesin!!!)
- Esgi türklerde savaştan ve ovdan önce Yay ve Kılıclari oddan geçireridiler.
- İamanların od ve tüsti yapmaları (Kurbanlıkıçun)
- Sumerde UTU ve otun yeri.
- UTU ve OBA'ların ilişkisi.
- Ağacınan Odun ilişkisi türkde-sumerde-Quranda(buna çok işaret ediyür ve hetta musa önce odi görüyür sora oni ağac gibi görüyür ve sonra bu ağac tanrı gibi konuşuyür!!!) Türkde de bu ağaclara gün-ışık deyince ondan Umay doğuliyur ve ... Sumerde bu Sidir Ağacının Dağının yeri tekce UTU ya Gün Tanrısının işidir ve ...
- Utu'ya yazılan dualarda Ağac-Dağ'ın rolu
- Quran'da İbrahim'in Odd'an geçmesi
- Cehennem odunun, "Suçluları", "suclar"dan arındırması.
- Odun ve Ocakın bir Türkmen çatırında (Yukarıbaş-sağel-solel) yerleri ve Evin-Çadırın sahibi olan ruh nedir. Bu Korucu ruhlar nasıl alınıyur ve nasıl Moğul devrani onlar İslami Mescidlerin dekoruna çeviriliyür. Göğbaş Çetir ve Ulcaytu'nın buyurusu ki Mescidlerin başın siramikle gerek onun çatırı gibi yapalar. (Mavi Siramik Günbez be Göğ Baş İlahi Çatırlar nedeni İslamda türklerden sonra)
- Ve ...
- Üstekiler ve ayrılari bir PDF halinde sonralar yazılacaktır.